

Promo - LEX

Promovarea democrației și a drepturilor omului

coaliția 2009

coaliția civică
pentru alegeri libere și corecte

RAPORTUL nr. 4

Misiunea de observare a alegerilor locale generale și a alegerilor parlamentare noi din 20 octombrie 2019

Perioada de observare: 25 septembrie – 16 octombrie 2019

Publicat la 18 octombrie 2019

Toate drepturile sunt protejate. Conținutul raportului poate fi utilizat și reprodus în scopuri nonprofit și fără acordul prealabil al Asociației Promo-LEX cu condiția indicării sursei de informație. Conținutul raportului poate fi supus revizuirilor redacționale.

Raportul este elaborat în cadrul Misiunii de observare a alegerilor locale generale și parlamentare noi din 20 octombrie 2019, desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate”, iar componenta „Discursul instigator la ură” este susținută de către Fundația Soros-Moldova prin proiectul „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova”.

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în cadrul acestui raport aparține Asociației Promo-LEX și nu reflectă neapărat poziția donatorilor.

Cuprins

SUMAR EXECUTIV	4
INTRODUCERE	7
I. CADRUL LEGAL	9
II. ORGANELE ELECTORALE	13
III. ÎNREGISTRAREA CONCURENȚILOR.....	30
IV. LISTELE ELECTORALE	40
V. CONCURENȚII ELECTORALI.....	43
VI. FINANȚAREA CAMPANIEI ELECTORALE.....	50
VII. DISCURSUL INSTIGATOR LA URĂ.....	60
VIII. EDUCAȚIA ELECTORALĂ	65
RECOMANDĂRI	67
ABREVIERI	68
Anexe	70

SUMAR EXECUTIV

Cadrul legal. MO Promo-LEX a constatat aplicarea eronată a normelor legale în privința verificării valabilității semnăturilor colectate, ceea ce a condus în mod neîntemeiat la refuzul înregistrării unor concurenți electorali. Faptul este determinat de aplicarea normelor generale contrar principiului *lex specialis derogat lex generalis*, de aprobarea de către CEC, în cadrul Regulamentului privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție, a noi temeieri de nulitate în ceea ce privește semnăturile colectate, deși Codul electoral nu o prevede, și de omisiunea abrogării normei de la art. 47, alin. (3) din Codul electoral (colectarea semnăturilor într-o singură localitate), care asigura punerea în aplicare a procedurii de autentificare a listelor de subscripție, procedură abrogată încă în 2017 prin Legea nr. 154.

Considerăm că norma legală permite suficient de explicit accesul observatorilor la listele electorale fără condiționări, iar prevederile regulamentelor CEC nu pot limita drepturile observatorilor stabilite prin Codul electoral. De asemenea, MO Promo-LEX este de părere că normele Codului electoral permit desfășurarea sondajelor de opinie de tip exit-poll în ziua alegerilor.

Organele electorale. Hotărârile aprobate de CEC au asigurat realizarea prevederilor planului calendaristic, precum și au vizat soluționarea contestațiilor și sesizărilor. A continuat acreditarea observatorilor naționali și internaționali de către CEC. În total, pentru scrutinul din 20 octombrie 2019, CEC a acreditat 1600 de observatori naționali, dintre care din partea Asociației Promo-LEX sunt acreditați 1110 observatori naționali. De asemenea, CEC a acreditat 135 de observatori internaționali.

La nivel de CECE II concurenții electorali au solicitat acreditarea a cel puțin 1350 de observatori: PSRM (415), Blocul ACUM (376), PDM (320) etc. Observatorii Promo-LEX au vizitat 788 de CECE I în orele de activitate a instituției, dintre care 707 (90%) erau deschise, iar 81 (10%) de CECE I erau închise. În același timp, constatăm în continuare un număr mare (307 cazuri) de modificări ale componenței CECE I.

Din totalul de 1702 BESV vizitate, 420 (25%) dintre acestea erau închise. 5% (71 BESV) nu au respectat termenul de alegere a conducerii, iar 2% (27 BESV) nu au respectat procedura de alegere prin vot deschis. Doar 423 (25%) BESV sunt accesibile persoanelor cu nevoi speciale. Din perspectiva de gen, componența BESV include 14% bărbați și 86% femei. Au fost constatate situații de incompatibilitate: pe motiv de rudenie între membrii BESV și candidați (cel puțin 4 cazuri) și înregistrarea candidaților în calitate de reprezentanți cu drept de vot consultativ (2). De asemenea, semnalăm un caz de implicare a membrilor BESV în activități de campanie.

În contextul alegerilor parlamentare noi, 11 din 25 BESV din CU nr. 48 au fost constituite dintr-un număr par de membri. Pentru CU nr. 17 și CU nr. 33, nu au fost publicate hotărârile de constituire a BESV. În cazul CU nr. 50, adresele sediilor secțiilor de votare au fost publicate cu întârziere.

La CEC au fost depuse 32 de contestații. Contrar principiului transparenței, CEC nu a publicat contestațiile depuse și soluțiile emise pe marginea acestora începând cu 3 octombrie 2019. Potrivit observatorilor Promo-LEX, la CECE II au fost depuse 61 de contestații, iar la CECE I – 14. Tematica acestora (CECE I, II) vizează: înregistrarea/neînregistrarea concurenților electorali (35); utilizarea resurselor administrative (21); finanțarea campaniei electorale (9) etc.

Obstrucționarea activității observatorilor Promo-LEX. Observatorii Promo-LEX au fost obstrucționați pe parcursul activității lor în următoarele circumstanțe: a) de către membrii organelor electorale: limitarea accesului la listele electorale (cel puțin 21 de cazuri); limitarea accesului la listele electorale de subscripție (cinci cazuri); obstrucționarea accesului la contestații (două cazuri); limitarea accesului la rapoartele financiare ale candidaților independenți (un caz); b) de către reprezentanții instituțiilor publice – un caz; c) de către concurenții electorali – un caz.

Desemnarea și înregistrarea candidaților. Alegerile locale generale. În cadrul celor 896 de CECE I, au fost înregistrați cel puțin 3 746 de candidați pentru funcția de primar, dintre care doar 338 (10%) sunt independenți, iar 3 408 (90%) reprezintă partide/bloc electoral. Numărul refuzurilor de înregistrare este de cel puțin 12, dintre care 10 pentru independenți. Cei mai mulți candidați

înregistrați au fost desemnați de PSRM (753), Blocul Electoral ACUM (681), PDM (646) și PPȘ (473). Din perspectiva de gen, 27% din candidații înregistrați sunt femei, iar 73% – bărbați.

Pentru funcția de primar al mun. Bălți și al mun. Chișinău au fost înregistrați 11, respectiv 19 candidați (dintre care doi au depus la CECE cerere de retragere din cursă, fiind acceptată însă numai cererea candidatului MPSN). Niciun candidat independent nu a fost înregistrat. Din perspectiva de gen, au fost înregistrate doar două candidate femei (7%).

În cadrul CECE II și I a fost raportată înregistrarea a 5 351 de dosare ale candidaților pentru funcția de consilier, dintre acestea, 1 026 (19%) depuse de candidați independenți. Din partea partidelor/blocului, cele mai multe dosare înregistrate au fost depuse de PSRM (872), PDM (795) și Blocul ACUM (790).

MO Promo-LEX consideră în continuare că anumiți candidați au fost înregistrați cu încălcarea prevederilor legale privind cota de gen (cel puțin 62 de cazuri – CECE II, 1127 – CECE I), precum și pe baza proceselor-verbale de desemnare adoptate înainte de termenul legal stabilit (minimum 5 dosare înregistrate).

De asemenea, constatăm practici neuniforme de aplicare de către organele electorale a normei legale, la verificarea corectitudinii completării listelor de subscripție, privind obligativitatea ca pe o listă să fie incluse doar semnături ale susținătorilor care domiciliază într-o singură localitate. În cel puțin patru CECE II au fost identificate liste de subscripție a șase candidați independenți înregistrați pentru funcția de consilier raional la verificarea cărora nu s-a ținut cont de prevederile respective.

Alegerile parlamentare noi. Au fost înregistrați 29 de candidați, cei mai mulți – 11 – în CU nr. 50.

Listele electorale. Atenționăm că și în contextul alegerilor din 20 octombrie 2019 MO Promo-LEX a identificat cel puțin două situații ce pot fi calificate drept exemplu de „migrație artificială” a alegătorilor. Acestea vizează localitățile Topala (raionul Cimișlia), unde într-o singură zi au fost redactate cel puțin șapte scrisori de înștiințare privind înregistrarea la domiciliu permanent/temporar, și Răduleni Vechi (raionul Florești), unde observatorul Promo-LEX a raportat că un candidat pentru funcția de primar din localitate a solicitat înregistrarea la domiciliul fiului său a nouă persoane.

MO Promo-LEX a constatat, de asemenea, cel puțin trei cazuri care pot fi calificate drept constituire a SV cu abateri de la normele legale. În două cazuri numărul de alegători depășește marja de 10%: SV 23/38 Nisporeni (3534) și SV 35/2 Ungheni (3402). Într-un alt caz – BESV 26/15 Rezina – pe listele recepționate sunt doar 27 de alegători.

În ceea ce privește calitatea listelor electorale, au fost constatate următoarele deficiențe: arondarea eronată a alegătorului la SV din altă localitate (39 de cazuri); atribuirea eronată a alegătorilor la altă SV din aceeași localitate (36 de cazuri); prezența persoanelor decedate în liste (171 de cazuri); lipsa alegătorilor în listele de bază (22 de cazuri); erori de adrese (22 de cazuri) etc.

Concurenții electorali. Pe final de campanie numărul activităților electorale a crescut substanțial, fiind de aproape șapte ori mai mare decât în perioada de observare precedentă. Au fost raportate minimum 1 014 activități de campanie electorală. Cele mai multe activități au fost desfășurate de PSRM (28%), Blocul ACUM (20%) și PN (13%). Cele mai utilizate tipuri de activități rămân a fi întrunirile electorale (33%) și distribuirea materialelor informative (29%).

Au fost raportate cel puțin șapte cazuri ce pot fi calificate drept oferire de bunuri în perioada electorală; dintre acestea, în cinci cazuri este vizat PSRM (pungi cu produse alimentare, biciclete, plantare de copaci etc.), într-un caz – PDM (excursie), iar în alt caz – PL (competiție sportivă).

Au fost identificate cel puțin 88 de cazuri ce pot fi interpretate drept utilizare a resurselor administrative, dintre care 84 se referă la organizarea de întruniri electorale în cadrul instituțiilor de stat în timpul orelor de muncă. În cele mai multe cazuri sunt vizați PSRM (33 de cazuri), Blocul ACUM (18) și PN (10).

Alte activități de campanie ce pot fi calificate drept abatere de la norma legală se referă la: utilizarea imaginii autorităților/instituțiilor publice și a simbolicii naționale (8); promovare a candidaților cu utilizarea imaginii unor personalități de peste hotare (3); utilizare a publicității electorale cu încălcarea prevederilor legale (72); asumare a meritelor pentru proiectele implementate pe bani publici (10).

Finanțarea campaniilor electorale. În perioada 21 septembrie – 11 octombrie 2019, din 27 de formațiuni înregistrate în cursa electorală, 22 au depus rapoarte privind finanțarea campaniei electorale: din cei 1 364 CI la primărie și consiliu local de nivel I și II, 61 CI (5%) au depus rapoarte financiare, 250 (18%) CI au depus demersuri de neefectuare a cheltuielilor, iar ceilalți 1 053 CI (77%) nu au depus nici rapoarte financiare, nici demersuri, deși prevederile legale stipulează această obligativitate.

Volumul total al veniturilor declarate de către 22 de concurenți înregistrați pentru alegerile locale generale este de 11 605 251 de lei, cu un sold inițial de 2 029 507 lei și quantumul cheltuielilor raportate de către 21 dintre aceștia este de 12 857 002 lei, sold final – 777 756 de lei. Acestea sunt constituite din donații financiare a 574 de persoane fizice în valoare de 4 703 395 de lei; donații financiare din partea a 7 persoane juridice în valoare de 92 440 de lei; mijloace proprii de pe contul curent a opt formațiuni (subvenții de la bugetul de stat) în valoare de 5 224 012 lei; un credit fără dobândă de 50 000 de lei și donații materiale în valoare totală de 335 387 de lei.

Ponderea majoră a cheltuielilor declarate la CEC este: publicitate – 57%; materiale promoționale – 30%; întruniri și evenimente – 4%; utilizarea mijloacelor de transport – 3%; locațiunea încăperilor permanente – 2%; remunerarea personalului din stafful electoral – 2%; consultanți media/strategie – 2%; costuri suplimentare de întreținere – 1%; alte cheltuieli – 1%.

MO Promo-LEX constată o îmbunătățire a gradului de raportare a cheltuielilor în perioada 21 septembrie – 11 octombrie, spre deosebire de începutul campaniei electorale; totuși, în urma estimărilor, 24 de concurenți electorali nu au raportat un quantum de cel puțin 763 759 de lei, aceștia fiind PSRM, PUN, PDM, PPȘ, Blocul ACUM, USB, PPEM, PPR, CI Natalia Turturica, CI Nicolae Balaur, CI Dumitru Moruz, CI Vasile Rusu, CI Nicolae, CI Valeriu Dragan, PL, PVP, PVE, PPDA, MPA, PAD, PNL, PPR, PPRM, PSE.

Discursul instigator la ură. Potrivit informațiilor raportate de către observatori, au fost identificate cel puțin 16 cazuri în care concurenții electorali au generat mesaje discriminatorii sau alte forme de intoleranță în spațiul public, dintre care: PL – 8 situații, PN – 6 situații, iar USB și PPDA câte un caz.

Totodată, dintre concurenții vizați în discursul de ură, au fost identificate câte două cazuri în care au fost vizați reprezentanții PL și ai PSRM și câte un caz pentru Blocul ACUM, PN și candidata independentă Valentina Casian.

Analizând situația din perspectiva criteriilor care au stat la baza discursului de ură, observăm că în 11 cazuri au fost utilizate prejudecățile și stereotipurile de gen, în cinci cazuri au fost utilizate prejudecățile legate de dizabilitate, iar în alte patru cazuri s-a constatat instigare la violență. La fel, au fost identificate două cazuri de incitare la discriminare pe aspecte etnice și naționale și un caz în care a fost exploatată intoleranța față de persoanele LGBT.

Educația electorală. În contextul alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019, Asociația Promo-LEX desfășoară Campania de informare, educație electorală și mobilizare apolitică a cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot „Dau votul pentru...”. Obiectivul general al campaniei este de a contribui la sporirea nivelului de participare a cetățenilor Republicii Moldova la alegerile locale generale din 20 octombrie 2019.

CEC și CICDE au continuat activitățile de instruire a funcționarilor electorali și de informare a alegătorilor. Categoriile de beneficiari ai instruirilor organizate au fost: trezorerii, operatorii SIASA, membrii BESV, reprezentanții cu drept de vot consultativ etc. CEC și CICDE au lansat campania de informare și educație electorală „Eu aleg să votez! Indiferența NU aduce schimbări”.

INTRODUCERE

Raportul nr. 4 este elaborat în cadrul activității Misiunii de observare (MO) Promo-LEX a alegerilor locale generale și parlamentare noi din 20 octombrie 2019. Acesta cuprinde rezultatele observării perioadei electorale între 25 septembrie și 16 octombrie 2019. Perioada de observare a finanțării campaniilor electorale ale concurenților este 21 septembrie – 11 octombrie 2019. Conținutul acestui document poate fi supus revizuirilor redacționale.

MO Promo-LEX va prezenta în total cinci rapoarte intermediare de observare a alegerilor locale generale/parlamentare noi și un raport final. De asemenea, în contextul zilei alegerilor (pentru tururile I și II de scrutin în cazul celor locale) vor fi elaborate comunicate de presă privind desfășurarea scrutinului, rezultatele numărării în paralel a voturilor și evaluarea corectitudinii de completare a proceselor-verbale. Misiunea rapoartelor MO Promo-LEX este diagnosticarea în timp real a calității procedurilor de organizare și desfășurare a alegerilor pentru o perioadă prestabilită de timp; responsabilizarea actorilor electorali; identificarea tendințelor pozitive și negative în cadrul procesului electoral. Raportul final al MO urmează a fi prezentat la 13 decembrie 2019.

Metodologia Promo-LEX de observare a alegerilor a fost elaborată conform standardelor internaționale în domeniu și presupune observarea alegerilor atât pe termen lung (perioada electorală), cât și pe termen scurt (ziua alegerilor). Rapoartele de observare sunt elaborate de echipa centrală a MO Promo-LEX, pe baza constatărilor raportate de către observatorii pe termen lung (OTL) din cadrul MO cu privire la activitatea tuturor actorilor implicați în procesul de organizare și desfășurare a alegerilor: concurenții electorali, autoritățile publice, organele electorale, partidele politice, cetățenii care își înaintează propria candidatură, precum și societatea civilă.

Observarea procesului electoral se va efectua pe durata perioadei electorale de către 41 OTL. În ziua scrutinului, Misiunea va delega câte un observator pe termen scurt (OTS) în circa 800 de secții de votare (SV), selectate de MO Promo-LEX pe baza unui eșantion reprezentativ, stabilit de către o companie sociologică.

Toți observatorii implicați în procesul de monitorizare sunt instruiți în cadrul seminarelor organizate de Misiunea Promo-LEX și semnează Codul de conduită¹ al observatorului național independent Promo-LEX, obligându-se să acționeze operativ, cu bună-credință și în mod nonpartizan. Activitatea observatorilor este coordonată de echipa centrală a Asociației.

Drept surse pentru rapoartele de observare ale MO servesc constatările OTL raportate conform unor formulare tematice, precum și informațiile oficiale publice, raportate de către observatorii MO Promo-LEX. În cadrul vizitelor planificate, observatorii analizează informația rezultată din discuții, întâlniri cu interlocutorii și consultarea documentelor oficiale.

Misiunea de observare Promo-LEX a alegerilor locale generale și a alegerilor parlamentare noi din 20 octombrie 2019 reprezintă un proiect realizat de Asociația Promo-LEX în cadrul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte. MO Promo-LEX nu este oponent politic al concurenților implicați în procesul electoral, nu este un organ de anchetă și nu își asumă obligația expresă de a proba constatările observate. Cu toate acestea, rapoartele observatorilor sunt însoțite, în măsura posibilităților, de probe fotografice și video, care pot fi puse doar la dispoziția organelor de drept, pe baza solicitărilor corespunzătoare, și în niciun caz la dispoziția concurenților electorali. Totodată, încălcările, inclusiv cele presupuse, care se regăsesc în prezentul raport, trebuie tratate de autoritățile electorale prin prisma prevederilor art. 22, alin. (1), lit. q) și art. 68, alin. (5) din Codul electoral drept sesizări ale observatorilor și urmează a fi examinate conform competenței.

Misiunea Promo-LEX gestionează platforma web www.monitor.md, pe care orice cetățean poate semnală activități cu tentă electorală. Pe aceeași platformă sunt stocate informații relevante din rapoartele observatorilor. Semnalările din partea cetățenilor sunt verificate de către observatorii Misiunii în cadrul următoarei vizite planificate în localitatea în care a fost înregistrată semnalarea.

Promo-LEX este o asociație obștească, care are drept scop dezvoltarea democrației în Republica Moldova, inclusiv în regiunea transnistreană, prin promovarea și protejarea drepturilor omului, monitorizarea proceselor democratice și consolidarea societății civile. Asociația organizează misiuni

¹ Codul de conduită al observatorilor electorali Promo-LEX. <http://bit.ly/2lsadv>

de observare a alegerilor din Republica Moldova începând cu anul 2009, prezenta MO fiind a 18-a la număr. De asemenea, angajații și membrii Asociației dispun de experiență internațională și au participat la observarea alegerilor în cadrul Misiunilor Internaționale din Armenia, Germania, Georgia, Estonia, Norvegia, România, Suedia, Ucraina etc.

Standardele internaționale la care se face referire în acest raport sunt cele elaborate de ONU, OSCE, Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept, Uniunea Europeană și Consiliul Europei. La finele acestui raport sunt formulate recomandări preliminare pentru autoritățile publice, organele electorale, concurenții electorali/participanții la referendum și alți actori interesați, cu scopul de a asigura optimizarea procesului electoral.

Misiunea este susținută financiar de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate” și cofinanțată de Fundația Soros-Moldova prin proiectul „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova”, axat exclusiv pe monitorizarea discursului instigator la ură.

Opiniile exprimate în rapoartele și comunicatele publice ale MO Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

I. CADRUL LEGAL

MO Promo-LEX a constatat aplicarea eronată a normelor legale în privința verificării valabilității semnăturilor colectate, care a condus în mod neîntemeiat la refuzul înregistrării unor concurenți electorali. Faptul este determinat de aplicarea normelor generale contrar principiului lex specialis derogat lex generalis, de aprobarea de către CEC, în cadrul Regulamentului privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție, a noi temeuri de nulitate în ceea ce privește semnăturile colectate, deși Codul electoral nu o prevede, și de omisiunea abrogării normei de la art. 47, alin. (3) din Codul electoral (colectarea semnăturilor într-o singură localitate), care asigură punerea în aplicare a procedurii de autentificare a listelor de subscripție, procedură abrogată încă în 2017 prin Legea nr. 154

Considerăm că norma legală permite suficient de explicit accesul observatorilor la listele electorale fără condiționări, iar prevederile regulamentelor CEC nu pot limita drepturile observatorilor stabilite prin Codul electoral.

De asemenea, MO Promo-LEX este de părere că normele Codului electoral permit desfășurarea sondajelor de opinie de tip exit-poll în ziua alegerilor.

1.1. Obligația ca lista de subscripție să conțină numai semnături ale susținătorilor care domiciliază într-o singură localitate

Numărul mare de contestații privind înregistrarea/neînregistrarea concurenților electorali împotriva organelor electorale, în condițiile în care doar 10% dintre concurenții electorali sunt candidați independenți și, respectiv, au obligația de a colecta semnături pentru a fi înregistrați, semnaleză lipsa unei proceduri clare și transparente de verificare și validare a semnăturilor.

Pe lângă faptul că persoanele care își desemnează candidatura independent în mun. Chișinău și în mun. Bălți trebuie să colecteze un număr de semnături disproporționat de mare pentru înscrierea în cursa electorală, contrar Codului bunelor practice în materie electorală², procedura de verificare a semnăturilor dezvoltată de CEC³ este disproporționat de complicată și conține multe temeuri de nulitate și neavenire a listelor de subscripție (7 temeuri), dar și de declarare a semnăturilor susținătorilor drept neavenite și neautentice (13 temeuri).

Menționăm că, potrivit Codului bunelor practici în materie electorală, verificarea semnăturilor **trebuie să fie reglementată de norme clare**, în special cele care vizează datele-limită, iar normele ce reglementează colectarea semnăturilor nu trebuie utilizate pentru a-i împiedica pe candidați să-și exercite dreptul de a fi ales. *Astfel, fiind o procedură de admitere în cursa electorală, atât colectarea semnăturilor, cât și verificarea acestora trebuie să fie determinate de condiții simple: 1) dreptul de vot al persoanei înscrise și 2) adresa de domiciliu sau de reședință a susținătorului din circumscripția pentru care candidează.*

În urma litigiilor electorale⁴, s-a constatat existența unei norme căzute în desuetudine, dar care continuă să determine nulitatea semnăturilor, și anume prevederea de la art. 47, alin. (3) din Codul electoral „Lista de subscripție va conține numai semnături ale susținătorilor care domiciliază într-o singură localitate”. Menționăm că până în iulie 2017, Codul electoral prevedea procedura de autentificare a listelor de subscripție prin aplicarea, pe fiecare foaie, a ștampilei autorității administrației publice locale respective, iar norma privind proveniența semnăturilor susținătorilor într-o singură listă de subscripție venea să asigure buna desfășurare a procedurii de autentificare a listelor de subscripție.

² Potrivit Codului bunelor practici în materie electorală, propunerea candidaților independenți sau a listelor de candidați poate fi condiționată de colectarea unui număr **minim** de semnături, iar legea nu trebuie să impună colectarea semnăturilor a mai mult de un **1% de alegători din circumscripția respectivă**.

³ Regulamentul privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție.

⁴ Ruslan Codreanu vs CECEM nr. 1 Chișinău.

Ulterior, prin Legea nr. 154 din 20.07.2017, articolul din Codul electoral care prevedea colectarea semnăturilor a fost modificat, fiind exclusă de la alin. (6) procedura de autentificare a listelor de subscripție. Totuși, mențiunea despre lista de subscripție care conține numai semnături ale susținătorilor care domiciliază într-o singură localitate a rămas. Deși procedura a fost modificată, norma care asigura punerea eficientă în aplicare a procedurii de atunci a rămas. Astfel, calificăm **această obligație drept desuetă.**

Mai grav, art. 48, alin. (4) din Codul electoral nu prevede sancțiuni de nulitate a listelor/semnăturilor colectate cu încălcarea art. 47, alin. (3) din Codul electoral (colectarea semnăturilor într-o singură localitate). Doar Regulamentul privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție, aprobat de CEC, contrar prevederilor menționate ale Codului electoral, prevede sancțiunea de declarare drept nevalabile și neautentice a semnăturilor susținătorilor care domiciliază în altă localitate decât cea pe teritoriul căreia au fost colectate semnături.

1.2. Accesul observatorilor la listele electorale

Potrivit art. 44, alin. (1) și (2) din Codul electoral, listele electorale, întocmite pe baza Registrului de stat al alegătorilor, sunt liste ce cuprind toți cetățenii cu drept de vot care domiciliază ori își au reședința pe teritoriul unei secții de votare. În lista electorală se indică: localitatea și numărul secției de votare; numele și prenumele, anul nașterii alegătorului; domiciliul/reședința alegătorului; numărul de identificare de stat (IDNP); seria și numărul actului de identitate.

Potrivit art. 45, alin. (1) și alin. (2) din Codul electoral, în vederea luării cunoștinței, verificării corectitudinii listelor electorale și depunerii contestațiilor, de către alegători și reprezentanți ai concurenților electorali, acestea se fac accesibile în localurile secțiilor de votare, precum și se plasează pe pagina web a CEC cu 20 de zile înainte de ziua alegerilor, în acestea fiind indicate numele, prenumele și anul nașterii fiecărui alegător.

Totodată, potrivit art. 68, alin. (5) din Codul electoral, observatorii au acces la toate informațiile cu caracter electoral, la **listele electorale**, la procesele-verbale întocmite de organele electorale (...). Astfel, în sensul normei prevăzute la art. 68, alin. (5) din Codul electoral, accesul observatorilor la listele electorale, nu poate fi înțeles accesul în vederea verificării listelor electorale și depunerii contestațiilor. Respectiv, observatorilor trebuie să li se asigure accesul la listele electorale în sensul normei generale prevăzute la art. 44, alin. (1) din Codul electoral.

Menționăm că, în urma modificărilor efectuate, Regulamentul privind întocmirea, administrarea, difuzarea și actualizarea listelor electorale prevede, la pct. 16, cazurile de acordare a accesului alegătorilor sau reprezentantului concurentului electoral la listele electorale cu datele complete doar **prin semnarea unei declarații de confidențialitate, acces liber** la datele depline conținute în lista electorală având **doar membrii biroului electoral respectiv și alegătorul la datele sale personale.**

Considerăm că instituirea unei astfel de norme restrictive, în lipsa unei prevederi în Codul electoral, este de natură să creeze precedente periculoase de refuz de acordare a accesului liber observatorilor la listele electorale cu datele complete. Evidențiem că în vederea obținerii accesului la listele electorale, **semnarea unei declarații de confidențialitate de către observatori este inutilă**, or, odată cu acreditarea acestora, împreună cu drepturile acordate, *observatorii au obligația în temeiul normelor legale să asigure, în conformitate cu prevederile Legii nr. 133 din 8 iulie 2011, confidențialitatea și conformitatea prelucrării datelor cu caracter personal la care au acces și să nu utilizeze/prelucreze datele în alte scopuri decât cel stabilit, precum și să nu dezvăluie datele de care au luat cunoștință în activitatea lor nici după încetarea calității de observator.*

1.3. Aplicarea diferențiată a prevederilor legale de către CEC

1.3.1. Răspunsul CEC la demersul Promo-LEX din 12 septembrie 2019

Prin demersul din 12 septembrie 2019, Promo-LEX solicitase de la CEC clarificări de informație privind anumite subiecte discutabile, în opinia Misiunii⁵. Chiar dacă în demers s-a specificat că informația transmisă într-un timp util ar fi ajutat observatorii Promo-LEX să fie instruiți într-o manieră mai corectă, autoritatea electorală a furnizat răspunsul exact pe finalul perioadei legal admisibile.

Privind înlăturarea materialelor de publicitate, afișaje, panouri electorale din raza secției de votare. Chiar dacă CEC consideră că BESV nu are competența de a înlătura afișele electorale din raza de 100 m a secției (aceasta în contextul interdicției agitației electorale în ziua alegerilor și în cea precedentă), Promo-LEX insistă în continuare ca autoritatea electorală să prevadă prin actele sale obligația expresă a funcționarilor din BESV de înlăturare a afișajului electoral din raza de 100 m de la secția de votare pentru ziua alegerilor și cea precedentă acestuia.

Privind prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în perimetrul secției de votare. În răspunsul său, CEC face referință doar la interdicția prevăzută de legislație pentru interiorul SV și face abstracție în mod fățiș de faptul că întrebarea era expres formulată pentru raza de 100 m.

Privind dreptul de vot la alegerile locale a alegătorilor fără domiciliu și fără reședință. Prin referința la Instrucțiunea CEC cu privire la exercitarea dreptului de vot la alegerile locale, deducem privirea acestei categorii numeroase de alegători de dreptul la vot, în pofida faptului că anterior au fost prevăzute mecanisme legale ce asigurau participarea⁶.

1.3.2. Răspunsul CEC la solicitarea Societății cu Răspundere Limitată „Date Inteligente”

În data de 23 august 2019, „Date Inteligente” SRL a solicitat CEC desfășurarea exercițiului de exit-poll la alegerile locale generale din 20 octombrie 2019. Prin răspunsul său din 22 septembrie 2019, autoritatea electorală a refuzat desfășurarea acestui exercițiu pe motiv că „Date Inteligente” SRL nu este asociație obștească calificată cu dreptul de a înregistra observatori pentru alegeri, dar și din cauza faptului că este interzisă aflarea persoanelor neautorizate în raza de 100 m de la secția de votare⁷.

1.3.3. Constatări ale Promo-LEX privind abordarea diferențiată a CEC în contextul aplicării legislației electorale

Prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în raza de 100 m a secției de votare. Chiar dacă Promo-LEX în demersul său din 12 septembrie 2019 adresat CEC a solicitat expres ca autoritatea să se pronunțe privind prezența persoanelor neautorizate în raza de 100 m de la secție în ziua alegerilor, Comisia în răspunsul său a indicat ca fiind aplicabilă doar prevederea legală despre prezența nejustificată în interiorul secției de votare.

Diferită este abordarea în răspunsul către „Date Inteligente” SRL, unde unul dintre motivele invocate pentru refuzul de a permite realizarea unui exit-poll ar fi anume interdicția de a se afla în raza de 100 m pentru alte persoane decât cele prevăzute de Codul electoral: membrii și reprezentanții organelor electorale ierarhic superioare; reprezentanții concurenților electorali în organele electorale; observatorii naționali și internaționali acreditați de către organele electorale respective, precum și interpreții acestora; reprezentanții mijloacelor de informare în masă. Subliniem, în plus, că norma legală nu spune nimic despre prezența, spre exemplu, a operatorilor SIAS Alegeri în SV în calitate de persoane autorizate, însă lor le este permisă activitatea nemijlocit în incinta secției de votare.

⁵ Raportul nr. 3 al MO Promo-LEX de observare a alegerilor locale generale și parlamentare noi din 20 octombrie 2019, p. 13. <http://bit.ly/31khqul>

⁶ Raportul nr. 2 al MO Promo-LEX de observare a alegerilor locale generale și parlamentare noi din 20 octombrie 2019, p. 26. <http://bit.ly/35CPNqW>

⁷ <http://bit.ly/2MOrszo>

Dreptul de vot la alegerile locale al alegătorilor fără domiciliu și fără reședință. Chiar dacă prevederile legale privind completarea listelor suplimentare nu au fost modificate din 2015 și până la ora actuală, MO Promo-LEX atrage atenția că la alegerile locale generale din 2015 Comisia a identificat mecanisme de participare la vot ce ar permite aplicarea normei legale pentru categoria respectivă de alegători, pe când în 2019 alegătorii fără domiciliu și cei fără reședință se pare că nu vor avea dreptul de a vota.

Organizarea sondajelor de tip exit-poll. Din 2005 până în 2011 CEC a satisfăcut solicitările privind organizarea sondajelor de opinie la ieșirea din secțiile de votare (de tip exit-poll). În perioada 2015 – 2019, din informațiile publice, astfel de solicitări nu au mai fost adresate. Pentru alegerile locale generale din 20 octombrie 2019 „Date Inteligente” SRL a solicitat CEC desfășurarea exercițiului de exit-poll, însă a fost refuzată. Subliniem că normele Codului electoral nu au suferit modificări la capitolul dat (art. 70, alin. (10)), însă în perioada 2005 – 2011, Comisia a aprobat hotărâri cu privire la efectuarea sondajelor de opinie la ieșirea din secțiile de votare (de tip exit-poll)⁸ și cu privire la acreditarea operatorilor de interviu⁹, iar acum solicitanții au fost refuzați pe motiv că nu s-ar încadra în prevederile legale¹⁰. Amintim că desfășurarea sondajelor la ieșirea din secțiile de votare este o practică internațională cunoscută. În plus, este de neînțeles opinia CEC cu privire la faptul că de efectuarea sondajelor de tip exit-poll trebuie să se preocupe doar asociațiile obștești.

În acest context, Misiunea recomandă completarea cadrului legal în ce privește lista persoanelor ce pot avea acces și drept de staționare permanentă în incinta și în raza de 100 de metri de secția de votare, drepturile și obligațiile acestora.

⁸ De exemplu: Hotărârea CEC nr. 230 din 25 mai 2011 cu privire la efectuarea în ziua de 5 iunie 2011 a unui sondaj de opinie la ieșirea din secțiile de votare (de tip exit-poll). <http://bit.ly/2B9YWmj>

⁹ De exemplu: Hotărârea CEC nr. 250 din 30 mai 2011 cu privire la acreditarea operatorilor de interviu din partea Centrului de Investigatii Sociologice și Marketing „C.B.S.-AXA” S.R.L. pentru efectuarea la 5 iunie 2011 a sondajului de opinie la ieșirea din secțiile de votare (de tip exit-poll). <http://bit.ly/2VHOPhW>

¹⁰ <http://bit.ly/2MOrszo>

II. ORGANELE ELECTORALE

Hotărârile aprobate de CEC au asigurat realizarea prevederilor planului calendaristic, precum și au vizat soluționarea contestațiilor și sesizărilor. A continuat acreditarea observatorilor naționali și internaționali de către CEC. În total, pentru scrutinul din 20 octombrie 2019, CEC a acreditat 1600 de observatori naționali, dintre care din partea Asociației Promo-LEX sunt acreditați 1110 observatori naționali. De asemenea, CEC a acreditat 135 de observatorii internaționali.

La nivel de CECE II concurenții electorali au solicitat acreditarea a cel puțin 1350 de observatori: PSRM (415), Blocul ACUM (376), PDM (320) etc.

Observatorii Promo-LEX au vizitat 788 de CECE I în orele de activitate a instituției, dintre care 707 (90%) erau deschise, iar 81 (10%) CECE I erau închise. În același timp, constatăm în continuare un număr mare (307 cazuri) de modificări ale componenței CECE I.

Din totalul de 1702 BESV vizitate, 420 (25%) erau închise. 5% (71 BESV) nu au respectat termenul de alegere a conducerii, iar 2% (27 BESV) nu au respectat procedura de alegere prin vot deschis. Doar 423 (25%) BESV sunt accesibile persoanelor cu nevoi speciale. Din perspectiva de gen, componența BESV include 14% bărbați și 86% femei. Au fost constatate situații de incompatibilitate: pe motiv de rudenie între membrii BESV și candidați (cel puțin 4 cazuri) și înregistrarea candidaților în calitate de reprezentanți cu drept de vot consultativ (2). De asemenea, semnalăm un caz de implicare a membrilor BESV în activități de campanie.

În contextul alegerilor parlamentare noi, 11 din 25 BESV din CU nr. 48 au fost constituite dintr-un număr par de membri. Pentru CU nr. 17 și CU nr. 33, nu au fost publicate hotărârile de constituire a BESV. În cazul CU nr. 50, adresele sediilor secțiilor de votare au fost publicate cu întârziere.

La CEC au fost depuse 32 de contestații. Contrar principiului transparenței, CEC nu a publicat contestațiile depuse și soluțiile emise pe marginea acestora începând cu 3 octombrie 2019. Potrivit observatorilor Promo-LEX, la CECE II au fost depuse 61 de contestații, iar la CECE I – 14. Tematica acestora (CECE I, II) vizează: înregistrarea/neînregistrarea concurenților electorali (35); utilizarea resurselor administrative (21); finanțarea campaniei electorale (9) etc.

2.1. Activitatea CEC

2.1.1. Hotărâri ale CEC

În contextul organizării alegerilor locale generale, CEC a adoptat 25 de hotărâri referitoare la: aprobarea Instrucțiunii cu privire la particularitățile exercitării dreptului de vot la alegerile locale; confirmarea persoanei responsabile de finanțe (trezorierul) din partea PPRM, PCR, MPA, PPDA, PPR, PAD, PL, PLD, MPSN, PSE, PPVP; cu privire la examinarea a 7 contestații; cu privire la examinarea unor sesizări depuse asupra finanțării campaniei electorale a PSRM; aprobarea simbolurilor electorale ale partidelor înregistrate în calitate de concurenți electorali la alegerile locale generale; confirmarea reprezentantului cu drept de vot consultativ în CEC din partea PSE și PVP; modificarea Hotărârii cu privire la aprobarea modelelor buletinelor de vot pentru alegerile locale generale din 20 octombrie 2019; aprobarea modelelor buletinelor de vot pentru alegerea consilierilor în Consiliul Municipal Comrat și în Consiliul Sătesc Congaz, UTA Găgăuzia, ce se vor tipări în format de broșură; modul de participare a cetățenilor din Chițcani, Cremenciug și Gîsca la alegerea consilierilor în Consiliul Raional Căușeni; cu privire la aprobarea modelelor legitimațiilor de primar și de consilier al consiliului local. Totodată, CEC a aprobat 12 hotărâri de modificare a componenței mai multor CECE de nivelul II și 42 de hotărâri de acreditare a observatorilor naționali și internaționali pentru monitorizarea alegerilor locale generale și parlamentare noi.

În contextul organizării alegerilor parlamentare noi, CEC a adoptat cinci hotărâri referitoare la: rapoartele financiare ale grupurilor de inițiativă constituite de partidele politice, blocul electoral și candidații independenți pentru colectarea semnăturilor în susținerea candidaților la funcția de deputat pe circumscripții uninominale la alegerile parlamentare noi; confirmarea persoanei responsabile de finanțe (trezorierul) din partea CI Alexei Nicolae (CECEU nr. 33) și CI Teodor Turta

(CECEU nr. 48); rapoartele privind veniturile și cheltuielile concurenților electorali în campania electorală pentru alegerile parlamentare noi din 20 octombrie 2019, la situația din 20, 27 septembrie și 4 octombrie 2019. Totodată, CEC a aprobat o hotărâre de modificare a componenței CECEU nr. 50 și patru hotărâri de acreditare a observatorilor naționali și internaționali pentru monitorizarea alegerilor parlamentare noi.

2.1.2. Acreditarea observatorilor

Conform Programului calendaristic, depunerea documentelor pentru acreditarea observatorilor din partea asociațiilor obștești calificate din Republica Moldova și a concurenților electorali, ai reprezentanților organizațiilor internaționale, ai guvernelor statelor străine și ai organizațiilor neguvernamentale din străinătate are loc nu mai târziu de șapte zile înainte de ziua alegerilor, respectiv până la 12 octombrie 2019.

Acreditarea observatorilor naționali. Pentru *observarea alegerilor locale generale și a alegerilor parlamentare noi din 20 octombrie 2019*, în perioada de monitorizare, CEC a acreditat 365 de persoane din partea Asociației „Promo-LEX”, 14 persoane din partea Asociației „Reprezentanța în Moldova a National Democratic Institute din SUA”, două persoane din partea Delegației Uniunii Europene (DUE) în Republica Moldova.

Acreditarea experților electorali naționali. Pentru *observarea alegerilor locale generale și a alegerilor parlamentare noi din 20 octombrie 2019*, CEC a acreditat cinci persoane din partea CICDE.

Pentru *observarea alegerilor locale generale*, CEC a acreditat șapte persoane din partea Ambasadei Britanice, 291 de persoane din partea Asociației Obștești „MIRAD”, două persoane din partea Ambasadei Republicii Turcia în Republica Moldova, o persoană din partea Ambasadei Regatului Țărilor de Jos, 30 de persoane din partea Asociației Obștești Institutul pentru Drepturile Omului din Moldova, 17 persoane din partea Asociației Obștești „Democrație, Egalitate, Cooperare, Accesibilitate și Suport”, trei persoane din partea Asociației pentru Democrație Participativă „ADEPT”, opt persoane din partea Ambasadei SUA.

Pentru *observarea alegerilor parlamentare noi*, CEC a acreditat 14 persoane din partea Asociației „Promo-LEX” (CECEU nr. 50) și 92 de persoane din partea Asociației Obștești Reprezentanța în Moldova a Asociației Obștești „HILFSWERK AUSTRIA”.

În total, din partea Asociației Promo-LEX sunt acreditați 1110 observatori naționali.

Acreditarea observatorilor internaționali. Pentru *observarea alegerilor locale generale și a alegerilor parlamentare noi din 20 octombrie 2019*, CEC a acreditat o persoană din partea CEC Georgia și șapte persoane din partea DUE în Republica Moldova.

Pentru *observarea alegerilor locale generale*, CEC a acreditat: trei persoane din partea Ambasadei Suediei; trei persoane din partea Ambasadei Ungariei; două persoane din partea Consiliului Adunării Interparlamentare a statelor membre ale CSI; patru persoane din partea Ambasadei Lituaniei; cinci persoane din partea Adunării Parlamentare a Organizației Economice la Marea Neagră; două persoane din partea Ambasadei Federației Ruse; patru persoane din partea Ambasadei Republicii Italiene; trei persoane din partea Ambasadei Britanice; trei persoane din partea Ambasadei Republicii Polone; șapte persoane din partea Ambasadei Republicii Turcia; o persoană din partea Ambasadei Regatului Țărilor de Jos; 13 persoane din partea ENEMO; 25 de persoane din partea Congresului Puterilor Locale și Regionale; nouă persoane din partea Ambasadei SUA.

Acreditarea experților electorali internaționali. Pentru *observarea alegerilor locale generale și a alegerilor parlamentare noi din 20 octombrie 2019*, CEC a acreditat câte o persoană din partea CEC a Republicii Kazahstan și a Federației Ruse și a Ministerului Federal al Afacerilor Interne al Republicii Austria; câte două persoane din partea CEC ale Republicii Letonia, Republicii Azerbaidjan, Republicii Turcia și din România; trei persoane din partea CEC a Georgiei.

Pentru *observarea alegerilor locale generale*, CEC a acreditat două persoane din partea CEC din India. Pentru *observarea alegerilor parlamentare noi*, CEC a acreditat trei persoane din partea CEC a Republicii Kârgâze.

În total, pentru scrutinul din 20 octombrie 2019, CEC a acreditat 1600 de observatori naționali, dintre care din partea Asociației Promo-LEX sunt acreditați 1110 observatori naționali, și 135 de observatori internaționali.

2.1.3. Circulare

La 2 octombrie, CEC a emis ***Circulara privind aplicarea prevederilor art. 44, alin. (1) din Codul electoral la alegerile locale generale din 20 octombrie 2019***, prin care a atenționat birourile electorale privitor la obligația de a face accesibile listele electorale în sediul secției de votare, cu mențiunea „exemplarul listelor electorale de bază în care se indică doar numele, prenumele și anul nașterii fiecărui alegător”.

Totodată, cu trimitere la pct. 16 al Regulamentului privind întocmirea, administrarea, difuzarea și actualizarea listelor electorale, CEC menționează că accesul liber la „datele depline conținute în lista electorală” de bază îl au doar membrii biroului electoral respectiv și alegătorul la datele sale personale. **Ceialți subiecți** au acces la varianta completă a listei doar după semnarea unei declarații de confidențialitate. *Evidențiem în acest sens că CEC a omis să reitereze în cadrul Regulamentului prevederile Codului electoral și să menționeze în circulară despre accesul observatorilor la listele electorale, care trebuie să fie unul liber cu referire la „datele depline conținute în lista electorală”.*

În plus, constatăm că formularea unor astfel de norme restrictive privind cercul persoanelor care au acces liber la listele electorale este de natură să contravină normelor din Codul electoral care au caracter permisiv, or, până a fi transmise membrilor BESV, listele electorale sunt transmise de către CEC autorităților administrației publice locale/misiunilor diplomatice sau oficiilor consulare, și orice persoană care interacționează cu „datele depline conținute în lista electorală” ar trebui să semneze declarația de confidențialitate.

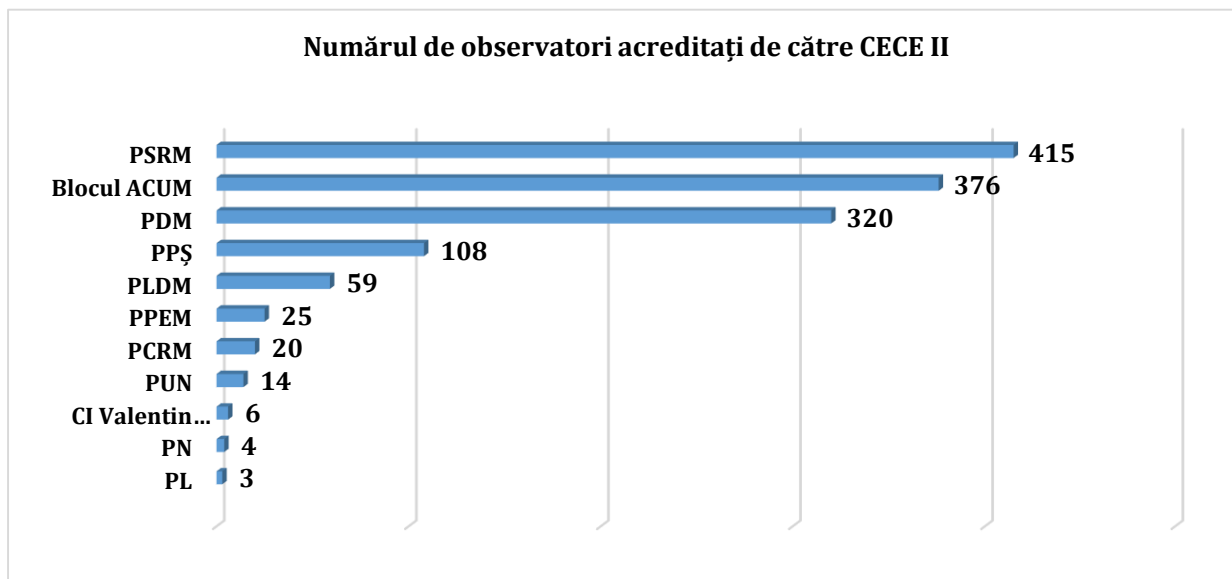
Atragem atenția că Comisia nu a menționat nimic despre acordarea accesului la listele electorale candidaților pentru funcția de deputat în cadrul alegerilor parlamentare noi, or, potrivit prevederilor tranzitorii, listele electorale în cadrul alegerilor parlamentare noi nu se fac publice, iar candidații pentru funcția de deputat nu pot avea acces la acestea. Secțiile de votare constituite în circumscripțiile nr. 17 și nr. 33 sunt și secții de votare pentru alegerile locale.

La 4 octombrie, CEC a emis ***Circulara privind aplicarea prevederilor art. 68, alin. (1) și (4) din Codul electoral la alegerile locale generale din 20 octombrie 2019***, prin care stabilește locul depunerii cererilor de acreditare de către asociațiile obștești (CECE de nivelul II) și de către concurenții electorali (CECE de nivelul I sau CECE de nivelul II). Este salutară unificarea practicii de acreditare a observatorilor de către consiliile electorale de circumscripție.

2.2. Activitatea CECE II

2.2.1. Acreditarea observatorilor din partea concurenților electorali de către CECE II

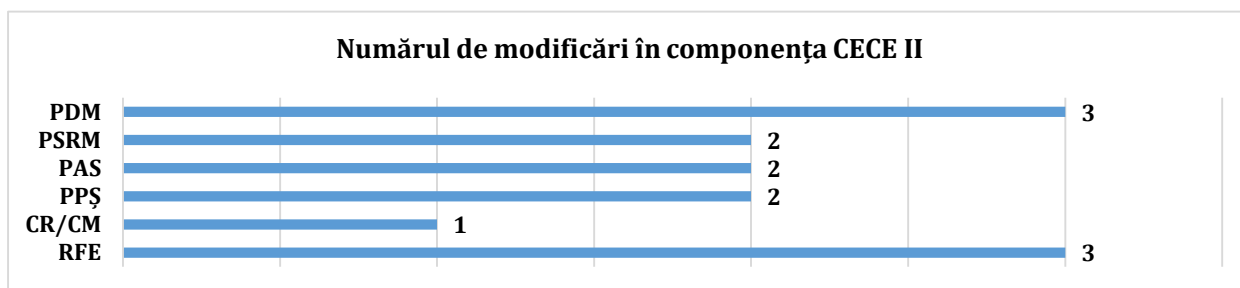
La nivel de CECE II, conform rapoartelor observatorilor Promo-LEX, au fost depuse cereri de acreditare pentru cel puțin 1350 de observatori naționali, din partea concurenților electorali, conform graficului nr. 1. Cei mai mulți observatori au solicitat să fie acreditați PSRM (415), Blocul ACUM (376) și PDM (320).

2.2.2. Modificarea componenței

În perioada monitorizată a continuat procesul de modificare a componenței CECE II, însă într-un număr mai mic decât în perioada precedentă de observare.

Graficul nr. 2

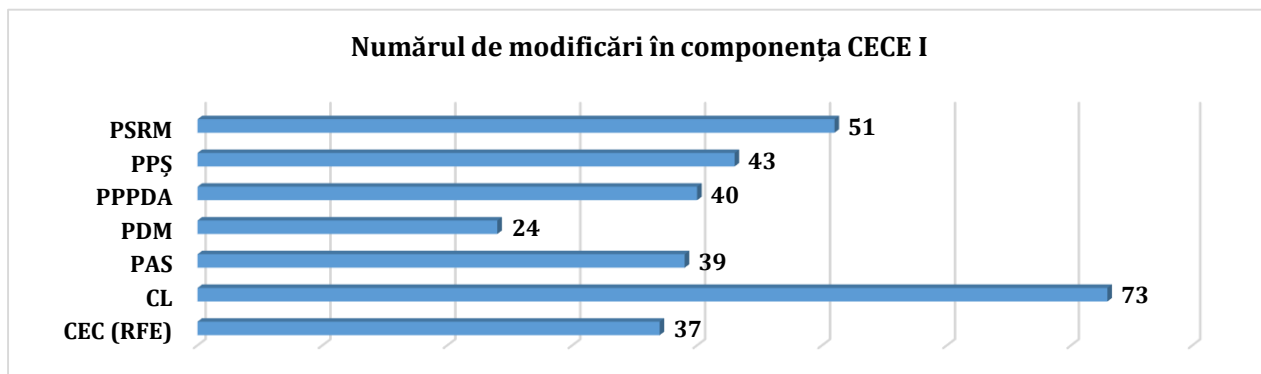
2.3. Activitatea CECE I

2.3.1. Respectarea programului de muncă

În perioada de raportare, observatorii Promo-LEX au vizitat 788 de CECE de nivelul I. Vizitele au fost efectuate în cadrul orarului de lucru al CECE I, iar la fața locului s-a stabilit că 707 (90%) erau deschise, iar 81 (10%) CECE I erau închise.

2.3.2. Modificarea componenței

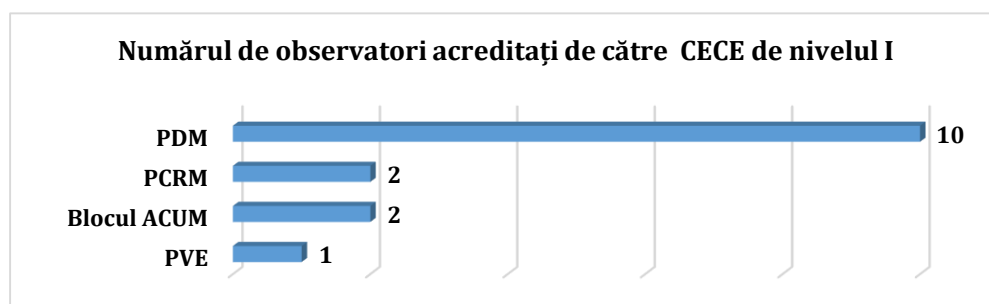
Conform rapoartelor Promo-LEX, la nivel de CECE I a fost modificată componența CECE I în 307 cazuri, cele mai multe (73) fiind din partea consiliilor locale. Din perspectiva partidelor, constatăm că PSRM a înaintat cele mai multe demersuri de modificare a componenței CECE I (51).

2.3.3. Accreditarea observatorilor din partea concurenților electorali

În momentul desfășurării vizitelor, observatorii Promo-LEX au identificat și observatori înregistrați de CECE I din partea concurenților electorali.

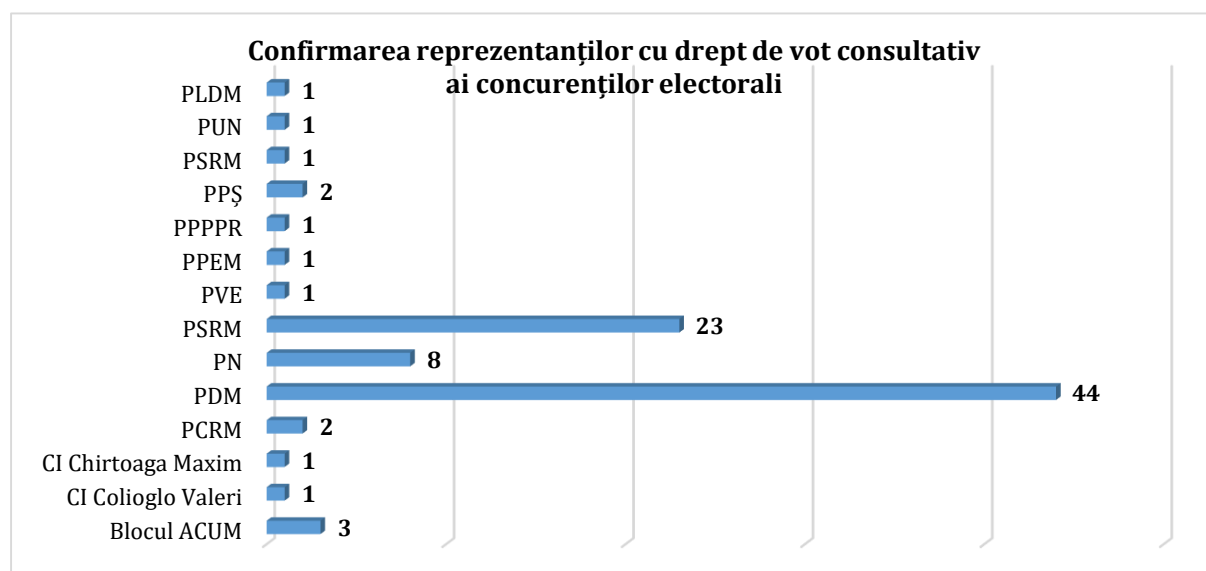
Graficul nr. 4

2.3.4. Confirmarea reprezentanților cu drept de vot consultativ și înregistrarea persoanelor de încredere

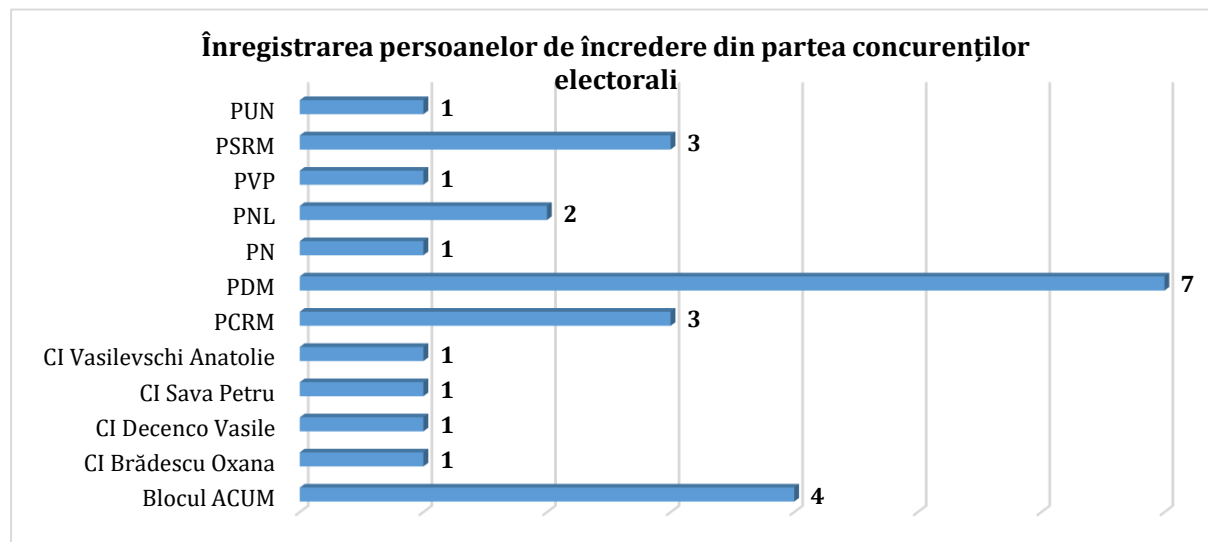
La nivel de CECE I, potrivit observatorilor, din partea concurenților electorali au fost confirmate în calitate de reprezentant cu drept de vot consultativ cel puțin 90 de persoane. Cei mai mulți reprezentanți au fost confirmați din partea PDM (44), urmați de PSRM (23) (a se vedea graficul nr. 5).

Graficul nr. 5

Totodată, au fost înregistrate și 26 de persoane de încredere. Cele mai multe persoane de încredere are PDM (7), urmat de Blocul ACUM (4) (a se vedea graficul nr. 6).

Graficul nr. 6

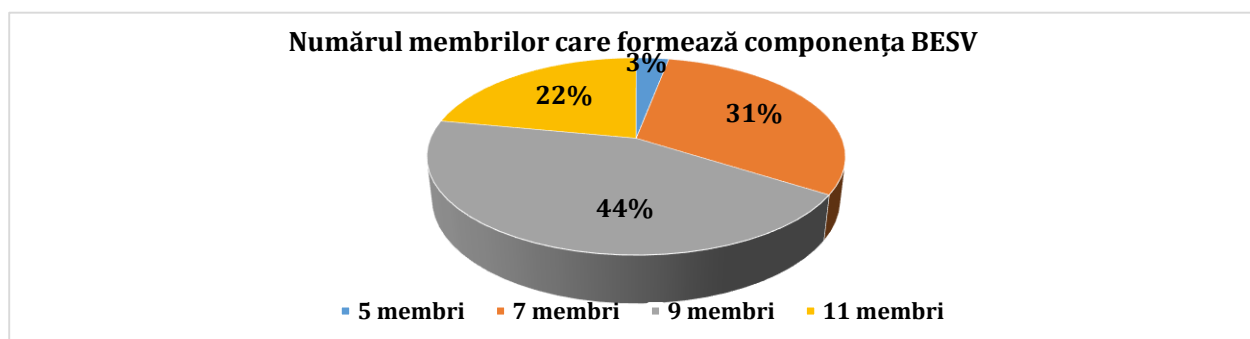
2.4. Activitatea BESV

Conform Programului calendaristic al CEC și prevederilor legale¹¹, până la 24 septembrie 2019 inclusiv, CECE de nivelul II constituie birourile electorale ale secțiilor de votare (BESV). Potrivit paginii oficiale a CEC, au fost constituite 1969 de BESV. Apreciem faptul că termenele de constituire a BESV au fost respectate în toate cazurile.

2.4.1. Componența BESV

Art. 30, alin. (9) și (10) din Codul electoral stabilește că BESV se constituie dintr-un număr impar de membri, de cel puțin 5 și cel mult 11 persoane. Observatorii Promo-LEX au vizitat 1702 SV. Informația privind componența a fost posibil de aflat în cazul a 1559 BESV¹². Pe baza rapoartelor, constatăm respectarea prevederilor legale atât la numărul membrilor care formează componența BESV, cât și la capitoul desemnarea membrilor în componența BESV de către entitățile cu drept de desemnare. În graficul nr. 7 este prezentată ponderea BESV în funcție de numărul de membri din care sunt formate. Astfel, cele mai multe BESV au în componență câte 9 membri, iar cele mai puține au în componență câte 5 membri.

Graficul nr. 7

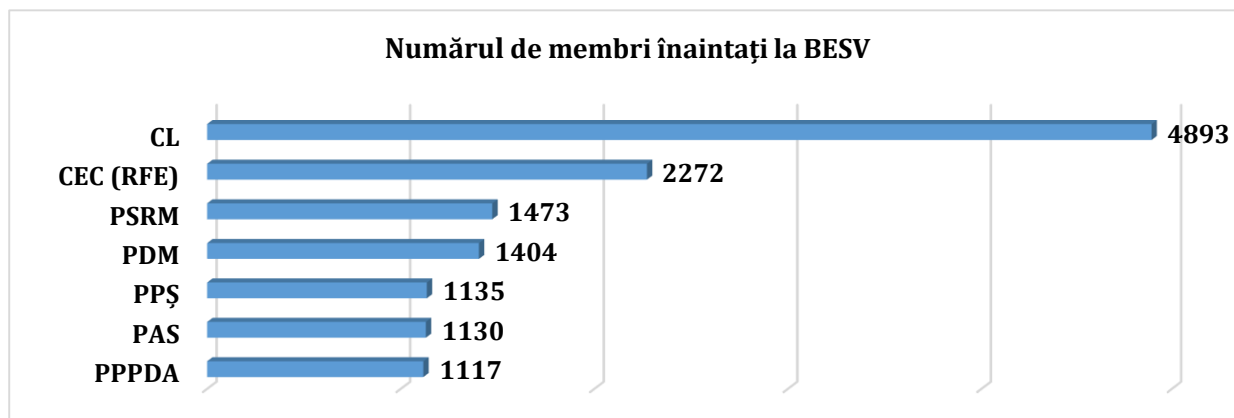

¹¹ Programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor de organizare și desfășurare a alegerilor locale generale din 20.10.2019/Programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor de organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare noi din 20.10.2019 și art. 29, lit. b), 30, alin. (9), (10), 31, alin. (5), 32, alin. (4), 81, alin. (5) și 131, alin. (3) din Codul electoral al Republicii Moldova.

¹² 143 BESV erau închise sau membrii nu cunoșteau informația completă.

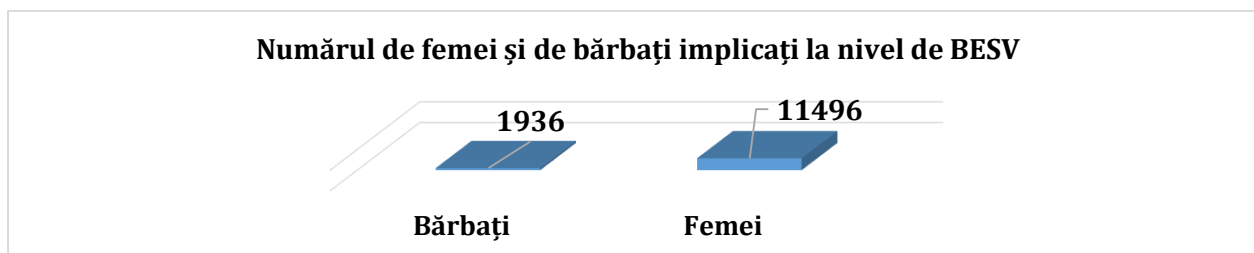
Componența BESV a fost completată în conformitate cu prevederile legale. Cei mai mulți membri au fost desemnați de partide politice – 6259, de către consiliile locale – 4893, urmate de CEC (RFE) – 2272. Partidele care și-au desemnat cei mai mulți membri în componența BESV sunt PSRM cu cel puțin 4893 de membri și PDM cu cel puțin 1404 membri (a se vedea graficul nr. 8).

Graficul nr. 8

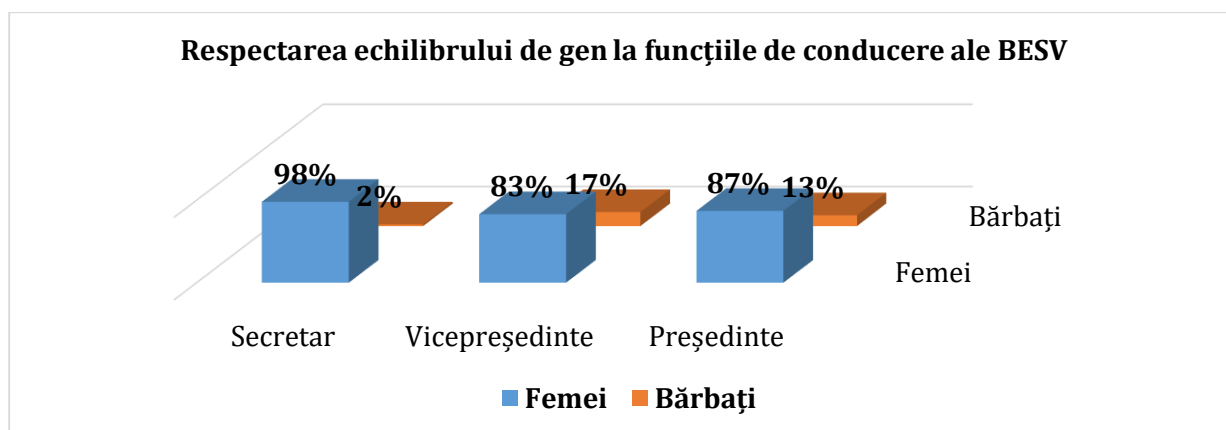
Respectarea echilibrului de gen. În graficul nr. 9, este reflectată implicarea bărbaților și femeilor în procesele electorale la nivel de BESV. Conform datelor preluate din rapoartele observatorilor PromoLEX, constatăm o diferență majoră la nivel de implicare, cu 9 560 mai multe femei implicate decât bărbați.

Graficul nr. 9

În ceea ce privește respectarea echilibrului de gen la nivel de organe de conducere ale BESV, constatăm că femeile depășesc impunător numărul de bărbați implicați în funcțiile de conducere, aceștia din urmă fiind poziționați în minoritate. În special, diferența este vizibilă pentru funcția de secretar, care are doar atribuții executorii, nu și decizionale (a se vedea graficul nr. 10).

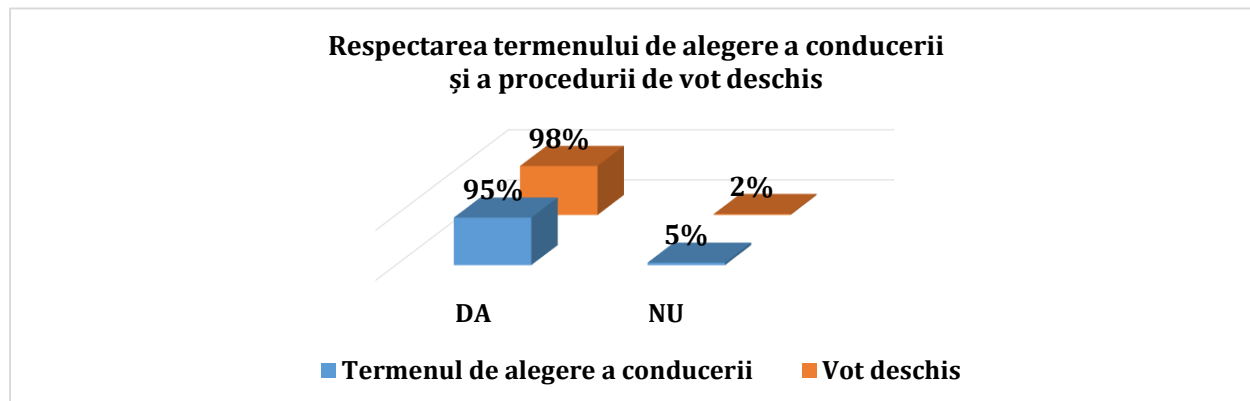
Graficul nr. 10

Respectarea termenului de alegere a conducerii și a procedurii de vot. În decursul a două zile de la data constituirii BESV, reprezentantul consiliului electoral sau al autorității publice locale convoacă

membrii BESV, care aleg din rândul lor președintele, vicepreședintele și secretarul BESV prin vot deschis, adoptând în acest sens o hotărâre. Conform Programului calendaristic, organele de conducere ale BESV urmau a fi alese până la 26 septembrie. Potrivit rapoartelor observatorilor Promo-LEX, 5% (71 BESV) nu au respectat termenul de alegere a conducerii, iar 2% (27 BESV) nu au respectat procedura de alegere (a se vedea graficul nr. 11).

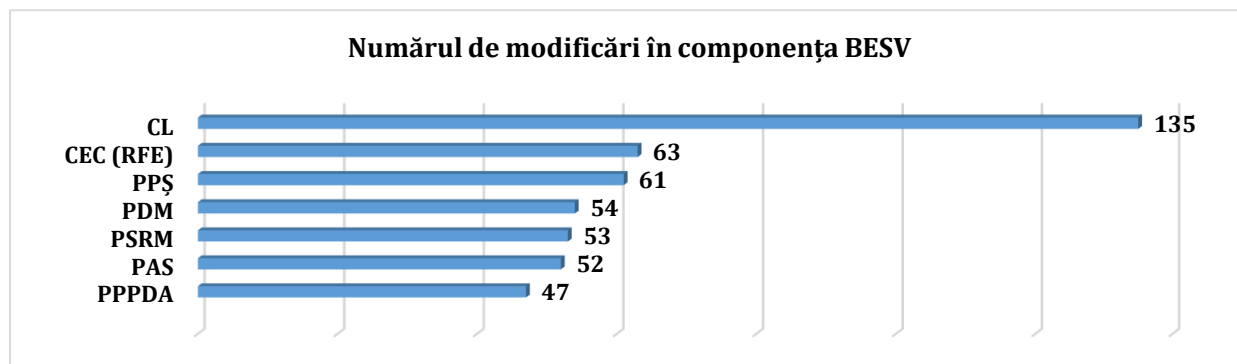
Graficul nr. 11

Modificări ale componenței BESV. În perioada monitorizată, conform rapoartelor observatorilor Promo-LEX și informației publicate pe pagina oficială a CEC, au fost operate cel puțin 465 de modificări în componența BESV. În graficul nr. 12, constatăm că PPȘ, PDM și PSRM sunt partidele politice care au înaintat cele mai multe demersuri de modificare a componenței BESV.

În CECE nr. 1 Chișinău s-a constatat o situație¹³ de incertitudine în privința componenței unui birou electoral din sectorul Buiucani al mun. Chișinău, în urma unei erori tehnice, declarate de CEC¹⁴.

Graficul nr. 12

2.4.2. Incompatibilități ale membrilor BESV

Conform prevederilor legale¹⁵, în cazul alegerilor locale, membru al BESV nu poate fi soțul (soția), afini și rudele de gradul întâi și doi ale candidatului la alegeri.

Observatorii Promo-LEX au identificat cel puțin patru cazuri de incompatibilitate a membrilor BESV cu funcția pe care o dețin (BESV 12/26, BESV 18/9, BESV 26/18 și BESV 8/7) și anume existența gradului de rudenie a unor membri ai BESV cu candidații electorali din circumscripțiile respective. Modificări asupra membrilor în cauză, în perioada raportării, nu au fost efectuate.

¹³ Conferința de presă a membrilor CECE nr. 1 Chișinău. <https://bit.ly/2oP500t>

¹⁴ Comunicat al CEC. <https://bit.ly/2MnBKaB>

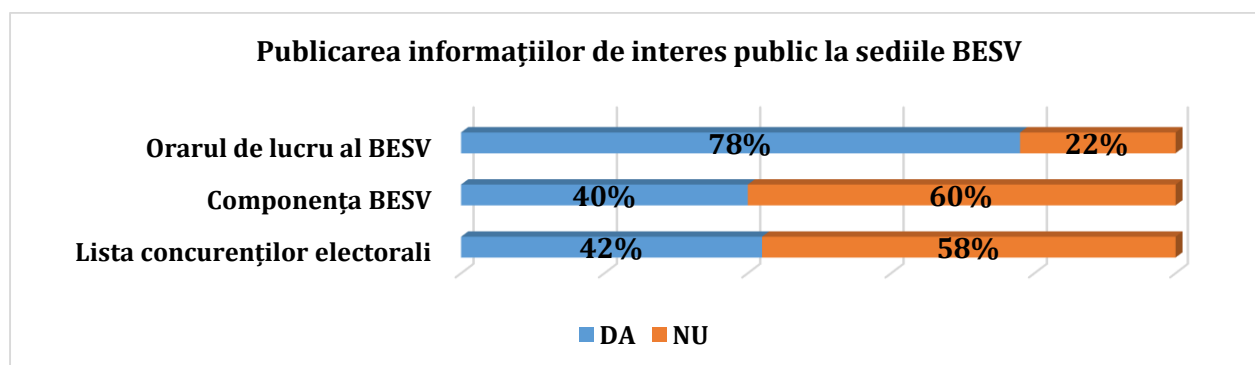
¹⁵ Pct. 23 din Regulamentul privind activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare.

2.4.3. Respectarea programului de lucru

Informarea publică privind componența BESV și programul de lucru. Conform Programului calendaristic, îndată după alegerea organelor de conducere ale BESV, se aduc la cunoștință publică componența BESV, adresa sediului BESV și orarul de lucru.

Conform prevederilor legale¹⁶, după expirarea termenului prevăzut pentru înregistrarea candidaților, BESV publică integral lista candidaților pe care i-a înregistrat, indicând numele, prenumele, anul nașterii, domiciliul, apartenența politică, profesia (ocupația) candidaților, precum și denumirea partidului, a altei organizații social-politice sau a blocului electoral care i-a desemnat. Listele de candidați vor fi disponibile pentru consultare la fiecare secție de votare.

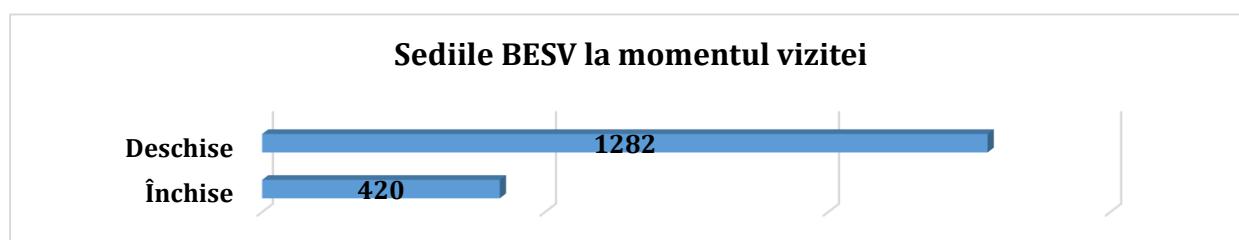
Graficul nr. 13

În urma vizitelor observatorilor Promo-LEX la sediile BESV, orarul de lucru al BESV era afișat în proporție de 78%, informația privind componența BESV era afișată în proporție de doar 40%, iar în ceea ce ține de afișarea listelor concurenților electorali, această obligație a fost respectată în proporție de doar 42%.

Statutul sediilor BESV. Obținerea informațiilor de către observatorii Promo-LEX a fost dificilă, deoarece o parte din sediile BESV la momentul vizitei erau închise. Menționăm că vizitele au fost efectuate în cadrul orelor de muncă. Astfel, din totalul de 1702 BESV vizitate, 420 (25%) din sediile acestora erau închise (a se vedea graficul nr. 14).

Graficul nr. 14

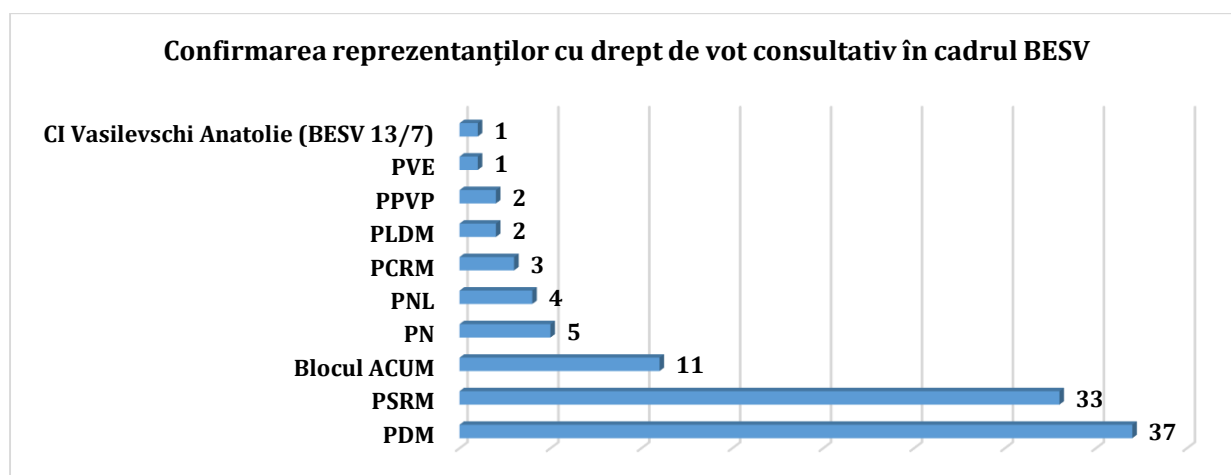
2.4.4. Confirmarea reprezentanților cu drept de vot consultativ în cadrul BESV

Concurenții electorali pot desemna în BESV câte un reprezentant cu drept de vot consultativ, care este confirmat de către birou în termen de trei zile de la data depunerii cererii.

¹⁶ Art. 49, alin. (8) din Codul electoral și pct. 49 din Regulamentul privind activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare.

În perioada monitorizată, potrivit informațiilor obținute de către observatorii Promo-LEX, cel mai mare număr de reprezentanți cu drept de vot consultativ, confirmați în BESV, are PDM, urmat de PSRM: cel puțin câte 37 și, respectiv, 33 de persoane (a se vedea graficul nr. 15).

Graficul nr. 15

Misiunea Promo-LEX a constatat două situații care necesită a fi elucidate de către CEC în contextul alegerilor locale generale, cu referire la incompatibilitatea candidaților pentru funcția de primar și consilier care solicită în același timp să fie confirmați ca reprezentanți cu drept de vot consultativ.

Observatorii Promo-LEX au identificat cel puțin două cazuri când un candidat înregistrat pentru funcția de primar în BESV Ciorești nr. 23/10 și un candidat înregistrat pentru funcția de consilier local în BESV Milești nr. 23/29 sunt confirmați și ca reprezentanți cu drept de vot consultativ de către CECE I nr. 23/10, respectiv CECE I nr. 23/16. Or, conform art. 49, alin. (5) din Codul electoral, candidații desemnați în alegeri nu pot fi angajați și nu pot desfășura activități în cadrul niciunui consiliu sau birou electoral pe durata alegerilor în cauză.

Astfel, în vederea asigurării unui proces echidistant al alegerilor locale generale trebuie elucidate normele în privința înregistrării reprezentanților cu drept de vot consultativ.

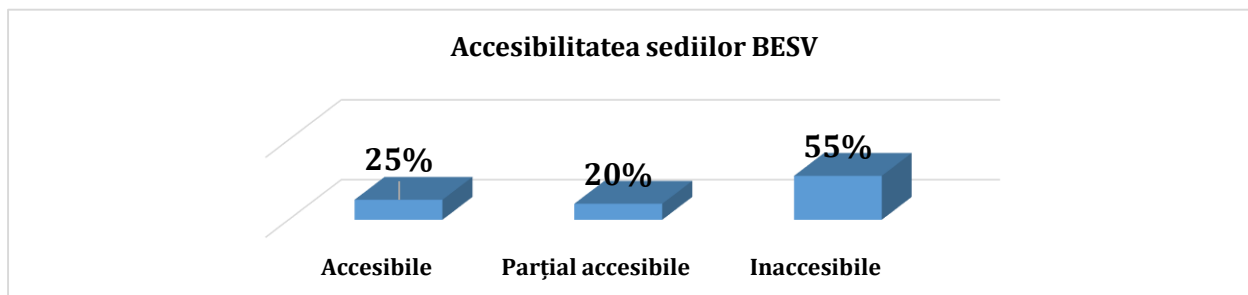
2.4.5. Accesibilitatea sediilor BESV

Efectuând vizite la BESV, observatorii Promo-LEX au evaluat și gradul de accesibilitate al sediilor acestora, pe baza a trei criterii: *accesibil* (rampă și bară de suport cu dimensiunile prevăzute în regulament¹⁷), *parțial accesibil* (existența rampei, fără bara de suport) și *inaccesibil* (lipsa ambelor elemente). Conform rapoartelor observatorilor Promo-LEX, din 1690 de BESV posibil de a fi evaluate¹⁸, doar 423 (25%) sunt accesibile persoanelor cu dizabilități, părinților cu cărucioare și persoanelor în etate, 930 (55%) sunt inaccesibile, iar 337 (20%) – parțial accesibile (a se vedea graficul nr. 16).

Având în vedere faptul că din 1690 de BESV evaluate, sediile a 1380 (82%) de BESV vor fi și sediile SV, este regretabil că autoritățile locale nu asigură o infrastructură accesibilă tuturor categoriilor de alegători. Mai mult, 275 (16%) de BESV sunt amplasate la etajul II sau mai sus, ceea ce face și mai dificilă deplasarea alegătorilor.

¹⁷ Pct. 17 din Regulamentul CEC cu privire la accesibilitatea procesului electoral pentru persoanele cu dizabilități. <https://bit.ly/2IVJpkX>

¹⁸ Multe BESV sunt amplasate la etajele II sau mai sus ale clădirii. Din moment ce au fost cazuri când sediile BESV erau închise, observatorul Promo-LEX nu a avut acces în sediu pentru evaluare.

2.4.6. Implicarea membrilor BESV în activități de agitație electorală

În conformitate cu art. 35, alin. (7) din Codul electoral, membrii consiliilor și birourilor electorale nu pot face agitație în favoarea sau în defavoarea persoanelor ce candidează la o funcție publică eligibilă; nu pot să se implice în activități politice în susținerea vreunui din concurenții electorali; nu pot să se afilieze niciunui dintre ei; nu pot sprijini financiar sau prin orice alte modalități, direct sau indirect, niciun concurent electoral.

Potrivit observatorului Promo-LEX, în momentul vizitei la sediile BESV nr. 14, 15 și 18 din mun. Bălți, amplasate în incinta Liceului „M. Gorki”, în sala unde activează BESV se desfășura întâlnirea angajaților instituției – în timpul orelor de muncă – cu candidatul independent Pavel Buceațchi. Întâlnirea era moderată de directoarea instituției în prezența membrilor BESV. Pe masa biroului se afla documentația electorală.

Subliniem, de asemenea, că directoarea instituției a încercat să împiedice vizita observatorului Promo-LEX, agresându-l verbal și solicitând să părăsească sediul instituției pe motiv că observatorul nu are dreptul de a se afla în sediul instituției, respectiv să viziteze BESV, fără acordul dumneaei.

2.5. Constituirea BESV pentru alegerile parlamentare noi

Misiunea Promo-LEX a monitorizat BESV constituite în CECEU nr. 48 (or. Slobozia, mun. Tiraspol și Bender). Programul calendaristic prevede că CECEU constituie BESV până la 24 septembrie inclusiv, cu cel puțin 25 de zile înainte de ziua alegerilor. Conform hotărârilor CECEU nr. 48, au fost constituite în termen 25 BESV.

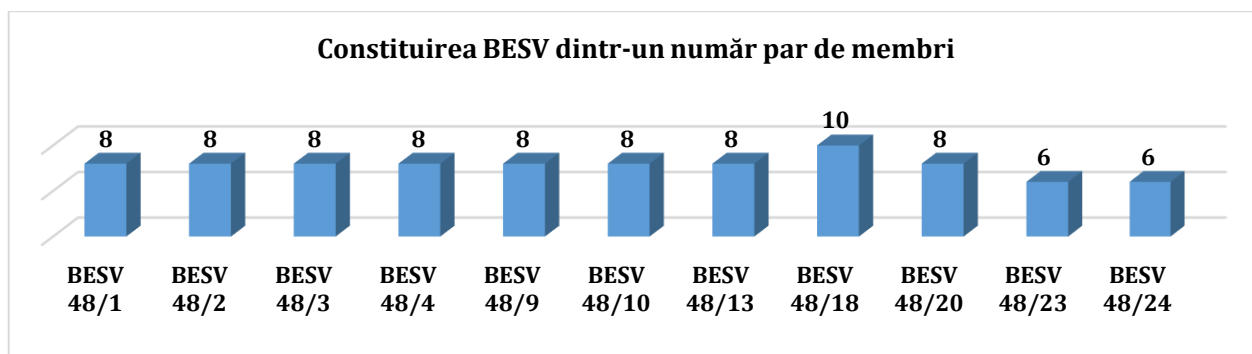
În cazul BESV din CU nr. 17 și CU nr. 33 Misiunea Promo-LEX constată că, pentru CU nr. 17 și CU nr. 33, nu sunt publicate hotărârile de constituire a BESV. Pentru a asigura claritate în desfășurarea alegerilor parlamentare noi din 20 octombrie 2019, în aceste CU, CECEU ar fi trebuit să aprobe hotărâri de constituire atât a SV¹⁹, cât și a BESV.

În cazul CU nr. 50, constatăm că adresele secțiilor de votare au fost publicate la 10 octombrie 2019, or, conform Programului calendaristic, până la 26 septembrie 2019 inclusiv, se aduc la cunoștință publică componența, sediul și modul de contactare a SV.

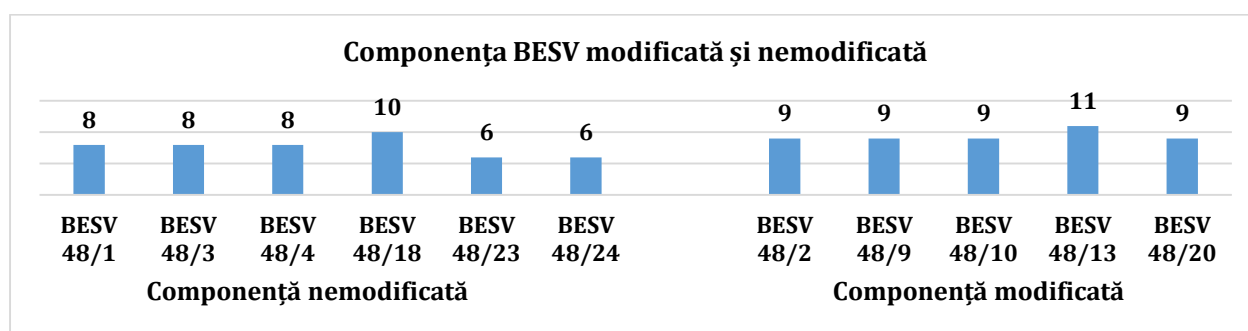
În plus, menționăm că la data elaborării raportului pe pagina web a CEC nu erau publicate circulare care ar reglementa anumite situații problematice ce ar putea apărea în contextul desfășurării în aceeași secție de votare și cu participarea aceleiași componente a BESV a diferitor tipuri de scrutine: locale generale și parlamentare noi.

Componența BESV. În hotărârile CECEU nr. 48 de constituire a BESV emise la 24 septembrie 2019 au fost identificate 11 cazuri când BESV au fost constituite dintr-un număr par de membri (a se vedea graficul nr. 17).

¹⁹ Raportul nr. 3 al Misiunii de observare a alegerilor locale generale și a alegerilor parlamentare noi din 20 octombrie 2019, pag. 15-17. <https://bit.ly/2O1qQxs>

Ulterior, potrivit datelor de care dispunem, doar în cazul a șase BESV a fost modificată componența conform prevederilor legale (a se vedea graficul nr. 18).

Statutul sediilor BESV. Din 21 de BESV vizitate, în cadrul orelor de lucru, doar opt (38%) BESV erau deschise.

2.6. Examinarea contestațiilor de către organele electorale

2.6.1. Examinarea contestațiilor în contextul alegerilor locale generale

Comisia Electorală Centrală. Potrivit registrului de evidență a contestațiilor, în perioada de referință în cadrul CEC au fost depuse 32 de contestații. În privința a doar cinci contestații Comisia a aprobat hotărâri de respingere a acestora, iar în privința unei contestații, CEC a luat act de contestația depusă și a constatat reflectarea cheltuielilor în rapoartele financiare. Menționăm că, potrivit Regulamentului privind examinarea contestațiilor, organul electoral, după examinarea contestației, adoptă hotărâre de admitere (integrală sau parțială) și constatare a încălcărilor prevederilor electorale sau de respingere integrală a contestației. Respectiv, atragem atenția că soluția de luare de act de contestația depusă nu este prevăzută de cadrul legal în vigoare. Din totalul hotărârilor emise, patru contestații se refereau la înregistrarea sau neînregistrarea concurenților electorali, iar două – la finanțarea campaniei electorale.

Potrivit art. 73, alin. (2) din Codul electoral, contestațiile privind acțiunile și hotărârile consiliilor electorale de circumscripție și ale birourilor secțiilor de votare se examinează în termen de trei zile calendaristice de la depunere, iar contestațiile privind acțiunile/inacțiunile concurenților electorali se examinează în termen de cinci zile calendaristice de la depunere. Totodată, potrivit art. 71, alin. (6) din Codul electoral, examinarea contestațiilor privind finanțarea campaniilor electorale ale partidelor politice nu se supune termenelor de prescripție prevăzute la art. 72-74.

Totuși, potrivit art. 18, alin. (5), hotărârile CEC se publică, în termen de 24 de ore de la adoptare, pe pagina web a acesteia, iar hotărârile cu caracter normativ, hotărârile adoptate în perioada electorală și hotărârile privind raportarea financiară se publică și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Hotărârile Comisiei Electorale Centrale intră în vigoare din momentul adoptării acestora sau la data indicată în textul hotărârii.

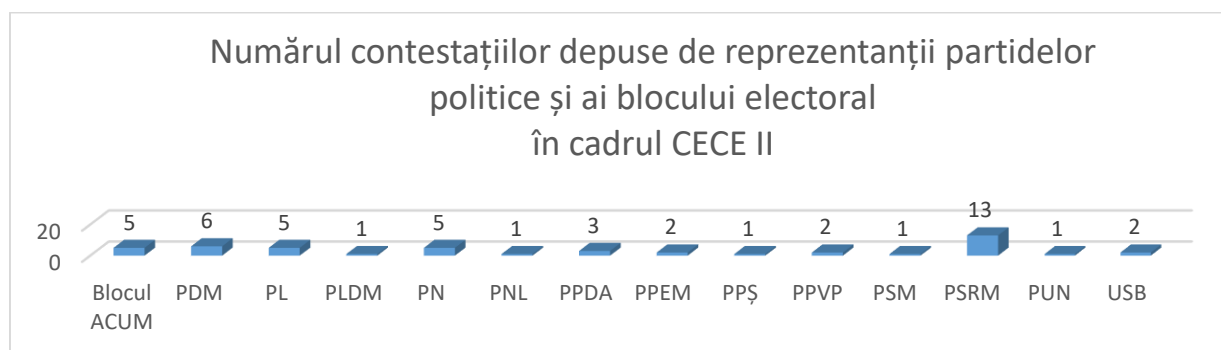
În acest sens, considerăm că și scrisorile de remitere spre competență sau de restituire a contestației depunătorilor în perioada electorală, prin analogie, trebuie să fie publicate în termen de 24 de ore pe pagina web a CEC.

Menționăm că, **contrar principiului transparenței procesului electoral, CEC nu a publicat contestațiile depuse și soluțiile emise pe marginea acestora, începând cu 3 octombrie 2019. Considerăm că această omisiune afectează grav procesul electoral, observarea liberă a contenciosului electoral și determină reducerea informării alegătorilor.**

Consiliile electorale de circumscripție electorală de nivelul II. În perioada de referință, potrivit observatorilor Promo-LEX, au fost depuse **61 de contestații** în cadrul **CECE II** și au fost emise hotărâri/scrisori în privința a 56 de contestații.

În privința contestatarilor, candidații partidelor politice și ai blocului electoral au depus 48 de contestații, candidații independenți – 8 contestații, alegătorii – 3 contestații. Totodată, o contestație a fost depusă de un secretar al BESV, iar alta – de biroul permanent al unui partid politic.

Graficul nr. 19

39 de contestații au fost depuse împotriva acțiunilor/inacțiunilor organelor electorale inferioare (BESV și CECE) și a membrilor acestora, 19 împotriva candidaților desemnați de partide politice și blocul electoral (8 – PSRM, 6 – Blocul ACUM, 4 – PDM, 1 – PPȘ), 4 împotriva candidaților independenți²⁰.

Înregistrarea sau neînregistrarea concurenților electorali a fost motivul de contestare în cazul celor mai multe contestații – 31. Cele mai multe contestații se referă la înregistrarea sau anularea înregistrării în legătură cu nerespectarea cotei de gen, stabilită la art. 46, alin. (3) din Codul electoral, și la neînregistrarea candidaților independenți din cauza invalidării semnăturilor colectate sau a anulării listelor de subscripție.

Utilizarea abuzivă a resurselor administrative, contrar art. 52, alin. (7) din Codul electoral, a fost contestată în 15 cazuri, 9 dintre acestea fiind respinse, 3 – remise spre competență și, respectiv, 3 restituite. **Desfășurarea agitației electorale contrar normelor legale** a fost contestată în 4 cazuri, toate contestațiile fiind restituite contestatarilor. **Finanțarea campaniei electorale și nedeclararea mijloacelor financiare** a fost contestată în 9 cazuri, iar în privința uneia dintre acestea CECE de nivelul II a decis remiterea spre competență a contestației.

Alte contestații au vizat publicitatea electorală, implicarea membrilor CECE în activități de campanie electorală, incompatibilitatea unui membru al CECE, nesuspendarea din funcție a concurenților electorali, ordinea de înscriere a concurenților electorali în buletinul de vot.

Consiliile electorale de circumscripție electorală de nivelul I. Potrivit observatorilor Promo-LEX, în perioada de referință, au fost depuse **14 contestații** în cadrul CECE I, cele mai multe în circumscripția electorală nr. 19 Glodeni (4).

²⁰ Unele contestații au mai multe capete de cerere și se referă atât la acțiunile/hotărârile organelor electorale, cât și la acțiunile/inacțiunile concurenților electorali.

Două contestații au fost depuse de alegători, două – de candidați independenți, nouă – de candidați desemnați de partidele politice (PSRM – 3, PDM – 2, PN – 2) și de blocul electoral (2), una – de un reprezentant al grupului de inițiativă pentru susținerea unei persoane la funcția de primar.

Contestațiile vizează înregistrarea/neînregistrarea concurenților electorali (4), utilizarea abuzivă a resurselor administrative (6), nesuspendarea din funcția deținută (1), publicitatea electorală (1) ș.a.

CECE I au remis spre competență patru contestații, au emis hotărâri de respingere a trei contestații și au aplicat avertizări concurenților electorali în cazul a trei contestații.

2.6.2. Cazul Codreanu

A. Examinarea contestației privind refuzul înregistrării candidatului independent Ruslan Codreanu. La 26 septembrie 2019, prin Hotărârea nr. 95 emisă de CECEM nr. 1 Chișinău, a fost refuzată înregistrarea lui Ruslan Codreanu în calitate de candidat independent pentru funcția de primar general al mun. Chișinău, având în vedere că listele de subscripție nu conțin numărul minim de semnături declarate valabile. Potrivit hotărârii, din 118 liste de subscripție procesate și verificate²¹, 1959 de semnături sunt declarate valabile, iar celelalte 1199 de semnături sunt declarate nevalabile drept urmare a identificării și catalogării astfel de către sistemul SIAS Alegeri. Totodată, CECEM Chișinău a menționat că au fost identificate circa 815 semnături unde există o bănuială rezonabilă că au fost îndeplinite de alte persoane decât susținătorii indicați în listele de subscripție, fără a fi specificat la rubrica „Notă” un motiv obiectiv care ar permite introducerea acestor date de o altă persoană, concluzionând că faptul atrage după sine nulitatea acestor semnături. Potrivit statisticii erorilor depistate în procesul de verificare a listelor de subscripție, cele mai multe semnături ale susținătorilor au fost invalidate din cauza erorilor „Regiune de domiciliu incorectă” – 797 și „act de identitate incorect” – 177.

Refuzul înregistrării a fost contestat la CEC, iar Comisia a hotărât să respingă contestația depusă. În motivarea hotărârii, CEC arată că, potrivit art. 47, alin. (3) din Codul electoral, lista de subscripție va conține numai semnături ale susținătorilor care domiciliază într-o singură localitate, și nu poate fi reținut argumentul contestatarului precum că semnăturile au fost colectate într-o singură localitate – municipiul Chișinău²², susținând că municipiul este o localitate. În schimb, asupra celor 815 susținători ale căror date au fost înscrise „aparent” de aceeași persoană, Comisia nu s-a pronunțat, deoarece motivul pentru care contestatarului i-a fost refuzată înregistrarea în calitate de candidat sunt acele 1199 de semnături invalidate prin intermediul aplicației SIASA – Verificare Liste de Subscripție, iar potrivit pct. 43, subpct. 2), lit. f) din Regulamentul privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție, **„se consideră nevalabile și neautentice semnăturile susținătorilor care își au domiciliul într-o altă localitate decât cea pe teritoriul căreia au fost colectate semnăturile”**.

Menționăm că art. 48, alin. (3) din Codul electoral nu prevede sancțiuni de nulitate a listelor/semnăturilor colectate cu încălcarea art. 47 din Codul electoral, alin. (3) (colectarea semnăturilor într-o singură localitate). Considerăm, în acest sens, că CEC a aprobat în mod abuziv norme sancționatoare, contrar Codului electoral.

În plus, evidențiem că art. 138 din Codul electoral prevede **condițiile speciale** pentru depunerea candidaturilor de către candidații independenți, astfel acest articol conținând **norme speciale** în raport cu cele de la art. 47-48. În acest sens, aplicarea normelor speciale ar determina o altă concluzie în privința lui Ruslan Codreanu:

1) potrivit alin. (1), cetățeanul Republicii Moldova își poate depune candidatura în calitate de candidat independent pentru a fi ales primar dacă este susținut de 5% din numărul alegătorilor din **circumscripție**, dar nu mai puțin de 150 de persoane și nu mai mult de 10000 de persoane. Respectiv, legiuitorul face referință la **circumscripție** și nu la domiciliu, iar eroarea „Regiune de domiciliu incorectă” este inaplicabilă în cadrul alegerilor locale dacă susținătorii au domiciliu în circumscripția

²¹ În total, la CECEM Chișinău au fost prezentate 386 de liste, ce conțin circa 10454 de semnături.

²² Cu trimitere la art. 7 din Legea nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

în care candidează pretendentul la funcția de primar, iar ca urmare determină în mod abuziv refuzul înregistrării concurentului electoral. Mai mult decât atât, norma privind colectarea semnăturilor într-o singură localitate (art. 47, alin. (3)) este o condiție de formă a listelor de subscripție și nu o condiție de fond pentru anularea semnăturii susținătorilor;

2) potrivit alin. (2) și (3), în cazul în care, la verificarea de către consiliul electoral de circumscripție, în listele de subscripție se depistează **semnături false** ori **semnături repetate** în mai multe liste, **acestea se exclud**. Dacă la verificare se constată că nu este prezentat numărul necesar de semnături sau, în urma excluderii semnăturilor nevalabile, numărul lor s-a redus sub plafonul minim prevăzut la alin. (1), candidatul independent nu este înregistrat. Respectiv, temeiuri de anulare a semnăturilor sunt doar falsificarea sau repetarea semnăturilor, iar pentru refuzul înregistrării este necesar ca concurentul:

a) să nu prezinte numărul necesar de semnături;

b) în urma excluderii semnăturilor nevalabile, numărul semnăturilor să se reducă sub plafonul minim prevăzut.

Aplicând aceste norme, concluzionăm că Ruslan Codreanu a prezentat un număr necesar de semnături (10 454), iar semnăturile anulate (1199) nu erau nevalabile nici în sensul art. 138, alin. (2), nici în sensul art. 48, alin. (3).

Respectiv, în lipsa altor temeiuri de nulitate a acestui pretendent, considerăm că **refuzul înregistrării pretendentului electoral este neîntemeiat, abuziv și încalcă dreptul de a fi ales**.

B. Examinarea judiciară a cazului Codreanu. Fiind contestată în instanța de judecată, Judecătoria Chișinău, prin Hotărârea din 4 octombrie 2019²³, **a respins cererea** depusă de Ruslan Codreanu. Judecătoria Chișinău a menționat că în privința noțiunii de localitate se aplică prevederile Legii privind statutul municipiului Chișinău din motiv că aceasta constituie o lege organică specială în raport cu Legea nr. 764/2001 și Codul electoral, care sunt legi organice generale și din punct de vedere cronologic este o lege mai nouă, iar în caz de concurență a unei legi mai vechi și a uneia mai noi, se aplică prevederile legii noi, care în cazul dat este anume Legea nr. 136/2016. Astfel, instanța de judecată a concluzionat că „semnăturile susținătorilor în număr de 797, care au fost colectate dintr-o regiune de domiciliu incorectă, au fost **colectate cu ignorarea prevederilor art. 47, alin. 3 din Codul electoral, ceea ce atrage nulitatea acestora** și coborârea candidatului sub pragul minim de 10 000 de semnături ale susținătorilor, circumstanță care a dus la emiterea hotărâri nr. 95 de refuz în înregistrarea lui Ruslan Codreanu în calitate de candidat independent la alegerile locale generale din 20.10.2019”.

Totodată, Judecătoria Chișinău a menționat că integritatea și veridicitatea datelor generate de sistemul automatizat SIAS Alegeri „Primar/Consilier municipal/raional (ALG 2019)” este exclusă. Menționăm că Promo-LEX a semnalat, și în cadrul alegerilor parlamentare, lipsa unui act regulator care să prevadă modalitatea de funcționare a acestui sistem automatizat, datele cu care se operează și modalitatea prin care pot fi contestate rezultatele furnizate de acest sistem. Reiterăm că în lipsa acestuia, rezultatele oferite de aplicație nu pot avea efecte juridice, cu atât mai mult de refuz de înregistrare în campania electorală.

Curtea de Apel Chișinău, prin Decizia din 8 octombrie 2019²⁴, a admis parțial apelul și a decis anularea hotărârii CECEC nr. 1 Chișinău cu privire la refuzul înregistrării lui Ruslan Codreanu în calitate de candidat independent pentru funcția de primar general.

În privința celor 815 semnături, unde există o bănuială rezonabilă că au fost îndeplinite de alte persoane decât susținătorii indicați în listele de subscripție, Curtea de Apel a notat că nu au fost prezentate probe pertinente și admisibile care ar demonstra cele enunțate, iar **bănuiala enunțată nu reprezintă temei legal pentru a exclude semnăturile**.

Cu referire la constatarea CECEC nr. 1 precum că 797 de susținători de pe listă sunt cu regiunea de domiciliu incorectă, Curtea de Apel a evidențiat că Codul electoral nu prevede un asemenea temei de declarare nevalabile a semnăturilor ca „Regiune de domiciliu incorectă”, deși în urma verificării s-a

²³ https://jc.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/fe11aeed-acfc-444d-a4d7-76efc47329a4

²⁴ https://cac.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/1e9a7388-9b69-47d6-80b5-e44999cc7843

stabilit că domiciliul a fost indicat corect de către susținători, inclusiv cu indicarea denumirii localităților din suburbii și toți susținătorii sunt locuitori ai municipiului Chișinău, făcând parte din circumscripția CECEC nr. 1. Alegațiile privind faptul că s-ar fi notat denumirea suburbiei cu o altă culoare a pixului și fiind scrisă nu în partea corespunzătoare a listei nu pot fi reținute, or, faptul dat nu prezintă în sensul legii temei de nulitate a listei de subscripție. Instanța de apel reține faptul că aplicarea sancțiunii de invalidare a listelor de subscripție, pentru pretinsele încălcări enunțate mai sus, **reprezintă o ingerință neproportională în drepturile apelantului**. Or, analizând **proporționalitatea sancțiunii** în raport cu pretinsele încălcări, instanța ajunge la concluzia că aceasta **nu îndeplinește cerințele triplului test** pentru a motiva ingerința. Astfel, deși formal nu au fost respectate unele exigențe (scrierea în partea dreaptă sau stângă a listei etc.), **instanța consideră disproporțională sancțiunea** aplicată de CECEC nr. 1 și restricționarea drepturilor reclamantului în modul efectuat, or, acesta nu satisface condiția necesității.

În privința existenței erorilor în conținutul extrasului din program și a reflectării în nota informativă, nu sunt erori de natură juridică, ce ar necesita anularea acestora, **ci erori de natură informațională**, cărora, fiind constatate de instanță, li s-a dat aprecierea și forța probantă cuvenită.

Fiind contestată cu recursuri depuse de CEC, CECEC nr. 1 și Ruslan Codreanu, Curtea Supremă de Justiție a casat integral Decizia Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei decizii noi, prin care să fie menținută Hotărârea din 4 octombrie 2019 a Judecătoria Chișinău. Curtea Supremă a constatat, prin Decizia din 11 octombrie 2019²⁵, că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea materială pertinentă speței, iar drept consecință a emis o decizie greșită, cu aprecierea eronată a suportului probatoriu administrat.

În mare parte, prin această decizie, au fost reluate constatările efectuate de Judecătoria Chișinău, principalele constatări fiind următoarele:

- Având în vedere că integritatea și veridicitatea datelor au fost generate de sistemul automatizat SIAS Alegeri „Primar/Consilier municipal/raional (ALG 2019)”, CSJ a menționat că programul automatizat SIAS „Alegeri” a fost acceptat pentru utilizare în procesul alegerilor locale generale stabilite pentru 20 octombrie 2019 de către CEC și nimeni nu a contestat punerea lui în aplicare. Programul procesează informația inclusă în baza datelor Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” și acest **fapt exclude temeiul de a pune la îndoială veridicitatea**.
- Cu referire la eroarea privind **regiunea de domiciliu incorectă**, CSJ a învederat că, deși localitățile din suburbii fac parte din municipiul Chișinău, membrii grupului de inițiativă urmau să completeze liste de subscripție separat, pentru fiecare localitate în parte. Această ipoteză rezultă din prevederile art. 2, alin. (2) din Legea nr. 136 din 17 iunie 2016 privind statutul municipiului Chișinău, care statuează că municipiul Chișinău este o unitate administrativ-teritorială de nivelul al doilea, care include în componența sa unități administrativ-teritoriale de nivelul întâi, stabilite în Legea nr. 764-XV din 27 decembrie 2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova. Din coroborarea articolului 48, alin. (3) din Codul electoral cu articolul 43, pct. 2, lit. f) din Regulamentul nr. 1730, **nu pot fi validate semnăturile susținătorilor care se regăsesc în aceleași liste de subscripție**, dar care au domiciliul în localități (suburbii) diferite. Or, deși sunt parte componentă a municipiului Chișinău, aceste localități în ansamblu sunt unități administrativ-teritoriale de nivelul doi, similar raioanelor. Prin urmare, este admisibilă colectarea semnăturilor doar din aceeași unitate administrativ-teritorială de nivelul I, semnăturile fiind delimitate în liste de subscripție separat conform localității unde au fost colectate.
- **Cu referire la notarea denumirii suburbiei cu o altă culoare a pixului și fiind scrisă nu în partea corespunzătoare a listei**, acesta este un temei de nulitate. Or, în listele de subscripție nu se permite nicio rectificare sau adăugare care ar denatura originalitatea listelor de subscripție.
- **Cu referire la semnăturile** unde există o bănuială rezonabilă că au fost îndeplinite de alte persoane decât susținătorii indicați în listele de subscripție, instanța de recurs a apreciat ca fiind juste concluziile primei instanțe și în partea celor 815 semnături menționate de CECE nr. 1 Chișinău în Hotărârea nr. 95 din 26 septembrie 2019. Listele de subscripție prezentate de

²⁵ http://jurisprudenta.csj.md/search_col_civil.php?id=53262

grupul de inițiativă nu conține rubrica „Notă”, după cum este prevăzut în Hotărârea CECE nr. 1 Chișinău cu nr. 95 din 26 septembrie 2019, „motivul obiectiv” care a dus la completarea datelor susținătorilor de către persoanele care colectează semnăturile în locul susținătorilor care urmează să completeze personal listele și anume 815 semnături din 3 158 de semnături verificate.

2.6.3. Examinarea contestațiilor în contextul alegerilor parlamentare noi

La **CECEU nr. 17 Nisporeni** a fost depusă o contestație de către candidatul desemnat de Blocul electoral ACUM pentru funcția de deputat împotriva candidatului desemnat de PDM pentru funcția de deputat. Obiectul contestației l-au constituit acțiunile concurentului electoral de utilizare abuzivă a resurselor administrative, prin ținerea unui discurs electoral în cadrul ședinței festive dedicate Zilei Profesionale a Pedagogului, organizată de direcția de învățământ. Contestația a fost respinsă ca fiind neîntemeiată și tardivă de către CECEU nr. 17, concluzionând că *acțiunile candidatului desemnat de PDM nu sunt încălcări ale legislației electorale*.

În perioada de referință la **Comisia Electorală Centrală** au fost înregistrate patru contestații, două dintre care vizează refuzul înregistrării de către CECEU nr. 33 a candidatului desemnat de PUN și, respectiv, a candidatului desemnat de PSE. Ambele contestații au fost respinse de către CEC.

Evidențiem că o contestație a fost soluționată în termenul legal prevăzut de Codul electoral, cealaltă fiind soluționată cu depășirea nesemnificativă (o zi) a termenului de soluționare a contestației.

Menționăm că, contrar principiului transparenței procesului electoral, CEC nu a publicat contestațiile depuse și soluțiile emise pe marginea acestora, începând cu 1 octombrie 2019. Considerăm că această omisiune afectează grav procesul electoral, observarea liberă a contenciosului electoral și determină reducerea informării alegătorilor.

2.6.4. Obstrucționarea activității observatorilor

În cadrul **CECE nr. 23 Nisporeni și CECE nr. 29 Soroca**, observatorilor Promo-LEX li s-a refuzat accesul la contestațiile depuse, hotărârile/scrisorile emise în privința acestora și la registrul contestațiilor. Reprezentanții CECE nr. 23 Nisporeni au invocat Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal, iar reprezentanții CECE nr. 29 Soroca doar au răspuns la întrebările observatorului în privința contestațiilor depuse, fără a pune la dispoziție materialele solicitate. Calificăm aceste fapte drept **obstrucționare a activității observatorului**, în contextul în care organele electorale sunt obligate să publice hotărârile emise de acestea, iar potrivit art. 68, alin. (5) din Codul electoral, observatorii au acces la toate informațiile cu caracter electoral.

Mai mult decât atât, potrivit pct. 19, lit. g) și pct. 35 din Regulamentul CEC privind activitatea consiliului electoral de circumscripție²⁶, secretarul consiliului electoral de circumscripție „asigură transparența în activitatea consiliului prin aducerea la cunoștință publică a hotărârilor consiliului, precum și a altor materiale”; „hotărârile consiliului electoral de circumscripție se aduc la cunoștință publică, (...) în termen de 3 (trei) zile după adoptare prin orice mijloace”.

Totodată, menționăm că obligațiile privind asigurarea respectării protecției datelor cu caracter personal sunt expres menționate la pct. 19 și 27 din Regulamentul privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora, aceasta fiind parte inerentă din activitatea observatorilor. Constatăm astfel **refuzul neîntemeiat** al reprezentanților CECE de acordare a accesului la informațiile cu caracter electoral observatorilor Promo-LEX.

²⁶ Regulamentul privind activitatea consiliului electoral de circumscripție, aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1702 din 19.06.2018.

III. ÎNREGISTRAREA CONCURENȚILOR

Alegerile locale generale. În cadrul celor 896 de CECE I, au fost înregistrați cel puțin 3 746 de candidați pentru funcția de primar, dintre care doar 338 (10%) sunt independenți, iar 3 408 (90%) reprezintă partide/bloc electoral. Numărul refuzurilor de înregistrare este de cel puțin 12, dintre care 10 pentru independenți. Cei mai mulți candidați înregistrați au fost desemnați de PSRM (753), Blocul Electoral ACUM (681), PDM (646) și PPȘ (473). Din perspectiva de gen, 27% din candidații înregistrați sunt femei, iar 73% – bărbați.

Pentru funcția de primar al mun. Bălți și al mun. Chișinău au fost înregistrați 11, respectiv 19 candidați (dintre care doi au depus cerere de retragere din cursă, fiind acceptată însă doar cererea candidatului MPSN). Niciun candidat independent nu a fost înregistrat. Din perspectiva de gen, au fost înregistrate doar două candidate femei (7%).

În cadrul CECE II și I a fost raportată înregistrarea a 5 351 de dosare ale candidaților pentru funcția de consilier, dintre acestea, 1 026 (19%) depuse de candidați independenți. Din partea partidelor/blocului, cele mai multe dosare înregistrate au fost depuse de PSRM (872), PDM (795) și Blocul ACUM (790).

MO Promo-LEX consideră în continuare că anumiți candidați au fost înregistrați cu încălcarea prevederilor legale privind cota de gen (cel puțin 62 de cazuri – CECE II, 1127 – CECE I), precum și pe baza proceselor-verbale de desemnare adoptate înainte de termenul legal stabilit (cel puțin cinci dosare înregistrate).

De asemenea, constatăm practici neuniforme de aplicare de către organele electorale a normei legale la verificarea corectitudinii completării listelor de subscripție privind obligativitatea ca pe o listă să fie incluse doar semnături ale susținătorilor care domiciliază într-o singură localitate. În cel puțin patru CECE II au fost identificate liste de subscripție a cel puțin șase candidați independenți înregistrați pentru funcția de consilier raional la verificarea cărora nu s-a ținut cont de prevederile respective.

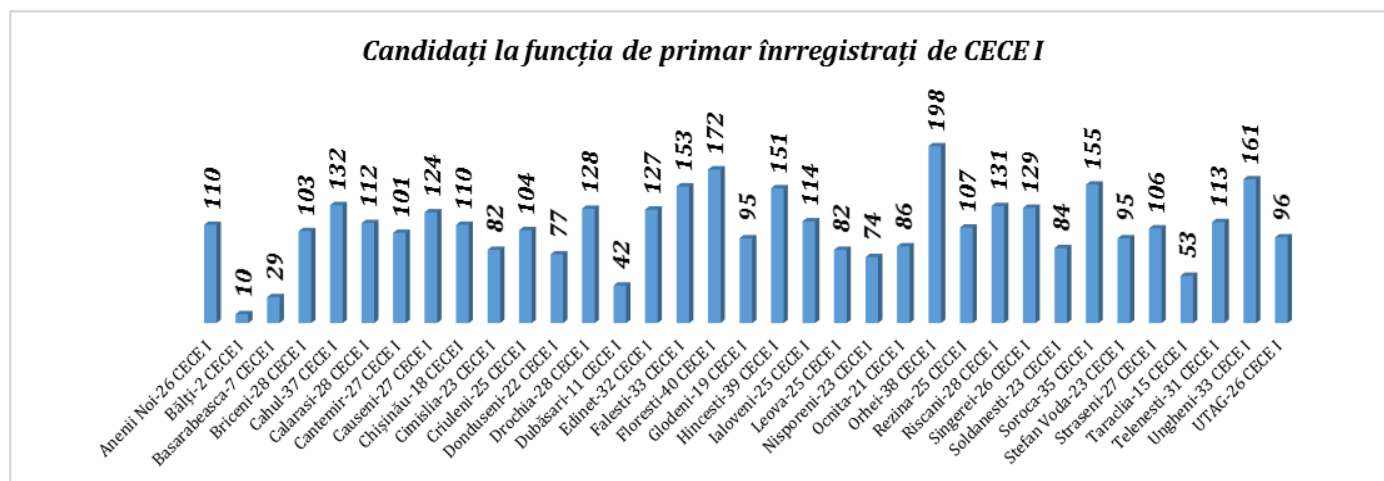
Alegerile parlamentare noi. Au fost înregistrați 29 de candidați, cei mai mulți – 11 – fiind înregistrați în CU nr. 50.

3.1. Înregistrarea concurenților pentru alegerile locale generale

3.1.1. Înregistrarea concurenților electorali pentru funcția de primar

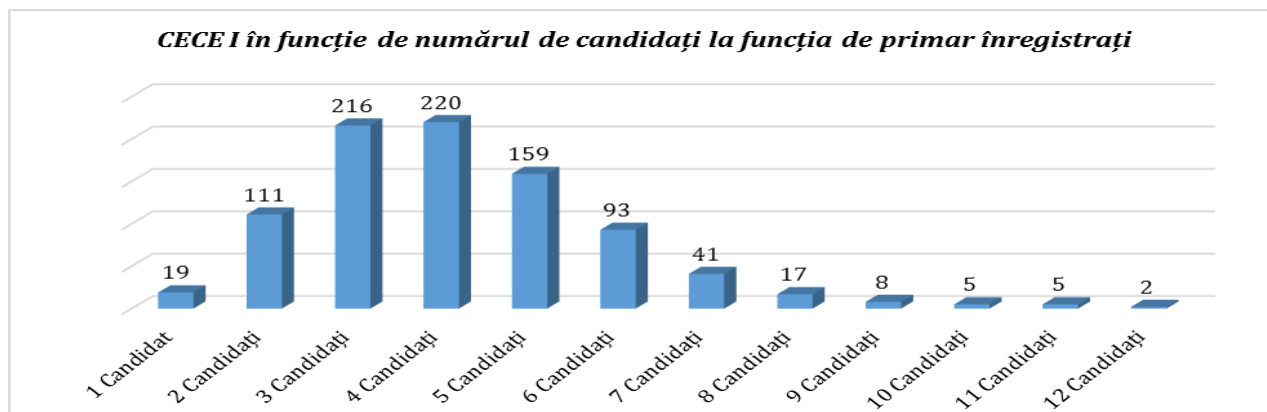
În perioada observată, în cadrul celor 896 de CECE I, au fost înregistrați cel puțin **3 746 de candidați** pentru funcția de primar (a se vedea graficul nr. 20). Cei mai mulți candidați au fost înregistrați în raioanele Orhei (198 de candidați în 38 de CECE I), Florești (172 de candidați în 40 de CECE I) și Ungheni (161 de candidați în 33 de CECE I). Doar 27% din candidații înregistrați sunt femei, iar 73% – bărbați.

Graficul nr. 20

În funcție de numărul de candidați pentru funcția de primar per fiecare CECE I, constatăm că în medie, au fost înregistrați câte 3-5 candidați (a se vedea graficul nr. 21).

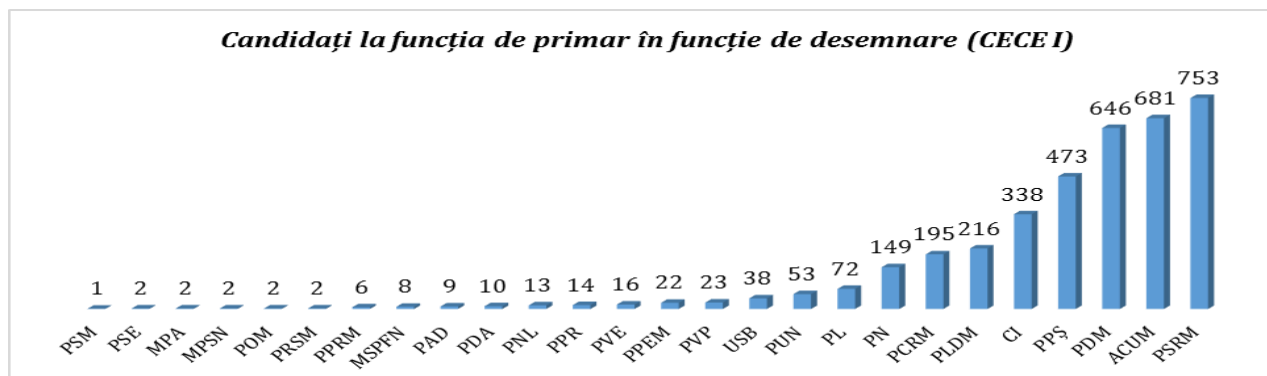
Graficul nr. 21

Doar 12 CECE I au câte 10 și mai mulți candidați înregistrați, după cum urmează: Orhei și Soroca – câte 12 candidați, Căușeni, Criuleni, Călărași, Rezina, Ghidighici (mun. Chișinău) – câte 11 candidați, Fălești, Bubuieci (mun. Chișinău), Drochia, Cuhnești (Glodeni) – câte 10 candidați. În cazul majorității CECE I, au fost înregistrați câte 3 – 5 candidați pentru funcția de primar. La extrema opusă, au fost raportate 19 CECE I care au înregistrat doar câte un candidat pentru funcția de primar (7 – candidați PSRM, 2 – candidați Blocul Electoral ACUM, 4 – candidați PDM, 6 – candidați independenți)²⁷.

În graficul nr. 22 sunt reflectați candidații în funcție de subiectul care i-a desemnat. Din totalul de 3 746 de candidați înregistrați, 338 (10%) sunt independenți, iar din partea partidelor/blocului – 3 408 (90%). Din perspectiva solicitanților colectivi, constatăm că cei mai mulți candidați au fost desemnați de PSRM (753), Blocul Electoral ACUM (681), PDM (646) și PPȘ (473).

Graficul nr. 22

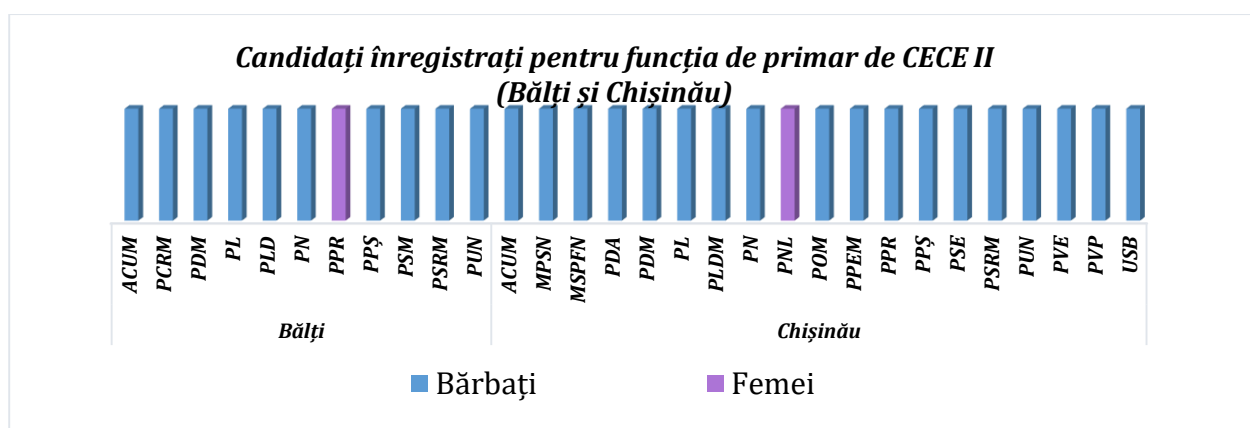
Ca și în alegerile precedente, constatăm înregistrarea în cadrul aceluiași CECE a candidaților pentru funcția de primar care au nume identice sau foarte asemănătoare, fapt ce ar crea confuzii în rândul alegătorilor. Menționăm că în cazul a 82 de CECE (a se vedea Anexa nr. 1), numele de familie a cel puțin doi dintre candidații înregistrați este identic, iar în cazul a patru dintre aceste CECE, cel puțin doi dintre candidații înregistrați au atât numele, cât și prenumele similare (Ialoveni, Nimoreni – doi candidați Andrei Covali desemnați de PLDM și PDM, Călărași – doi candidați Gheorghe Stratan, desemnați de PSRM și PDM, Telenești, Suhuluceni – doi candidați Iacob Stegărescu, desemnați de PPȘ și PDM, Ungheni, Boghenii Noi – doi candidați Gheorghe Margarint, desemnați de PSRM și ACUM).

²⁷ Corbu, Arionești (Dondușeni), Dolinnoe (Criuleni), Corpaci, Viișoara (Edineț), Ustia (Glodeni), Hăsnășeni Noi (Leova), Negrea (Hâncești), Șeptelici (Soroca), Horodiște (Rezina), Cotovscoe (UTAG), Porumbesti, Cășla (Cantemir), Corjeuți (Briceni), Cășla (Telenești), Huluboaia, Iujnoe (Cahul), Valea Perjei (Taraclia), Cornova (Ungheni).

Observatorii Promo-LEX au raportat cel puțin 12 cazuri în care solicitarea candidaților de înregistrare pentru funcția de primar a fost respinsă de CECE I. În două cazuri au fost vizați candidații a două formațiuni politice (PPRM și PVP)²⁸, iar în celelalte 10 cazuri – candidați independenți (din cauza necorespunderii semnăturilor colectate în listele de subscripție prevederilor legale).

În același context, menționăm că pentru funcția de primar al mun. Bălți au fost înregistrați 11 candidați, iar pentru funcția de primar al mun. Chișinău – 19 candidați (a se vedea graficul nr. 23). Constatăm că nu a fost înregistrat niciun candidat independent. Cu toate că grupul de inițiativă constituit pentru susținerea candidatului independent la funcția de primar al mun. Chișinău Ruslan Codreanu a colectat minimum 10 mii de semnături, CECE II Chișinău a respins înregistrarea acestuia din cauza necorespunderii tuturor semnăturilor colectate prevederilor legale (a se vedea compartimentul *Organe electorale. Contestații*).

Graficul nr. 23

Până la 16 octombrie 2019, și-au anunțat intenția de a se retrage din cursa electorală pentru funcția de primar al mun. Chișinău doi candidați – MPSN (Andrei Donica) și PDA (Boris Volosatfi). Prin Hotărârea nr. 117 din 8 octombrie 2019, pe baza solicitării candidatului, CECE nr. 1 Chișinău a abrogat hotărârea de înregistrare a candidatului MPSN (Andrei Donica).

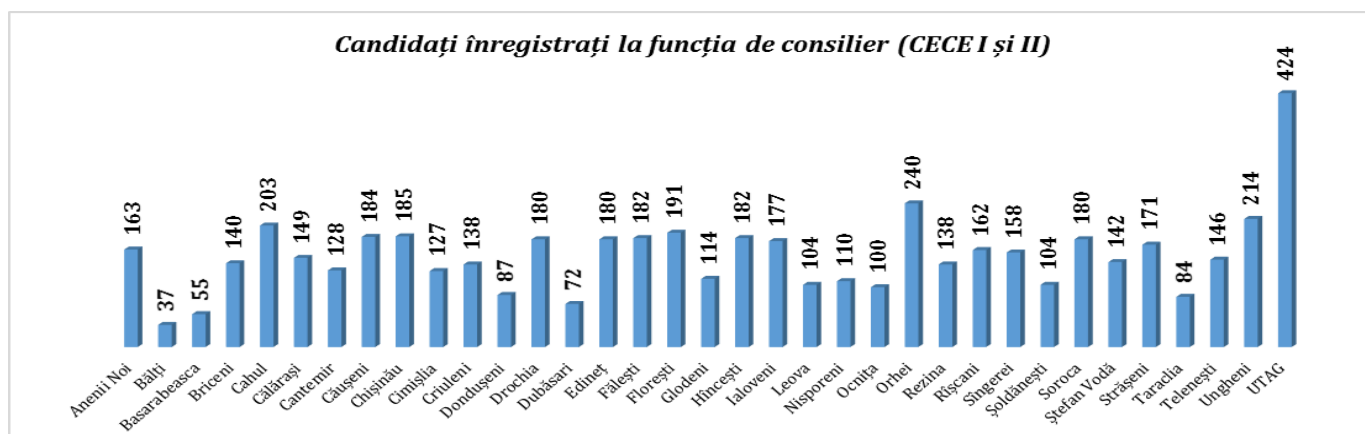
În cazul celui de-al doilea candidat, Boris Volosatfi (PDA), cererea de retragere din cursa electorală la CECE I a fost depusă la data de 15.10.2019, fapt ce contravine prevederilor art. 51, alin. 5)²⁹. Ca urmare, prin Hotărârea nr. 148 din 16 octombrie 2019, CECE nr. 1 Chișinău a respins cererea de retragere din cursa electorală a candidatului PDA pentru funcția de primar al mun. Chișinău.

3.1.2. Înregistrarea concurenților electorali pentru funcția de consilier local

În cadrul CECE II și I a fost constatată înregistrarea a 5 351 de dosare ale candidaților pentru funcția de consilier (a se vedea graficul nr. 24). Cele mai multe dosare au fost înregistrate în UTAG (424), Orhei (240), Ungheni (214) și Cahul (203).

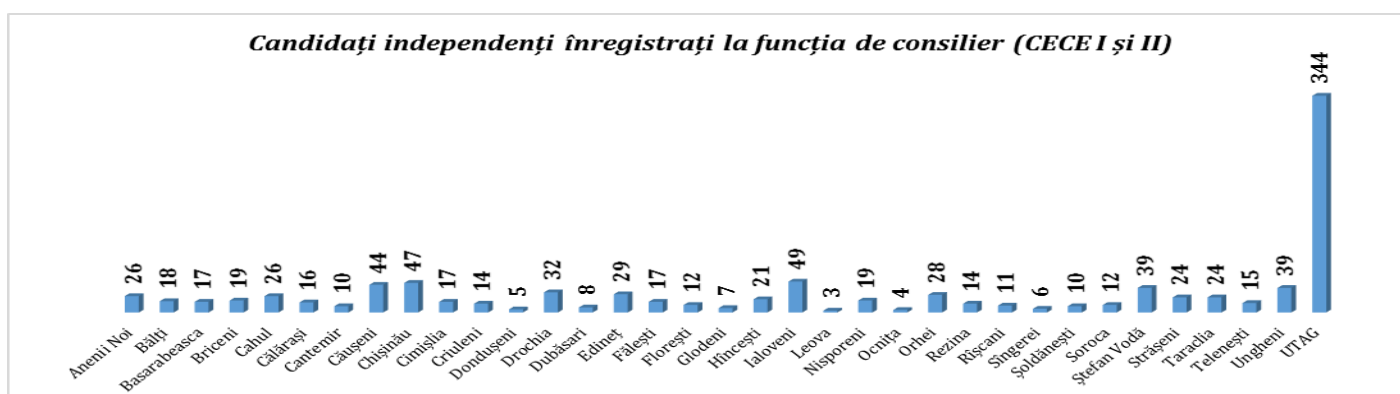
²⁸ În cazul candidatului PPRM, contrar art. 49, alin. (1), nu a fost prezentată declarația de avere și interese personale a candidatului pentru ultimii doi ani anteriori anului în care se desfășoară alegerile, în conformitate cu Legea privind declararea averii și a intereselor personale. În cazul candidatului PVP, contrar art. 49, alin. (1), nu a fost prezentat procesul-verbal al ședinței organului central sau teritorial al partidului, a altei organizații social-politice sau a blocului electoral privind desemnarea candidatului.

²⁹ Art. 51, alin. (5): Concurentul electoral poate să-și retragă candidatura printr-o declarație scrisă, adresată organului electoral care l-a înregistrat, dar nu mai târziu de 7 zile până la ziua alegerilor. Partidele, organizațiile social-politice și blocurile electorale pot opera orice modificări în listele înregistrate, cu respectarea acestui termen și a prevederilor articolelor 87 și 137. După expirarea termenului menționat, înregistrarea concurentului electoral poate fi anulată doar de organul electoral care l-a înregistrat, în baza deciziei instanței de judecată, precum și în caz de deces al acestuia sau survenire a condițiilor stabilite la art. 13, alin. (2).

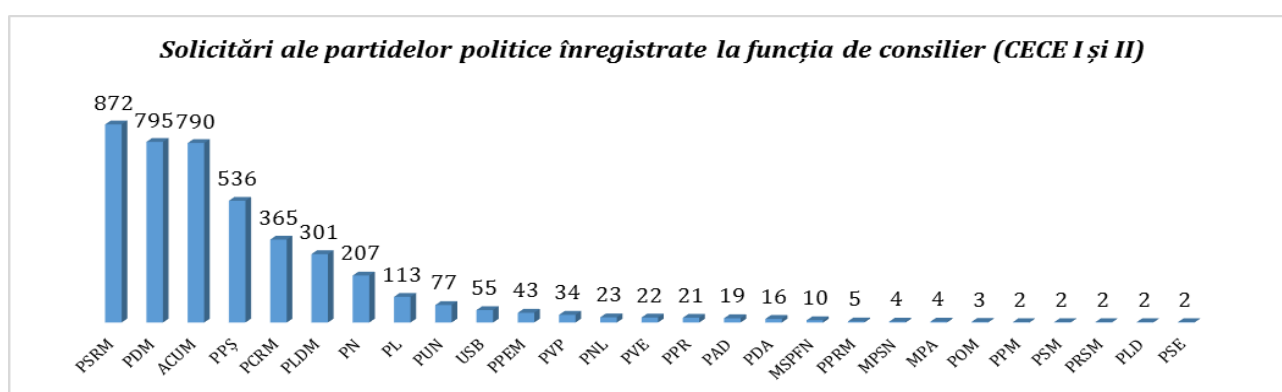
Dintre acestea, 1 026 de dosare au fost depuse de candidați independenți (a se vedea graficul nr. 25). Cei mai mulți candidați independenți au fost înregistrați în UTAG (344), Ialoveni (49), Chișinău (47) și Căușeni (44). Din toți candidații independenți înregistrați, doar 17% sunt femei, iar 83% – bărbați.

Graficul nr. 25

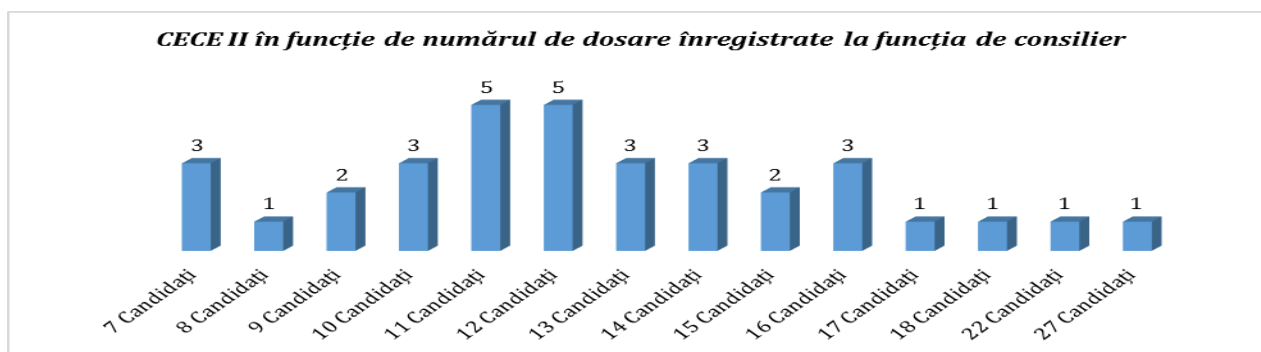

Celelalte 4 325 de dosare au fost depuse de 27 de formațiuni politice, conform graficului nr. 26. Astfel, constatăm că în perioada observată, cele mai multe dosare înregistrate au fost depuse de PSRM (872), PDM (795) și Blocul Electoral ACUM (790).

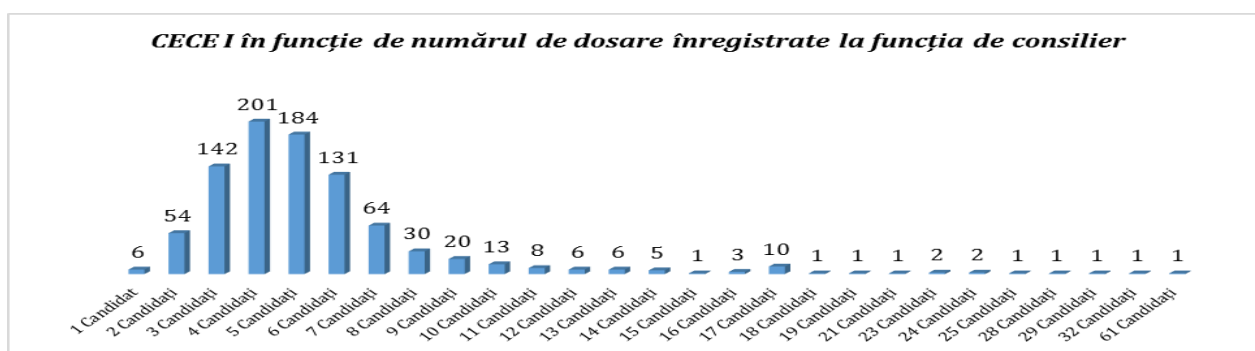
Graficul nr. 26

În funcție de numărul de candidați care vor fi incluși în buletinele de vot, constatăm că în cazul CECE II, au fost înregistrați de la 7 la 27 de candidați (a se vedea graficul nr. 27). Cei mai mulți candidați înregistrați au fost în cadrul CECE II Bălți (27), Chișinău (22) și Drochia (18).

În același context, menționez că în cazul CECE I, a fost raportată înregistrarea de la 1 candidat până la 61 de candidați (a se vedea graficul nr. 28). Cei mai mulți candidați au fost înregistrați în regiunea UTAG (Comrat - 61, Congaz - 32, Tomai - 29). În cazul celorlalte CECE I, au fost înregistrați în medie câte 3 - 6 candidați.

Totodată, menționăm că observatorii Promo-LEX au raportat cel puțin șase cazuri pentru CECE II și, respectiv, 14 cazuri pentru CECE I în care înregistrarea concurenților a fost respinsă dată fiind necorespunderea actelor prezentate prevederilor legale, după cum urmează:

- CECE II Chișinău - 4 cazuri, dintre care un caz - PPM (procesul-verbal privind desemnarea candidaților a fost emis înainte de constituirea organelor electorale, contrar prevederilor legale), în alte trei cazuri fiind vizați candidații independenți: Oleg Brega (semnături valabile insuficiente), Ștefan Gațcan (colectarea semnăturilor de persoane neautorizate), Cristian Bolotnicov (semnături valabile insuficiente);
- CECE II Orhei - un caz: candidatul independent Leonid Golub (semnături colectate din diferite localități, contrar prevederilor legale);
- CECE II Râșcani - un caz: PSM (procesul-verbal privind desemnarea candidaților a fost emis înainte de constituirea organelor electorale, contrar prevederilor legale);
- CECE I - 14 cazuri: PCRM - 3 candidați (Ghidighici, Chișinău; Vânători, Nisporeni; Zubrești, Strășeni); PDM - 2 candidați (Codru și Ghidighici, Chișinău); PPRM - un candidat (Roșietici, Florești); PN - un caz (Troîțcoe, Cimișlia) și 7 candidați independenți (Ciorescu (2) și Codru, mun. Chișinău (1); Drochia (2); Cioresți (2), raionul Nisporeni).

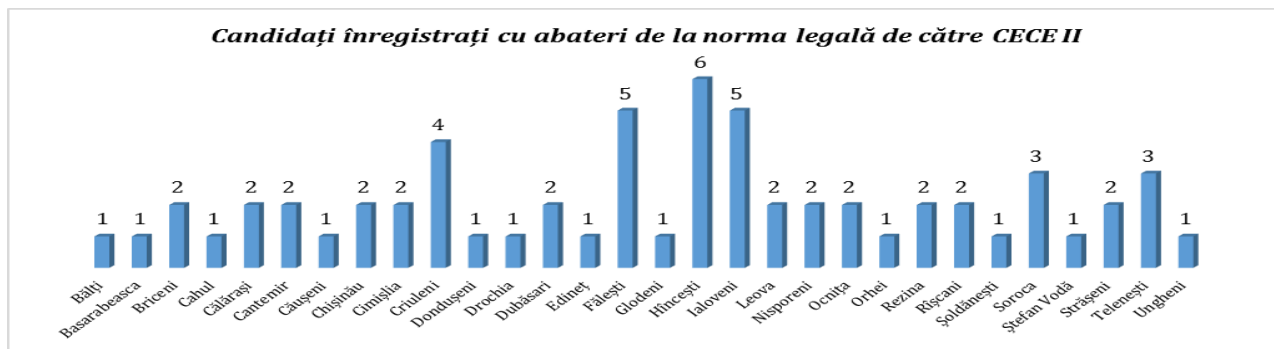
3.1.3. Înregistrări neconforme ale concurenților electorali pentru funcția de consilier

Potrivit art. 46, alin. (3) din Codul electoral, listele candidaților pentru alegerile locale urmează a fi întocmite respectându-se cota minimă de reprezentare de 40% pentru ambele sexe. Poziționarea candidaților pe liste se face conform formulei: minimum patru candidați la fiecare zece locuri. Totuși,

prin derogare de la prevederile menționate³⁰, la alegerile locale generale din 20 octombrie 2019 a fost stabilită regula de minimum trei candidați la fiecare zece locuri.

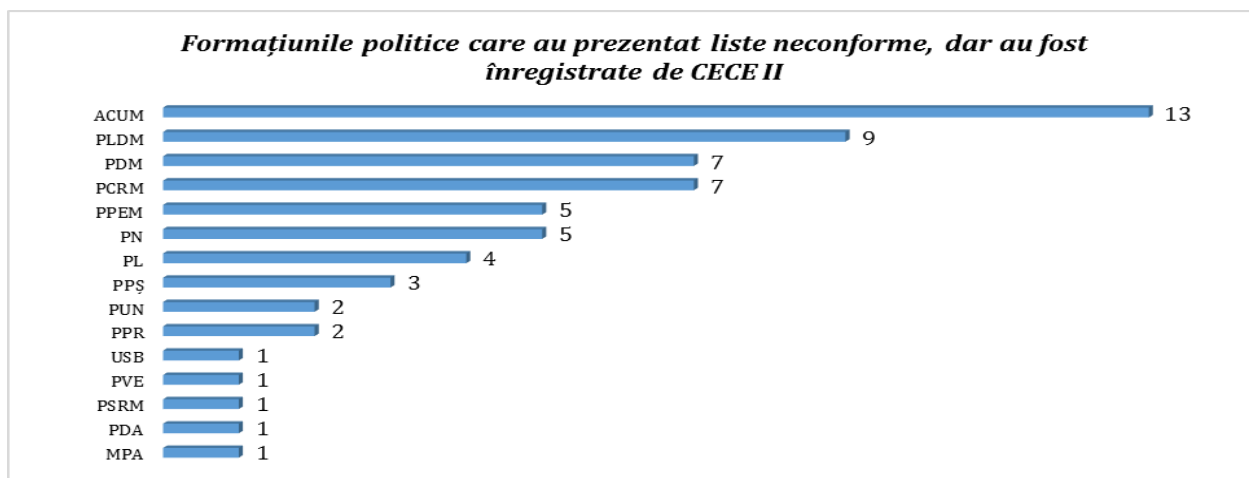
Ca și în Raportul nr. 3³¹, în perioada de referință au fost raportate alte cazuri de înregistrare a listelor de candidați pentru funcția de consilier cu admiterea abaterilor de la prevederile legale privind cota de gen. Astfel, la nivel de CECE II, au fost identificate 62 de cazuri (a se vedea graficul nr. 29 și Anexa nr. 2).

Graficul nr. 29

În graficul nr. 30 sunt reflectate formațiunile politice care au prezentat liste neconforme, iar CECE II a înregistrat listele respective. Astfel, cele mai multe cazuri au fost raportate în privința Blocului Electoral ACUM (13), PLDM (9), PCRM (7) și PDM (7).

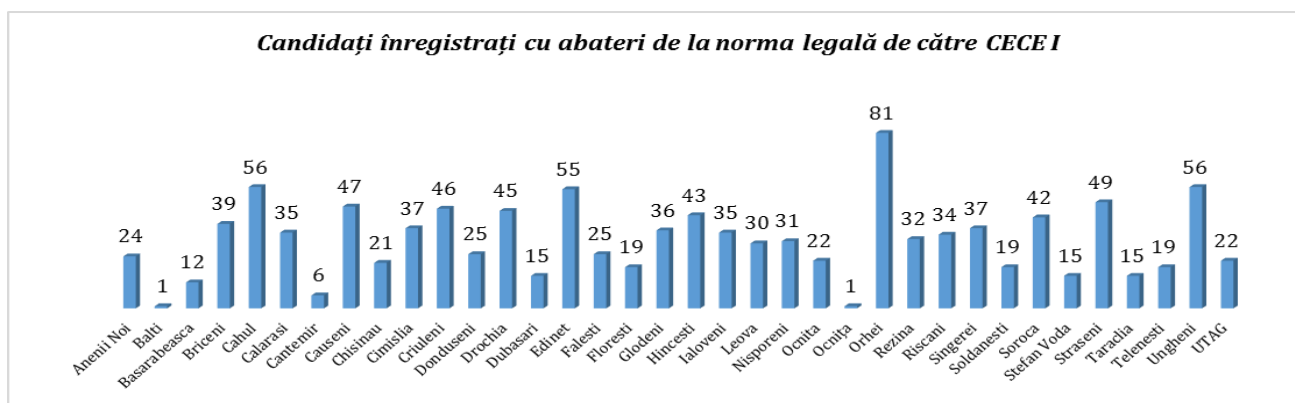
Graficul nr. 30

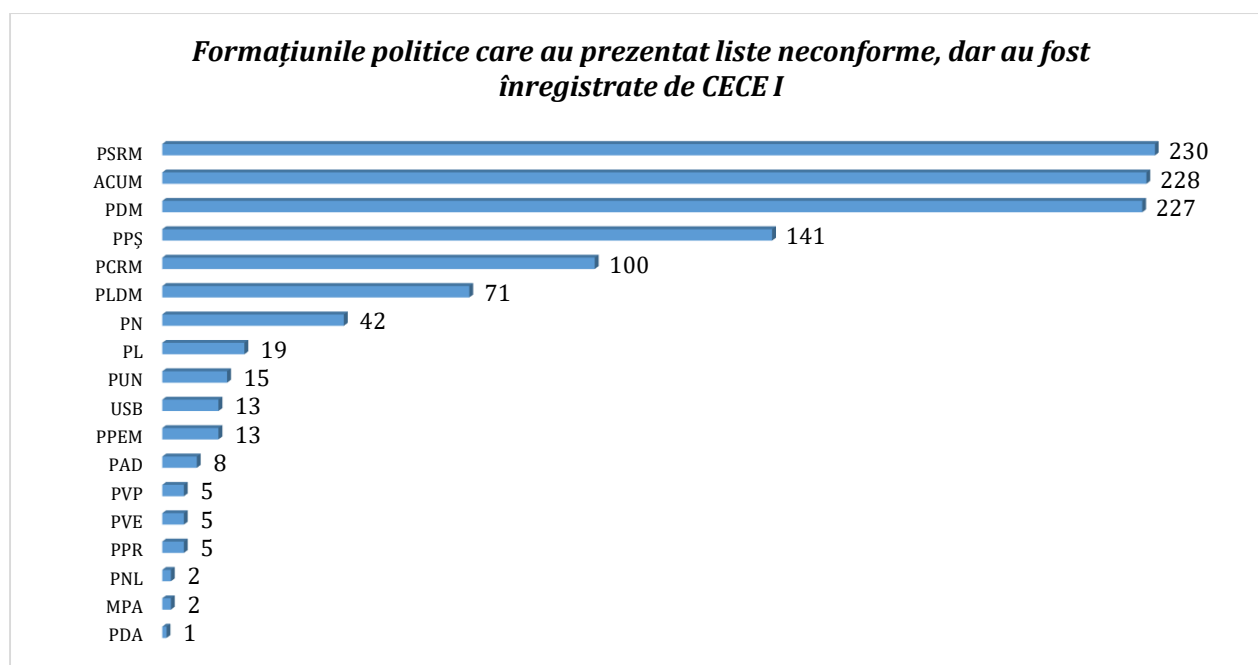
La nivel de CECE I, au fost raportate cel puțin 1 127 de cazuri în care listele prezentate de formațiunile politice nu corespundeau prevederilor legale privind cota de gen și amplasarea în listă a concurenților, dar au fost înregistrate în cadrul a 561 de CECE I (a se vedea graficul nr. 31).

³⁰ Excepție făcută prin art. VII din Legea 113/2019.

³¹ Raportul nr. 3. Misiunea de observare a alegerilor locale generale și a alegerilor parlamentare noi din 20 octombrie 2019, pag. 28. <https://bit.ly/2OJqQxs>

În graficul nr. 32 sunt reflectate formațiunile politice ale căror liste de candidați pentru funcția de consilier au fost înregistrate cu abateri în cadrul CECE I. Astfel, constatăm că cele mai multe au fost depuse de PSRM (230), ACUM (228) și PDM (227).

Reiterăm că, potrivit art. 49, alin. (9) din Codul electoral, în cazul în care un concurent electoral prezintă lista candidaților desemnați în alegeri care nu corespunde cerințelor art. 46, alin. (3), organul electoral va refuza înregistrarea acestuia. Menționăm că cel puțin în două cazuri (PDM – Codru, Chișinău și PCRM – Zubrești, Strășeni) CECE I au respins înregistrarea concurenților electorali din cauza nerespectării cotei de gen în listele de candidați.

3.1.4. Înregistrarea candidaților pe baza proceselor-verbale de desemnare adoptate înainte de termenul legal stabilit

În conformitate cu prevederile art. 46 din Codul electoral, desemnarea candidaturilor potențialilor concurenți electorali se efectuează după constituirea circumscripțiilor electorale și a consiliilor electorale de circumscripție, iar dreptul de desemnare a acestora îl au partidele, blocurile electorale și cetățenii (candidați independenți). Concomitent, potrivit art. 49, alin. (1) din Codul electoral, la depunerea dosarului pentru înregistrarea candidatului urmează a fi prezentat procesul-verbal al ședinței organului central sau teritorial al partidului sau al blocului electoral privind desemnarea candidatului (listei de candidați).

Potrivit Programului calendaristic al CEC³², termenul-limită de constituire a circumscripțiilor electorale de nivelul I a fost 4.09.2019, iar al CECE I – 9.09.2019. Prin urmare, desemnarea candidaților pentru funcția de primar și consilier local nu a fost posibilă mai devreme de 9.09.2019.

Cu toate acestea, ca și în Raportul nr. 3³³, au fost raportate alte cinci cazuri în care candidații au fost înregistrați pe baza proceselor-verbale ale ședinței organului central privind desemnarea candidaților în alegerile locale din 20 octombrie 2019 adoptate înainte de termenele legale stabilite:

- CR PCRM Briceni: a prezentat la momentul depunerii dosarelor pentru înregistrarea candidaților la funcția de consilieri raionali și locali, precum și la funcția de primari locali (CECE I), un proces-verbal al organului teritorial din 6.09.2019;
- Biroul Executiv al PDM Dondușeni: a prezentat la momentul depunerii dosarelor pentru înregistrarea candidaților la funcția de primar și de consilieri ai raionului Dondușeni (CECE II și I) un proces-verbal al organului teritorial din 1.09.2019;
- Biroul Executiv al PDM Edineț: a prezentat la momentul depunerii dosarelor pentru înregistrarea unor candidați la funcția de primar și de consilieri ai raionului Edineț (CECE II și I) un proces-verbal al organului teritorial din 2.09.2019;
- OT PDM Râșcani: a prezentat la momentul depunerii dosarelor pentru înregistrarea candidaților la funcția de primar și de consilieri ai raionului Râșcani (CECE II și I) un proces-verbal al organului teritorial din 31.08.2019;
- OT PL Drochia: a prezentat la momentul depunerii dosarelor pentru înregistrarea candidaților la funcția de primar și de consilieri ai or. Drochia și raionali (CECE II și I) un proces-verbal al organului teritorial din 3.09.2019.

În pofida neregulilor observate, menționăm că organele electorale au înregistrat concurenții respectivi în cursa electorală. Totodată, există precedente când consiliile electorale nu au înregistrat concurenți care au fost desemnați în afara termenului legal, de exemplu, refuzul CECE nr. 1 Chișinău de a înregistra lista și candidatul pentru funcția de primar general din partea PPM, precum și refuzul CECE nr. 27 Râșcani de a înregistra lista PSM din același motiv.

3.1.5. Aplicarea neuniformă a prevederilor art. 47, alin. (3) din Codul electoral pentru înregistrarea candidaților independenți

Potrivit art. 47, alin. (3) din Codul electoral, lista de subscripție va conține numai semnături ale susținătorilor care domiciliază într-o singură localitate. Încălcarea respectivelor prevederi a fost unul dintre motivele invocate în cazul refuzului înregistrării candidatului independent Ruslan Codreanu pentru funcția de primar general al mun. Chișinău. Art. 138, alin. (1) stabilește că un candidat independent, pentru a fi ales în consiliul local, trebuie să fie susținut de 2% din numărul alegătorilor din circumscripția respectivă, împărțit la numărul de mandate pentru consiliul respectiv, dar nu mai puțin de 50 de persoane.

În acest context, MO Promo-LEX a solicitat accesul la listele de subscripție, precum și la hotărârile privind înregistrarea candidaților independenți pentru funcția de consilier raional. Din totalul de 32 de CECE II abordate, cinci – Briceni, Ialoveni, Nisporeni, Râșcani și Soroca – au oferit acces doar la documentația electorală privind înregistrarea, nu și la listele de subscripție, fapt ce a făcut imposibilă verificarea condiției legale specificate mai sus.

În cel puțin patru CECE II (Basarabeasca, Cantemir, Dondușeni și Șoldănești) au fost identificate liste de subscripție a cel puțin șase candidați independenți înregistrați pentru funcția de consilier raional, la verificarea cărora, în opinia Misiunii, nu s-a ținut cont de prevederile art. 47, alin. (3).

De exemplu, CECE II Cantemir, potrivit Notei informative privind rezultatele verificării listelor de subscripție, în data de 17 septembrie 2019 a recepționat cinci liste de subscripție ale candidatului

³² <https://bit.ly/2ISG1b6>

³³ Raportul nr. 3. Misiunea de observare a alegerilor locale generale și a alegerilor parlamentare noi din 20 octombrie 2019, pag. 30. <https://bit.ly/2OjqQxs>

independent Vasile Onica, conținând 61 de semnături. Potrivit documentului, toate semnăturile sunt valabile. Analiza listelor de subscripție la care a avut acces observatorul Promo-LEX permite a concluziona că în cel puțin trei liste au fost identificate semnături din mai multe localități (menționăm că listele oferite observatorului conțin mai mult de 61 de semnături), după cum urmează:

- într-o listă cu un total de 22 de semnături, sunt semnatari din 10 localități, dintre care cei mai mulți dintr-o localitate sunt 5. Respectiv, 17 semnături ar trebui excluse;
- în altă listă, din 30 de semnături 22 sunt dintr-o localitate și 8 din alta;
- în a treia, sunt 30 de semnături din 6 localități, 12 fiind cei mai mulți, respectiv, 18 ar trebui excluși.

Doar din analiza acestor trei liste ar reieși că 43 de semnături ar fi trebuit excluse.

Alt exemplu ar fi înregistrarea candidatului independent Leonid Corcimari de către CECE II Dondușeni. Potrivit calculului automatizat al numărului de semnături, din 58 au fost acceptate 50, toate fiind de alt gen decât semnături din diferite localități în aceeași listă. Analiza listelor permite să deducem că din două liste prezentate:

- o listă conține semnături (30) ale alegătorilor din 7 localități, 18 fiind cele mai multe ce se referă la una. Respectiv, 12 ar putea fi excluse;
- în a doua listă (28) sunt semnături din 8 localități, 18 fiind din una, iar celelalte 11 ar putea fi excluse.

Respectiv, prin invocarea încălcării prevederilor art. 47, alin. (3) ar trebui să fie declarate eronate circa 23 din 58 de semnături depuse.

În plus, au fost identificate și alte probleme în procedura de verificare a listelor de subscripție depuse de candidații independenți:

- diferențe între datele privind numărul de semnături depuse din Nota informativă privind rezultatele verificării listelor de subscripție verificate și din Hotărârea CECE privind înregistrarea candidatului. De exemplu, în cazul înregistrării de către CECE II Cantemir a candidatului Aurel Babilev, în Nota informativă este indicat că CECE II a recepționat 79 de semnături, toate fiind declarate valabile, iar în Hotărârea privind înregistrarea candidatului sunt stabilite ca depuse 104 semnături, dintre care 56 declarate valabile;
- formulări diferite în Hotărârile de înregistrare cu privire la numărul de semnături în listele de subscripție. Unele CECE II includ în hotărâre numărul total de semnături recepționate și numărul celor valabile (Cantemir), altele doar numărul total de liste recepționate (CECE Basarabeasca), iar în cazul altor CECE se utilizează expresia „număr suficient de semnături” (CECE Dondușeni).

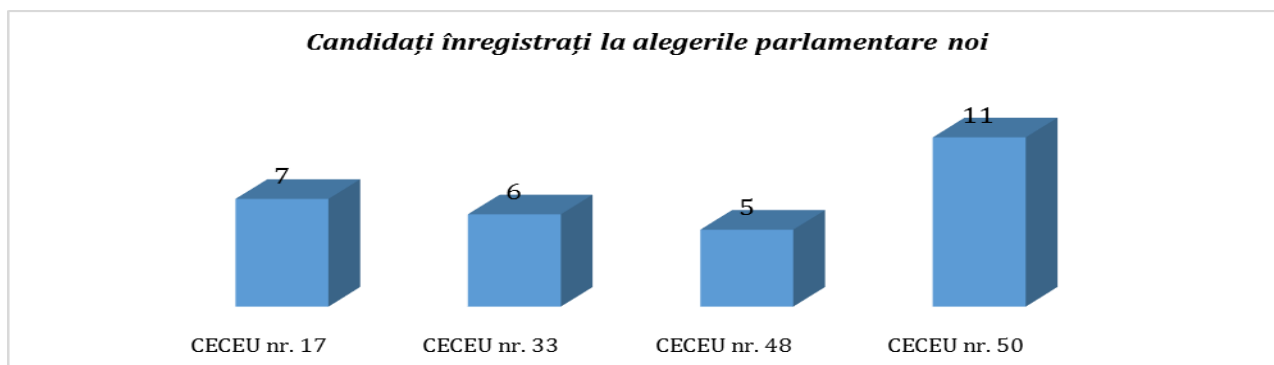
Misiunea Promo-LEX nu a avut acces și nici resurse pentru verificarea listelor de subscripție ale candidaților independenți înregistrați/neînregistrați la nivelul CECE de nivelul I, dar prezumăm că și la acest capitol pot fi abordări diferite la nivelul localităților părți componente ale comunelor. În context, reiterăm necesitatea revizuirii normelor legale astfel încât acestea să fie mai exacte.

Totuși, Misiunea Promo-LEX nu poate trece cu vederea faptul că niciun potențial concurent electoral nu a contestat prevederile Regulamentului CEC care stabilește condiții mai dure comparativ cu normele legale.

3.2. Înregistrarea concurenților pentru alegerile parlamentare noi

În contextul alegerilor parlamentare noi, au fost înregistrați 29 de candidați (a se vedea graficul nr. 33).

Graficul nr. 33

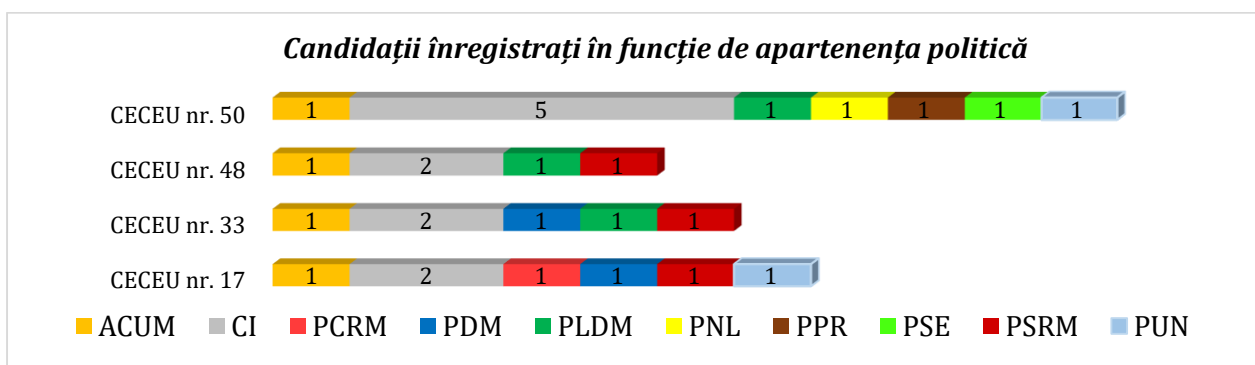

Cei mai mulți candidați înregistrați sunt în CECEU nr. 50 (Vest de Republica Moldova). Menționăm că CECEU nr. 50 este unica circumscripție în care numărul de candidați înregistrați este echivalent cu grupurile de inițiativă înregistrate în suportul concurenților electorali (toți candidații desemnați au fost înregistrați).

Spre deosebire de CECEU nr. 50, în celelalte trei circumscripții a fost respinsă înregistrarea a opt candidați. Astfel, în CECEU nr. 17 a fost respinsă înregistrarea concurentului desemnat de PPR din cauza insuficienței semnăturilor valabile în listele de subscripție. În CECEU nr. 33, a fost respinsă înregistrarea a cinci concurenți (PVE, PUN, PPR, PSE și un candidat independent) din cauza insuficienței semnăturilor valabile în listele de subscripție. În cazul CECEU nr. 48 a fost respinsă înregistrarea a patru concurenți (PVE, PPR, PAD și un candidat independent) din același motiv (insuficiente semnături valabile).

În graficul nr. 34 sunt indicați concurenții electorali înregistrați în funcție de entitatea care i-a desemnat. Astfel, constatăm că doar Blocul Electoral ACUM are candidați înregistrați în toate cele patru CECEU, fiind urmat de PSRM (3) și PLDM (3).

Graficul nr. 34

IV. LISTELE ELECTORALE

Atenționăm că și în contextul alegerilor din 20 octombrie 2019 MO Promo-LEX a identificat cel puțin două situații ce pot fi calificate drept exemplu de „migrație artificială” a alegătorilor. Acestea vizează localitățile Topala, raionul Cimișlia, unde într-o singură zi au fost redactate cel puțin șapte scrisori de înștiințare privind înregistrarea la domiciliu permanent/temporar, și Rădulenii Vechi, raionul Florești, unde observatorul Promo-LEX a raportat că un candidat pentru funcția de primar din localitate a solicitat înregistrarea a nouă persoane la domiciliul fiului său.

MO Promo-LEX a constatat, de asemenea, cel puțin trei cazuri de pot fi calificate drept constituirea SV cu abateri de la normele legale. În două cazuri numărul de alegători depășește marja de 10%: SV 23/38 Nisporeni (3534) și 35/2 Ungheni (3402). Într-un alt caz – BESV 26/15 Rezina – pe listele recepționate sunt doar 27 de alegători.

În ceea ce privește calitatea listelor electorale, au fost constatate următoarele deficiențe: arondarea eronată a alegătorului la SV din altă localitate (39 de cazuri); atribuirea eronată a alegătorilor la altă SV din aceeași localitate (36 de cazuri); prezența persoanelor decedate în liste (171 de cazuri); lipsa alegătorilor în listele de bază (22 de cazuri); erori de adrese (22 de cazuri) etc.

4.1. Accesibilitatea listelor electorale pentru alegători și concurenți electorali

În conformitate cu modificările operate în Codul electoral prin Legea nr. 113 pentru modificarea unor acte legislative, precum și pe baza prevederilor amendate ale Regulamentului CEC privind întocmirea, administrarea, difuzarea și actualizarea listelor electorale, autoritățile publice locale, iar prin intermediul acestora și secțiile de votare au recepționat listele electorale într-un format inedit. Din cele trei exemplare expediate APL, două exemplare ale listelor, dintre care unul va conține doar numele, prenumele și anul nașterii fiecărui alegător, se transmit imediat BESV, iar un exemplar se păstrează la primărie.

MO Promo-LEX atrage atenția că este o practică inedită, în contextul politicilor autorității electorale de protecție a datelor cu caracter personal, când cu 20 de zile înainte de ziua alegerilor, exemplarul listelor electorale de bază, în care se indică doar numele, prenumele și anul nașterii fiecărui alegător, se face accesibil atât pe pagina web oficială a CEC, precum și în localurile secțiilor de votare.

Considerăm că este un pas în direcția creșterii accesibilității listelor electorale pentru alegători și concurenții electorali, respectiv a încrederii în procesul electoral în ansamblu. Totuși, măsura în cauză nu va avea eficiența necesară în lipsa unei implicări active a actorilor procesului electoral și a alegătorilor în procesul de verificare a conținutului listelor, precum și a altor părți interesate.

4.2. Suspiciuni privind migrația artificială a alegătorilor

În Raportul nr. 1 de observare a alegerilor locale generale și parlamentare noi, MO Promo-LEX subliniașe că fenomenul „migrației artificiale” a alegătorilor în perioada electorală rămâne o problemă nesoluționată din punct de vedere legal³⁴, inclusiv în contextul alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019. Amintim că, potrivit Promo-LEX, acest fenomen se referă la situația în care alegătorii își modifică reședința în preajma alegerilor, de regulă, în mod ordonat.

Și la alegerile actuale MO Promo-LEX a identificat cel puțin două situații ce se încadrează în fenomenul „migrației artificiale” a alegătorilor. În timpul vizitei sale, observatorul Promo-LEX a constatat că în localitatea Topala, raionul Cimișlia, au fost redactate în una și aceeași zi – 17.09.2019 – cel puțin șapte scrisori de înștiințare privind înregistrarea la domiciliu permanent/temporar a șapte cetățeni din patru localități diferite.

În acest context, menționăm că la alegerile locale generale din 2015 procesul de votare de la SV din satul Topala a fost suspendat, iar ulterior secția a fost închisă. Potrivit MO Promo-LEX, unul dintre motivele care au provocat vandalizarea de către alegători a secției de votare, respectiv încetarea

³⁴ Raportul nr. 1. Misiunea de observare Promo-LEX a alegerilor locale generale și parlamentare noi din 20 octombrie 2019, pag. 15, 20. <http://bit.ly/2kpYRpL>

votării, a fost participarea la vot a alegătorilor cu reședință/domiciliu înregistrate în perioada electorală (45 de alegători)³⁵.

Comparând lista localităților de unde au fost radiați cetățenii, observăm că două – mun. Chișinău și s. Dimitrovca, raionul Cimișlia – sunt prezente atât în înștiințările din 2015, cât și în cele din 2019.

A doua situație se referă la localitatea Rădulenii Vechi, Florești. Observatorul Promo-LEX, din discuția cu reprezentanții primăriei, a aflat că candidatul PLDM pentru funcția de primar din localitate a solicitat să înregistreze la domiciliul fiului său nouă persoane din alte localități.

În vederea clarificării suspiciunilor respective, menționăm că MO Promo-LEX a expediat o scrisoare de acces la informațiile cu caracter electoral către Agenția Servicii Publice privind fluctuațiile populației în perioada electorală. Suntem de părere că această solicitare trebuie să fie tratată cu prioritate, fiindcă nu este o simplă cerere de acces la informație, ci una solicitată în context electoral.

4.3. Probleme identificate în gestionarea listelor electorale

4.3.1. Limitarea accesului la listele electorale pentru observatori

În cel puțin 21 SV observatorilor Promo-LEX le-a fost limitat accesul la listele electorale de bază în format A3. Printre motivele invocate de membrii BESV se numără: indicațiile organelor electorale superioare și anume ale persoanei responsabile de la CEC; faptul că listele în format A3 încă nu au fost recepționate, fiind disponibile doar cele în format A4; lipsa cheilor ce ar asigura accesul în seiful unde se păstrează listele etc.

4.3.2. Constituirea secțiilor de votare cu încălcarea normei legale

Art. 30, alin. (2) din Codul electoral prevede că SV se constituie de către CECE în localități pe baza propunerilor primarilor și vor cuprinde cel puțin 30 și cel mult 3000 de alegători. În plus, plafonul de 3000 de alegători poate fi depășit cu cel mult 10%.

Contrar celor menționate, observatorii Promo-LEX au constatat cel puțin patru cazuri ce pot fi calificate drept constituire a SV cu abateri de la norma legală. În două cazuri numărul de alegători depășește marja de 10%: SV 23/38 Nisporeni (3534) și SV 35/2 Ungheni (3402). Într-un alt caz – BESV 26/15 Rezina – pe listele recepționate sunt doar 27 de alegători.

De asemenea, în cazul a cel puțin o secție – SV 1/273 Sângera, mun. Chișinău, care face parte și din circumscripția uninominală nr. 33, în care constituirea SV ar trebui să se facă conform legislației „vechi”, fără marja de 10% suplimentar, în liste sunt incluși 3025 de alegători.

4.3.3. Erori în listele electorale

În conformitate cu datele furnizate de către observatorii MO Promo-LEX, pe baza discuțiilor cu membrii birourilor și alte părți interesate, au fost constatate unele deficiențe în ceea ce privește calitatea și conținutul listelor electorale:

- arondarea eronată a alegătorului la SV din altă localitate (39 de cazuri);
- atribuirea eronată a alegătorilor la altă SV din aceeași localitate (36 de cazuri);
- prezența persoanelor decedate în liste (171 de cazuri);
- lipsa alegătorilor în listele de bază (22 de cazuri);
- erori de adrese (22 de cazuri);
- persoane străine la domiciliul alegătorului (3 cazuri).

Mai mult, problemele din liste pot genera și alte probabile abateri de la cadrul normativ. De exemplu, în condițiile în care are loc arondarea eronată a alegătorilor la altă SV sau chiar la altă localitate, apare întrebarea privind posibilitatea alegătorilor arondați greșit de a vota pe baza cererilor de votare la locul aflării, când domiciliul/reședința este într-o localitate/SV, dar potrivit listelor alegătorul este în

³⁵ Raportul final. Monitorizarea alegerilor locale generale din 14 (28) iunie 2015.

altă localitate/SV. Amintim că în conformitate cu pct. 1¹ din Instrucțiunea cu privire la procedura de vot cu urna mobilă³⁶, votarea la locul aflării poate fi solicitată doar în raza secției de votare unde își are înregistrarea la domiciliu/reședință alegătorul. De exemplu, potrivit observatorului Promo-LEX, circa 230 de alegători din satul Roșieticii Vechi au fost incluși în listele electorale ale SV din satul Roșietici (satul de reședință a comunei), raionul Florești. În discuția cu reprezentanții BESV din Roșietici, observatorul a fost asigurat că CECE II este la curent cu situația creată și după consultări cu CEC a permis să fie acceptate cererile de votare la locul aflării de la alegătorii domiciliați în raza altei SV, dar care sunt introduși în listele de bază ale secției lor.

³⁶ Instrucțiunea CEC cu privire la procedura de vot cu urna mobilă. <http://bit.ly/2B1znUj>

V. CONCURENȚII ELECTORALI

Pe final de campanie numărul activităților electorale a crescut substanțial, fiind de aproape șapte ori mai mare decât în perioada de observare precedentă. Au fost raportate cel puțin 1 014 activități de campanie electorală. Cele mai multe activități au fost desfășurate de PSRM (28%), Blocul ACUM (20%) și PN (13%). Cele mai utilizate tipuri de activități rămân a fi întrunirile electorale (33%) și distribuirea materialelor informative (29%).

Au fost raportate cel puțin șapte cazuri ce pot fi calificate drept oferire de bunuri în perioada electorală; dintre acestea, în cinci cazuri este vizat PSRM (pungi cu produse alimentare, biciclete, plantare de copaci etc.), într-un caz – PDM (excursie), iar în alt caz – PL (competiție sportivă).

Au fost identificate cel puțin 88 de cazuri ce pot fi interpretate drept utilizare a resurselor administrative, dintre care 84 se referă la organizarea de întruniri electorale în cadrul instituțiilor de stat în timpul orelor de muncă. În cele mai multe cazuri sunt vizați PSRM (33 de cazuri), Blocul ACUM (18) și PN (10).

Alte activități de campanie ce pot fi calificate drept abatere de la norma legală se referă la: utilizarea imaginii autorităților/instituțiilor publice și a simbolicii naționale (8); promovarea candidaților cu utilizarea imaginii unor personalități de peste hotare (3); utilizarea publicității electorale cu încălcarea prevederilor legale (72); asumarea meritelor pentru proiectele implementate pe bani publici (10).

5.1. Activități de promovare electorală

5.1.1. Activități de promovare a candidaților în cadrul alegerilor locale generale

Potrivit observatorilor MO Promo-LEX, în perioada de monitorizare au avut loc cel puțin 1 014 activități de campanie electorală. Cele mai multe activități au fost desfășurate de PSRM (28%), Blocul ACUM (20%) și PN (13%) (a se vedea tabelul nr. 1).

Tabelul nr. 1. Activități de campanie electorală

N/O	Activități de promovare a candidaților	PSRM	ACUM	PN	PDM	PPȘ	PUN	PLDM	PCRM	USB	PL	PPEM	PVP	PPR	CI	Alte partide	Total
1	Întruniri cu alegătorii	95	77	44	43	21	22	6	1	3	1	2	3	2	9	1	330
2	Distribuirea materialelor informative	111	63	58	15	23	4		3	2	4	3	3	2	2	1	294
3	Afișaj electoral	39	24	15	13	16	1	6	3	1	4	3	5	1	13	3	147
4	Dezbateri electorale	6	12	6	10	10	8	5	8	2	2	1	2	4	6	7	89
5	Activități de lansare în campanie	1	20	2	9		3	5				1			1		42
6	Activități din ușă în ușă	11	2	4	4	2	2	5	1	1		1			6		39
7	Conferințe de presă	9	2		2	3	1		1	6	2	2		3		5	36
8	Concerte	5	2		1	1	3	1									13
9	Evenimente pentru copii/culturale	4			1	2											6
10	Cadouri	4			1												5
11	Flashmoburi/mitinguri		1		3												4
12	Magazin social mobil					2											2
13	Competiții sportive	1									1						2
14	Inaugurări/tăierea panglicilor	1			1												2
15	Salubrizări				1												1
16	Sondaje telefonice	1															1
	Total	288	203	129	104	80	44	28	17	15	14	13	13	12	37	17	1 014

Cele mai utilizate tipuri de activități au fost întrunirile electorale (33%) și distribuirea materialelor informative (29%). Cele mai multe activități de campanie au fost desfășurate în Chișinău (31%), Bălți (7%), Cahul, Edineț și Florești (câte 5% fiecare).

5.1.2. Activități de promovare a candidaților în cadrul alegerilor parlamentare noi

În contextul organizării alegerilor parlamentare noi, s-a raportat desfășurarea întrunirilor electorale de către candidații PLDM (2), PUN (2), CI Vasile Calmațui (2), ACUM (1) și PDM (1). Plasarea afișajului electoral și distribuirea materialelor informative au fost raportate pentru PLDM (3), PSRM (2), PDM (1) și Blocul Electoral ACUM (1).

5.2. Publicitate stradală/promoțională/on-line pentru promovarea candidaților

Observatorii MO Promo-LEX au identificat cel puțin 2 128 de situații care probează existența publicității electorale, dintre care în 32% este vorba de PSRM, 20% – de Blocul Electoral ACUM, iar în cazul a 17% – de PN. Cele mai utilizate instrumente de publicitate au fost: materialele poligrafice (ziare, reviste, pliante, afișe) – 42%, bannerele – 13% și billboardurile – 12%.

Tabelul nr. 2. Tipuri de publicitate

N/O	Tip publicitate	PSRM	ACUM	PN	PDM	PPȘ	PUN	PLDM	PCRM	USB	PL	PPEM	PVP	PPR	CI	Alte naride	Total
1.	Pliante, afișe, calendare	115	132	84	34	48	22	15	6	7	8	6	8	4	26	5	520
2.	Ziare, reviste, broșuri	168	61	77	30	32		1	4						1		374
3.	Bannere stradale/rollup	67	79	29	14	20	10	11	3	9	6	4		4	30	1	287
4.	Billboarduri	87	8	52	7	36	12	1	3	3	1	4	2	6	30		252
5.	Materiale de vizibilitate	105	41	53	13	10	5	2	1			3		1	2		236
6.	Corturi	94	78	35		18				1				1			227
7.	Publicitate sponsorizată	13	14	3	1		4	3		3	4	6	1	1	5	4	62
8.	Spoturi video	5	10	2	19	1	1	7			1			2	5	5	58
9.	Presa scrisă/online/TV	5	4	4	20		1	4	4					1	9		52
10.	Panou mobil/LED	10		7	15	1		1	1		2	1		2	4	1	45
11.	Bannere on-line	2	1	8	1			2			1						15
Total		671	428	354	154	166	55	47	22	23	23	24	11	22	112	16	2 128

5.3. Activități ce pot fi calificate drept oferire de bunuri în perioada electorală

În perioada de observare, au fost raportate cel puțin șapte cazuri ce pot fi calificate drept oferire de bunuri în perioada electorală în scopul acumulării capitalului electoral. Dintre acestea, în cinci cazuri este vizat PSRM, într-un caz – PDM, iar în alt caz – PL, după cum urmează:

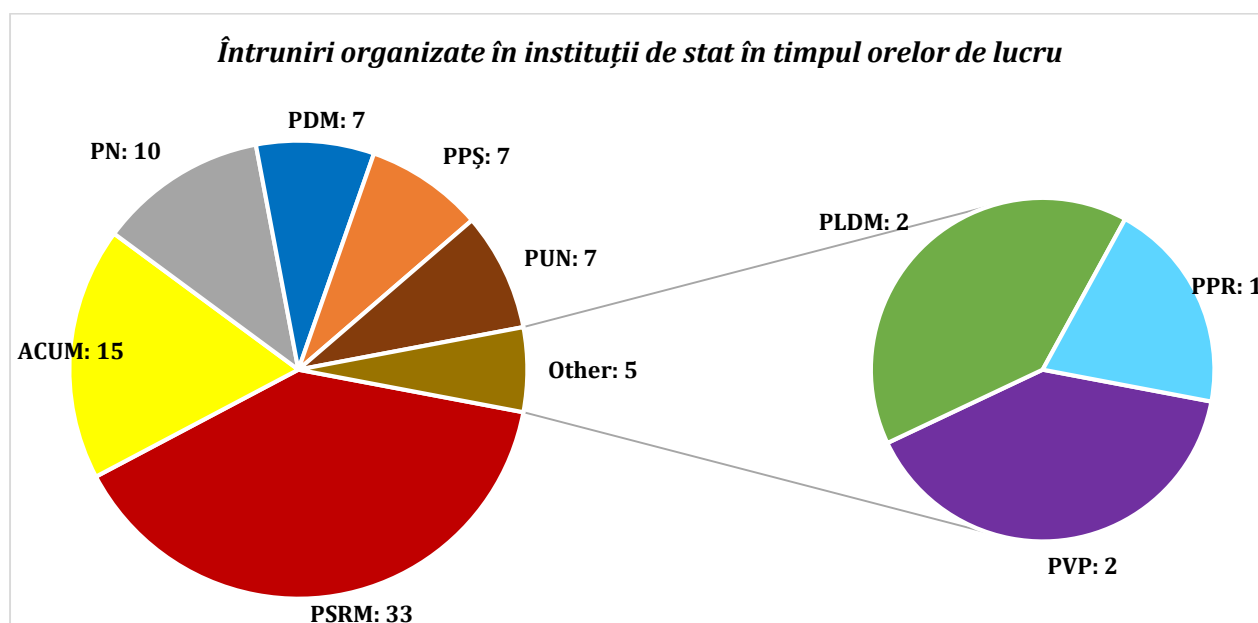
- PDM (un caz): la 2 octombrie 2019, candidatul PDM pentru funcția de primar al or. Hâncești Alexandru Botnari a asigurat un mijloc de transport pentru elevii claselor a 12-a de la LT „M. Eminescu” (Hâncești) în scopul vizitării Parlamentului Republicii Moldova;
- PL (un caz): la 29 septembrie 2019, candidatul PL pentru funcția de primar al s. Colonița Constantin Ursu, împreună cu candidații PL pentru funcția de consilier, a organizat o competiție sportivă, la care au participat opt echipe de fotbal. Învingătorii competiției au fost premiați cu trei mingi, cupe și medalii;
- PSRM (cinci cazuri): **1)** La 29 septembrie 2019, în s. Budei, Taraclia, primăria localității a organizat evenimentul Ziua Oamenilor în Etate (Casa de Cultură). În cadrul acestuia, PSRM a distribuit pungi cu produse alimentare persoanelor în etate prezente la eveniment. **2)** La 1 octombrie 2019, în or. Basarabeasca, cu ocazia Zilei Oamenilor în Etate, PSRM a distribuit vârstnicilor pungi cu produse alimentare, reprezentanții partidului deplasându-se la domiciliul persoanelor în etate din oraș (activități din ușă în ușă). **3)** La 6 octombrie 2019, la Florești, PSRM a organizat Ziua fără Automobil. În cadrul evenimentului, au fost oferite cadou două biciclete, organizatorii menționând că acestea sunt din partea PSRM, împreună cu

candidatul pentru funcția de primar Iurie Gangan. Ulterior, candidatul le-a vorbit participanților despre platforma sa electorală. **4)** La 1 octombrie 2019, reprezentanții PSRM (unii purtau elemente de vizibilitate din campania lui Ion Ceban – veste roșii) au plantat 200 de copaci în Cricova, Chișinău. **5)** La începutul lunii octombrie, în s. Bleșteni, Edineț, PSRM a contribuit la renovarea unui izvor din localitate. La evenimentul de inaugurare a participat candidata PSRM pentru funcția de primar în localitate, care s-a fotografiat pe fundalul obiectivului renovat, publicând pe rețelele de socializare poza și mesajul: *Mulțumim PSRM pentru izvorul renovat.*

5.4. Activități ce pot fi calificate drept utilizare a resurselor administrative în scop electoral

În perioada monitorizată, observatorii Promo-LEX au raportat organizarea de către concurenții electorali a **84 de întruniri electorale în cadrul instituțiilor de stat în timpul orelor de muncă** (a se vedea graficul nr. 35 și Anexa nr. 4). Dintre acestea, 83 au fost organizate în contextul alegerilor locale generale, iar una – în contextul alegerilor parlamentare noi (PLDM). În cele mai multe cazuri sunt vizate PSRM (33 de cazuri), Blocul Electoral ACUM (15) și PN (10).

Graficul nr. 35

Concomitent, au fost identificate alte cel puțin trei cazuri (1 – PDM, 1 – PSRM; 2 - ACUM) în care concurenții electorali au utilizat în campania electorală resursele administrative, după cum urmează:

- la 4 octombrie 2019, s-a raportat că automobilul de serviciu al primăriei localității se afla în curtea personală a candidatei ACUM pentru funcția de primar al s. Crocmaz, Ștefan Vodă, degrevată din funcția de primar al aceleiași localități. Menționăm că primăria dispune de garaj, prin urmare, nu este motivată păstrarea mașinii în altă parte. Angajații primăriei, la necesitate, solicită cheile de la primarul degrevat;
- la 5 octombrie 2019, Direcția Învățământ Florești a organizat un eveniment cu ocazia Zilei Profesorului, unde a participat conducerea OT PDM Florești, care a prezentat candidatul PDM pentru funcția de primar Gheorghe Gancear;
- În perioada 1 – 4 octombrie 2019, candidatul PSRM la funcția de primar al or. Comrat, Serghei Anastasov, degrevat din funcția de primar al aceleiași localități, a organizat ședințe de lucru la primărie, motivul invocat fiind necesitatea soluționării problemei create de pesta porcină.
- la 8 octombrie 2019, candidatul Blocului Electoral ACUM pentru funcția de primar al s. Suhuluceni, Telenești, Mihail Curchi, cu toate că era degrevat din funcția de primar al aceleiași localități, a organizat o ședință de lucru în incinta primăriei.

5.5. Activități ce pot fi calificate drept asumare a meritelor pentru proiectele implementate pe bani publici

Ca și în rapoartele anterioare, constatăm și aici că nu a încetat organizarea activităților de promovare electorală prin asumarea de către candidați a meritelor pentru activități desfășurate pe bani publici. În perioada de referință, au fost înregistrate cel puțin zece cazuri (toate PSRM), după cum urmează:

- la 28.09.2019, la inaugurarea unui teren de joacă în or. Codru, Chișinău (amenajat pe bani publici), candidatul PSRM pentru funcția de primar al localității Iurie Dimitriu a organizat un eveniment pentru copii. Au fost prezenți și alți reprezentanți ai PSRM, care purtau veste cu simbolica partidului;

- la 11.10.2019, referindu-se la reparația clădirii Direcției Asigurări Sociale Botanica și la amplasarea unei rampe de acces pentru persoanele cu dizabilități, candidatul PSRM pentru funcția de consilier în CMC Iurii Vitneanschi a publicat pe rețelele de socializare: *Am finisat lucrările cu privire la instalarea unei rampe pentru persoane cu dizabilități la Direcția Asigurări Sociale (...) Am purces la repararea fațadei clădirii respective. Anterior, la inițiativa consilierilor socialiști, a fost efectuată reparația capitală a clădirii;*

- la 11.10.2019, referindu-se la amenajarea curților în blocurile de locuit (pe bani publici), candidatul PSRM pentru funcția de consilier în CMC Iurii Vitneanschi a publicat pe rețelele de socializare: *Programul socialiștilor privind îmbunătățirea curților de locuit continuă să funcționeze. Pe Cetatea Albă 5 se reconstruiește un teren sportiv. Acesta este cel de-al treilea stadion de pe Botanica, care va fi restabilit anul acesta. În total, în 2019 vom dăruii locuitorilor 19 terenuri similare;*

- la 10.10.2019, referindu-se la lucrările de construcție a unui drum din sectorul Botanica, candidatul PSRM pentru funcția de consilier în CMC Iurii Vitneanschi a publicat pe rețelele de socializare: *Reparația costă 6 milioane de lei, care au fost alocate din bugetul municipal la inițiativa fracțiunii socialiștilor din Chișinău;*

- la 9.10.2019, referindu-se la lucrările de construcție a unui drum din or. Codru, candidatul PSRM pentru funcția de primar al localității Iurie Dimitriu a publicat pe rețelele de socializare: *Datorită candidatului nostru Ion Ceban și datorită candidatei Svetlana Popa în CECEU nr. 33 sunt efectuate lucrările de construcție a drumului;*

- la 6.10.2019, referindu-se la terenurile de joacă amenajate în sectorul Botanica (bani publici), candidatul PSRM pentru funcția de consilier în CMC Iurii Vitneanschi a publicat pe rețelele de socializare: *Lucrările la instalarea terenurilor au fost realizate în cadrul programului lansat de socialiști, care a stabilit 112 locuri de joacă în 2018, iar anul acesta 115 mai mult, precum și peste o sută de locuri de fitness și alte tipuri;*

- la 3.10.2019, referindu-se la instalarea băncilor publice în sectorul Botanica, candidatul PSRM pentru funcția de consilier în CMC Iurii Vitneanschi a publicat pe rețelele de socializare: *Continuăm să lucrăm la instalarea băncilor. Munca se efectuează în cadrul unui program lansat de socialiști. Până la sfârșitul lunii, este planificat să fie instalate încă 50 de bănci publice (...). Adresele sunt definite și aprobate în funcție de cererile cetățenilor;*

- la 3.10.2019, referindu-se la instalarea trotuarelor pietonale în sectorul Botanica (bani publici), candidatul PSRM pentru funcția de consilier în CMC Iurii Vitneanschi a publicat pe rețelele de socializare: *Costul lucrărilor realizate va fi mai mult de jumătate de milion de lei. Mulțumim Iv Ceban pentru oportunitatea de a îndeplini cererile oamenilor!*

- la 2.10.2019, referindu-se la instalarea băncilor publice în sectorul Botanica, candidatul PSRM pentru funcția de consilier în CMC Iurii Vitneanschi a publicat pe rețelele de socializare: *Ca parte a programului de îmbunătățire a curților, astăzi am instalat bănci în patru curți ai blocurilor de locuit. Toate lucrările se efectuează pe baza cererilor de la chișinăuieni către consilierii socialiști;*

- la 29.09.2019, la darea în exploatare a unui stadion multifuncțional în sectorul Buiucani, au fost de față reprezentanți ai PSRM, care purtau tricouri cu simbolica partidului. Tot atunci, echipa locatarilor din casele vecine a jucat o partidă de fotbal cu cea a PSRM. Candidatul PSRM pentru funcția de consilier în CMC Dinari Cojocar a publicat pe rețelele de socializare: *Construcția stadionului a fost realizată în cadrul Programului de amenajare a curților. Astăzi, la deschidere, împreună cu locuitorii caselor vecine, am jucat fotbal și baschet. A câștigat prietenia.*

5.6. Evenimente ce pot fi calificate drept promovare cu încălcarea prevederilor art. 52, alin. (8) din Codul electoral

Potrivit art. 52, alin. (8) din Codul electoral, nu pot fi utilizate în scop de publicitate electorală imagini ce reprezintă instituții de stat sau autorități publice, precum și combinația de culori și / sau sunete care invocă simbolurile naționale ale Republicii Moldova ori ale altui stat. De asemenea, este interzisă utilizarea materialelor în care apar personalități istorice ale Republicii Moldova.

În opinia MO Promo-LEX, interdicțiile stabilite la alineatul (8) pot fi interpretate într-o manieră foarte extensivă, din care cauză legislatorul ar trebuie să stabilească prevederi cât mai nuanțate, care să se conformeze prevederilor ce reglementează libertatea de exprimare.

Contrar celor expuse, în perioada observată au fost raportate cel puțin opt cazuri (3 – PDM, 1 – PL, 1 – ACUM, 2 – PPR și 1 – PSRM) care, se pare, contravin prevederilor menționate, după cum urmează:

- PDM (trei cazuri): **1)** La 6.10.2019, evenimentul de lansare în campanie a candidatei pentru funcția de primar al s. Călinești, Fălești, a fost organizat în fața clădirii primăriei localității. **2)** La 27.09.2019, evenimentul de lansare în campanie a echipei PDM Ungheni a fost organizat în fața clădirii Consiliului Raional. **3)** La 29.09.2019, evenimentul de lansare în campanie a echipei PDM Ungheni a fost organizat în fața clădirii Consiliului Raional.

- PL (un caz): la 22.10.2019, evenimentul de lansare în campanie a echipei PL în Chișinău a fost organizat în fața monumentului lui Ștefan cel Mare.

- ACUM (un caz): au fost tipărite 160 de mii de pliante care aveau inserată imaginea lui Ștefan cel Mare (promovarea candidatului pentru funcția de primar al mun. Chișinău Andrei Năstase).

- PSRM (un caz): toate materialele electorale distribuite de PSRM pentru promovarea candidatului la funcția de primar Ion Ceban conțineau imaginea lui Ștefan cel Mare.

- PPR (două cazuri): pliantele pentru promovarea candidatului la funcția de primar al or. Ștefan Vodă Valeriu Beril au inserate drapelul Republicii Moldova și al UE. Billboardurile care promovează candidatul pentru funcția de primar general al mun. Chișinău conțin combinații de culori care invocă simboluri naționale ale Republicii Moldova.

5.7. Cazuri ce pot fi calificate drept promovare a candidaților cu utilizarea imaginii unor personalități de peste hotare

Potrivit art. 52, alin. (3) din Codul electoral, în activitățile de agitație electorală este interzisă implicarea sub orice formă a persoanelor care nu sunt cetățeni ai Republicii Moldova, iar potrivit alin. (8), nu poate fi utilizată în scop de publicitate electorală imaginea unor persoane oficiale străine.

Contrar acestor prevederi, în perioada observată au fost constatate cel puțin trei cazuri (2 – ACUM, 1 – PUN) în care este utilizată imaginea unor personalități de peste hotare pentru promovarea candidaților, după cum urmează:

- ACUM (2 cazuri): **1)** La 19.09.2019, au fost tipărite ziare ale Blocului Electoral ACUM în care candidatul pentru funcția de primar Andrei Năstase apare într-o fotografie alături de președintele Partidului Popular European, Joseph Daul, la Conferința de presă din 6.09.2019. În articol este promovat mesajul domnului Joseph Daul privind susținerea lui Andrei Năstase pentru funcția de primar al mun. Chișinău. **2)** La 5.10.2019, candidatul pentru funcția de primar Andrei Năstase a avut o întrevvedere cu președintele României, Klaus Iohannis, în contextul Consiliului Național al Rectorilor din România. Informația a fost făcută publică pe rețelele media, în articol făcându-se referință la *un comunicat al formațiunii politice*³⁷. În plus, unele rețele media din România au promovat informația despre susținerea reciprocă a lui Klaus Iohannis și a lui Andrei Năstase³⁸.

³⁷ <https://cotidianul.md/2019/10/05/75717/>

³⁸ <https://bit.ly/33z2JWr>

- PUN (1 caz): la 29.09.2019, în discursul rostit la evenimentul de lansare în campanie, candidatul PPR pentru funcția de primar al mun. Chișinău, Octavian Țîcu, a utilizat imaginea primarului or. Kiev, Vitalie Kliciko.

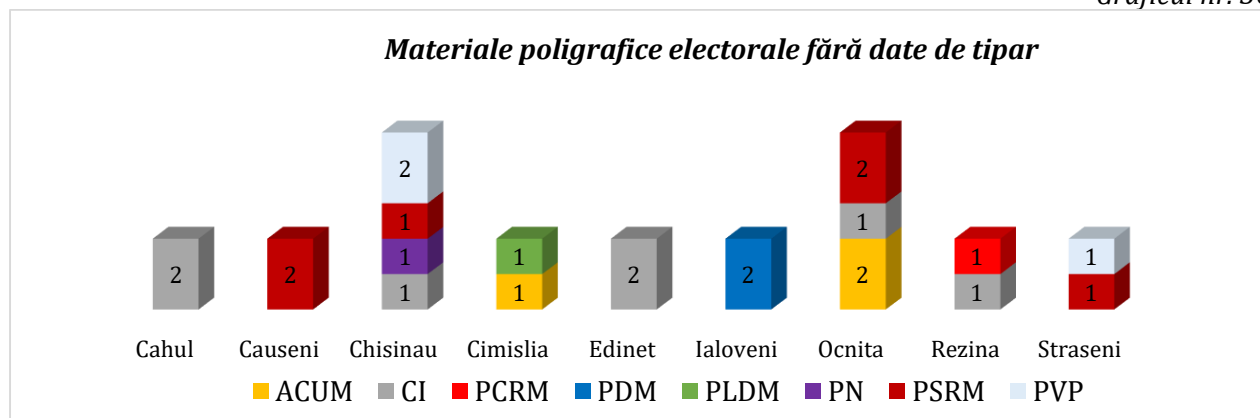
5.8. Cazuri ce pot fi calificate drept utilizare a publicității electorale cu încălcarea prevederilor legale

Potrivit rapoartelor realizate de observatorii Promo-LEX, s-au înregistrat cel puțin 24 de cazuri de utilizare a publicității electorale fără respectarea cerințelor înaintate față de materialele publicitare și cel puțin 48 de cazuri de amplasare a publicității în locuri neautorizate.

Astfel, conform art. 70, alin. (6) din Codul electoral, răspunderea pentru conținutul materialelor electorale publicitare, difuzate sau publicate, o poartă concurentul electoral. Fiecare material publicitar trebuie să includă numele concurentului electoral, data tipăririi, tirajul materialului și denumirea tipografiei care l-a tipărit. Publicitatea electorală contra plată va fi însoțită de genericul „Electorală”.

Contrar prevederilor însă, observatorii Promo-LEX au raportat cel puțin 24 de cazuri privind distribuirea materialelor electorale neînsoțite de informația privind data tipăririi, tirajul materialului și denumirea tipografiei care le-a tipărit. Dintre acestea, în șapte cazuri sunt vizați candidații independenți, în șase cazuri – PSRM, în trei – Blocul Electoral ACUM, în trei – PVP, în două – PDM, câte un caz – PCRM, PLDM, PN (a se vedea graficul nr. 36).

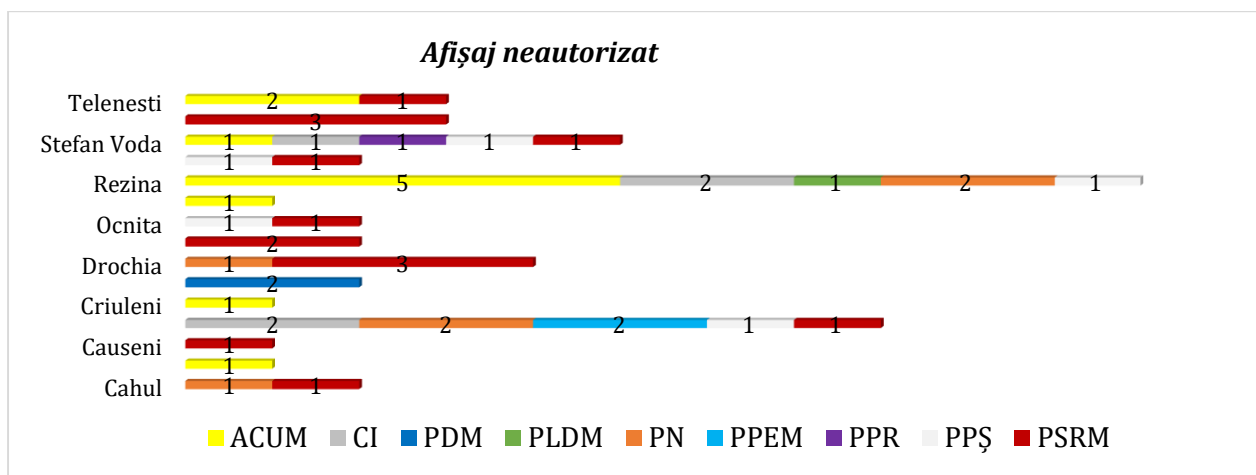
Graficul nr. 36

În conformitate cu prevederile pct. 14 din *Regulamentul privind modalitatea plasării publicității electorale și de promovare politică pe panourile publicitare*³⁹, este interzisă amplasarea afișelor electorale în alte locuri decât cele stabilite de legislație.

Contrar prevederilor, observatorii Promo-LEX au constatat 48 de cazuri de plasare a publicității electorale în locuri neautorizate – pe garduri, stâlpi, clădiri etc. (a se vedea graficul nr. 37). Cele mai multe cazuri au fost raportate în privința PSRM (15), a Blocului Electoral ACUM (11), PN (6), PPȘ (5), CI (5), PLDM (2) și PPEM (2).

³⁹ Hotărârea CEC nr. 3 328 din 28.04.2015. <https://bit.ly/2W2zkx>

5.9. Situații ce pot fi calificate drept acte de violență în campania electorală

În perioada monitorizată, observatorii Promo-LEX au raportat cel puțin două cazuri ce pot fi calificate ca acte de violență, după cum urmează:

- la 27.09.2019, în s. Colonița, mun. Chișinău, a fost vandalizat un billboard al candidatului PSRM pentru funcția de primar al s. Colonița Angela Zaporojan;
- la 8.10.2019, în s. Pepeni, raionul Sângerei, candidatul Blocului Electoral ACUM pentru funcția de primar al localității Oleg Cernei a agresat-o fizic și verbal pe directoarea grădiniței din localitate (a bruscat-o și a lovit-o peste mână, din care cauză acesteia i-a fost deteriorat telefonul mobil). Motivul conflictului a fost refuzul directoarei de a-i permite candidatului să desfășoare o întrunire electorală cu angajații instituției (în jurul orei 13, în timpul programului de lucru). Pe baza situației descrise, IP Sângerei a deschis o cauză penală (huliganism).

5.10. Obstrucționarea de către concurenți a activității observatorilor Promo-LEX

La 28 septembrie 2019, ora 12:00, în Casa de cultură raională Dondușeni a avut loc întâlnirea președintei PSRM, Zinaida Greceanîi, cu alegătorii. Observatorului Promo-LEX i-a fost interzis accesul la întrunire de către angajații Serviciului Pază de Stat, care erau la ușa de intrare în Casa de cultură, în pofida prezentării acreditării și a buletinului de identitate.

VI. FINANȚAREA CAMPANIEI ELECTORALE

În perioada 21 septembrie–11 octombrie 2019, din cele 27 de formațiuni înregistrate în cursa electorală, 22 au depus rapoarte privind finanțarea campaniei electorale: din cei 1 364 CI pentru primărie și consiliul local de nivelul I și II, 61 CI (5%) au depus rapoarte financiare, 250 CI (18%) au depus demersuri de neefectuare a cheltuielilor, iar ceilalți 1 053 CI (77%) nu au depus nici rapoarte financiare, nici demersuri, deși prevederile legale stipulează această obligație.

Volumul total al veniturilor declarate de către 22 de concurenți înregistrați pentru alegerile locale generale este de 11 605 251 de lei, cu un sold inițial de 2 029 507 lei și cuantumul cheltuielilor raportate de către 21 dintre aceștia de 12 857 002 lei, sold final – 777 756 de lei. Acestea sunt constituite din donațiile financiare a 574 de persoane fizice în valoare de 4 703 395 de lei; donații financiare din partea a șapte persoane juridice în valoare de 92 440 de lei; mijloace proprii de pe contul curent a opt formațiuni (subvenții de la bugetul de stat) în valoare de 5 224 012 lei; un credit fără dobândă în valoare de 50 000 de lei și donații materiale în valoare totală de 335 387 de lei.

Ponderea majoră a cheltuielilor declarate la CEC este: publicitate – 57%, materiale promoționale – 30%, întruniri și evenimente – 4%, utilizarea transportului – 3%, locațiunea încăperilor permanente – 2%, remunerarea personalului din stafful electoral – 2%, consultanți media/strategie – 2%, costuri suplimentare de întreținere – 1%, alte cheltuieli – 1%.

MO Promo-LEX constată o îmbunătățire a gradului de raportare a cheltuielilor în perioada 21 septembrie–11 octombrie, spre deosebire de începutul campaniei electorale, deși, în urma estimărilor, 24 de concurenți electorali nu au raportat un quantum de cel puțin 763 599 de lei. Aceștia sunt PSRM, PUN, PDM, PPȘ, Blocul ACUM, USB, PPR, CI Natalia Turturica, CI Nicolae Balaur, CI Dumitru Moruz, CI Vasile Rusu, CI Nicolae Dandiș, CI Valeriu Dragan, PVP, PVE, PPDA, PPEM, MPA, PAD, PNL, PPR, PPRM, PSE.

6.1. Finanțarea campaniilor electorale pentru alegerile locale generale

6.1.1. Fonduri electorale și trezorerii

Potrivit datelor publicate pe pagina oficială a CEC, MO Promo-LEX constată că, până la data de 16 octombrie 2019, din cele 27 de partide și blocuri electorale înregistrate în cursa electorală, **23 au confirmat trezorerii la CEC** (PSRM, PPVP, USB, PPȘ, MSPFN, PSE, PN, PPEM, PDM, PPDA, ACUM, PLDM, PVE, PUN, PPR, PNL, PL, MPSN, PCRM, MPA, PAD, PPRM, PLD). De asemenea, conform informației publicate de CEC, **22 de formațiuni au deschis contul „Fond electoral”, 20 de formațiuni s-au conformat prevederii legale de a depune raportul financiar incipient, la trei zile după deschiderea contului „Fond electoral”, așa cum prevede art. 43, alin. (1) din Codul electoral (a se vedea tabelul nr. 3).**

6.1.2. Raportarea financiară a concurenților electorali la CEC

Potrivit Codului electoral, partidele politice și blocurile electorale au obligația să prezinte la CEC, în termen de trei zile de la deschiderea contului cu mențiunea „Fond electoral” și, ulterior, săptămânal, un raport despre mijloacele bănești acumulate și cheltuielile efectuate în campania electorală, atât în format electronic, cât și pe suport de hârtie, cu semnătura persoanelor responsabile. Concurentul electoral care nu-și deschide un cont la bancă cu mențiunea „Fond electoral” informează despre aceasta CEC și desfășoară doar activități de campanie sau de promovare electorală ce nu implică cheltuieli financiare.

Potrivit paginii oficiale a CEC, Misiunea constată că, în perioada **21 septembrie–11 octombrie 2019**, 22 de formațiuni politice au depus rapoarte privind finanțarea campaniei electorale: cinci pentru săptămânile I și II (PAD, PNL, PPR, PPRM, PSE); șapte pentru săptămânile I, II și III de campanie (PCRM, MPSN, PL, PPDA, PPEM, MPA, USB); opt pentru săptămânile III, IV, V de campanie (Blocul ACUM, MSPFN, PUN, PN, PVE, PPVP, PDM, PLDM) și alte două formațiuni pentru săptămânile IV, V, VI (PSRM, PPȘ). Alte cinci formațiuni înscrise în cursa electorală (PRSM, POM, PSM, PLD, PPM) nu au prezentat nici raport financiar la CEC, nici demers de nedeschidere a contului „Fond electoral”.

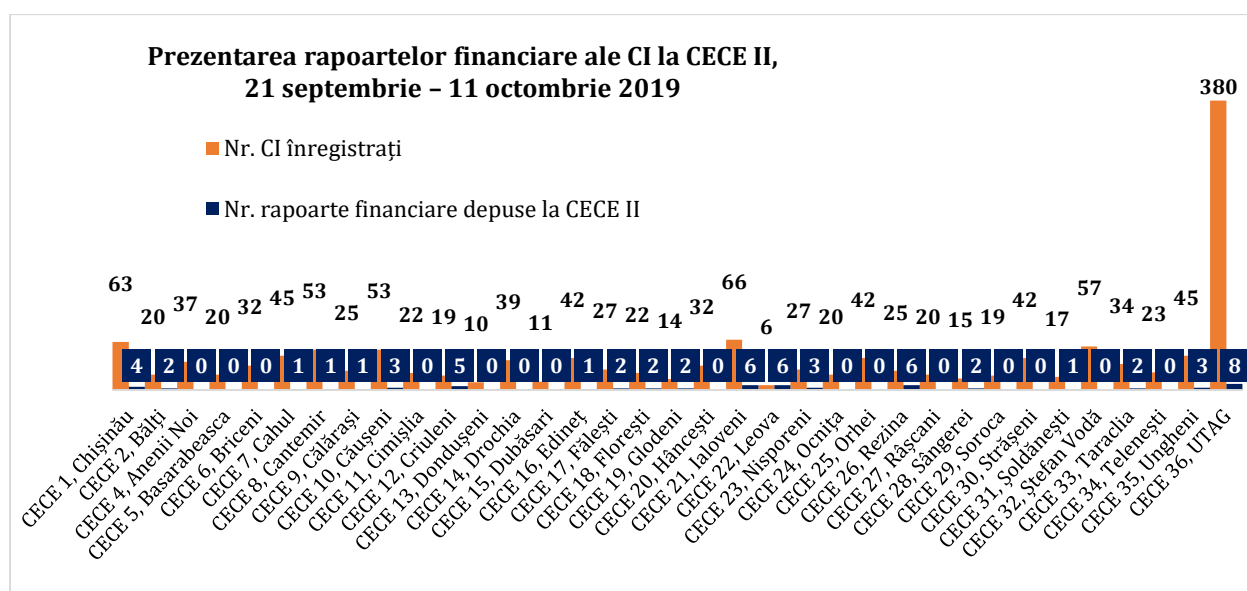
În același timp, constatăm că doar 11 formațiuni politice au prezentat rapoartele curente la începutul campaniei electorale, astfel, potrivit Codului electoral, doar cele 11 au dreptul de a vira mijloace de pe contul partidului în contul „Fond electoral”. Acestea sunt: PPS, PDM, PVE, PSRM, PPPDA, PAS, PN, PVP, PCRM, MPA, PPEM. Potrivit constatărilor noastre, CEC a publicat în termen rapoartele depuse la 27 septembrie, 4 și 11 octombrie 2019 (a se vedea tabelul nr. 3).

Cu referință la candidații independenți, Codul electoral stipulează că aceștia au obligația de a prezenta o dată la două săptămâni rapoarte privind veniturile acumulate și cheltuielile efectuate în campania electorală. În termen de 48 de ore de la recepționare, consiliile electorale de circumscripție trebuie să expedieze rapoartele respective spre publicare pe paginile web ale autorităților administrației publice locale corespunzătoare.

Potrivit datelor obținute de observatorii Promo-LEX de la CECE (I și II), din cei **1 364 CI** pentru primărie și consiliu local de nivelul I și II, până la 11 octombrie 2019, **61 CI (5%)** au depus rapoarte financiare la CECE I și II, **250 (18%) CI** au depus demersuri de neefectuare a cheltuielilor, iar ceilalți **1 053 CI (77%)** nu au depus nici rapoarte financiare, nici demersuri, deși prevederile legale stipulează această obligație (a se vedea graficele nr. 38 și 39).

În cazul CECE II Nisporeni, spre deosebire de celelalte consilii electorale, observatorului Promo-LEX nu i s-a permis efectuarea de fotocopii de pe rapoartele financiare ale concurenților independenți.

Graficul nr. 38

Tabelul nr. 3. Prezentarea informațiilor ce țin de finanțarea campaniilor electorale la CEC din partea formațiunilor politice

NR.	Apartenența politică a candidaților	Primul candidat înregistrat de la partid/bloc electoral/mișcare politică	Prezentarea rapoartelor la începutul campaniei electorale ⁴⁰	Data confirmării trezorerierilor de către CEC ⁴¹	Data deschiderii conturilor „Fond electoral”	Prezentarea rapoartelor financiare la 3 zile de la deschiderea contului „Fond electoral” ⁴²	Prezentarea rapoartelor financiare pentru săptămâna I ⁴³	Prezentarea rapoartelor financiare pentru săptămâna a II-a ⁴⁴	Prezentarea rapoartelor financiare pentru săptămâna a III-a ⁴⁵	Prezentarea rapoartelor financiare pentru săptămâna a IV-a ⁴⁶	Prezentarea rapoartelor financiare pentru săptămâna a V-a ⁴⁷	Prezentarea rapoartelor financiare pentru săptămâna a VI-a ⁴⁸
1.	PSRM	04.09.2019	05.09.2019	05.09.2019	06.09.2019	09.09.2019	13.09.2019	13.09.2019	20.09.2019	27.09.2019	04.10.2019	11.10.2019
2.	PPVP	11.09.2019	20.09.2019 ⁴⁹	27.09.2019	12.09.2019	20.09.2019	21.09.2019	27.09.2019	04.10.2019	11.11.2019	-	-
3.	USB	11.09.2019	18.09.2019	13.09.2019	20.09.2019	25.09.2019	27.09.2019	04.10.2019	11.10.2019	-	-	-
4.	PPS	06.09.2019	09.09.2019	05.09.2019	04.09.2019	06.09.2019	06.09.2019	13.09.2019	20.09.2019	27.09.2019	04.10.2019	11.10.2019
5.	MSPFN	13.09.2019	-	24.09.2019	16.09.2019	21.09.2019	21.09.2019	28.09.2019	04.10.2019	11.10.2019	-	-
6.	PSE	18.09.2019	-	27.09.2019	27.09.2019	30.09.2019	30.09.2019	04.10.2019	11.10.2019	-	-	-
7.	PN	12.09.2019	17.09.2019	13.09.2019	17.09.2019	20.09.2019	20.09.2019	27.09.2019	04.10.2019	11.10.2019	-	-
8.	PPEM	12.09.2019	28.09.2019	17.09.2019	24.09.2019	24.09.2019	28.09.2019	04.10.2019	11.10.2019	-	-	-
9.	PDM	10.09.2019	02.09.2019	10.09.2019	10.09.2019	11.09.2019	13.09.2019	20.09.2019	27.09.2019	04.10.2019	11.10.2019	-
10.	PPDA	18.09.2019	-	01.10.2019	25.09.2019	27.09.2019	04.10.2019	11.10.2019	-	-	-	-
11.	ACUM	PAS	02.10.2019	17.09.2019	18.09.2019	23.09.2019	23.09.2019	28.09.2019	07.10.2019	11.10.2019	-	-
		PPDA	12.09.2019									
12.	PLDM	06.09.2019	-	24.09.2019	06.09.2019	10.09.2019	17.09.2019	20.09.2019	27.09.2019	04.10.2019	11.10.2019	-
13.	PVE	14.09.2019	04.09.2019	24.09.2019	19.09.2019	25.09.2019	25.09.2019	27.09.2019	04.10.2019	11.10.2019	-	-
14.	PUN	11.09.2019	-	24.09.2019	17.09.2019	19.09.2019	20.09.2019	27.09.2019	04.10.2019	11.10.2019	-	-
15.	PPR	18.09.2019	-	01.10.2019	25.09.2019	02.10.2019	04.10.2019	11.10.2019	-	-	-	-
16.	PPM	16.09.2019	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17.	PNL	13.09.2019	-	24.09.2019	26.09.2019	29.09.2019	04.10.2019	11.10.2019	-	-	-	-
18.	PL	13.09.2019	-	01.10.2019	23.09.2019	27.09.2019	27.09.2019	04.10.2019	11.10.2019	-	-	-
19.	POM	24.09.2019	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20.	MPSN	07.09.2019	-	08.10.2019	20.09.2019	-	28.09.2019	04.10.2019	11.10.2019	-	-	-
21.	PCRM	06.09.2019	25.09.2019	27.09.2019	24.09.2019	26.09.2019	27.09.2019	04.10.2019	11.10.2019	-	-	-
22.	MPA	18.09.2019	26.09.2019	01.10.2019	26.09.2019	27.09.2019	27.09.2019	04.10.2019	-	-	-	-
23.	PAD	18.09.2019	-	01.10.2019	30.09.2019	02.10.2019	04.10.2019	11.10.2019	-	-	-	-
24.	PSM	18.09.2019	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25.	PPRM	16.09.2019	-	27.09.2019	02.10.2019	-	04.10.2019	11.10.2019	-	-	-	-
26.	PRSM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27.	PLD	18.09.2019	-	08.10.2019	-	-	-	-	-	-	-	-
	Total		11	23	22	20	22	22	16	10	4	2

⁴⁰ Pagina oficială a CEC, rapoartele de la începutul perioadei electorale. <https://bit.ly/2m4cUC0>

⁴¹ Pagina oficială a CEC, rubrica Hotărâri. <https://bit.ly/2kxaOKs>, <https://bit.ly/2m4XM76>, <https://bit.ly/2lStEvU>, <https://bit.ly/2lP97Z9>, <https://bit.ly/2klWowD>, <https://bit.ly/2kOw12z>, <https://bit.ly/2kaV9jB>, <https://bit.ly/2lBs4hF>, <https://bit.ly/2k65MnY>,

⁴² Pagina oficială a CEC, rapoartele la trei zile de la deschiderea contului „Fond electoral”. <https://bit.ly/2kKYaaS>

⁴³ Ibidem, <https://bit.ly/2kKYaaS>

⁴⁴ Ibidem, <https://bit.ly/2kKYaaS>

⁴⁵ Ibidem, <https://bit.ly/2kKYaaS>

⁴⁶ Ibidem, <https://bit.ly/2kKYaaS>

⁴⁷ Ibidem, <https://bit.ly/2kKYaaS>

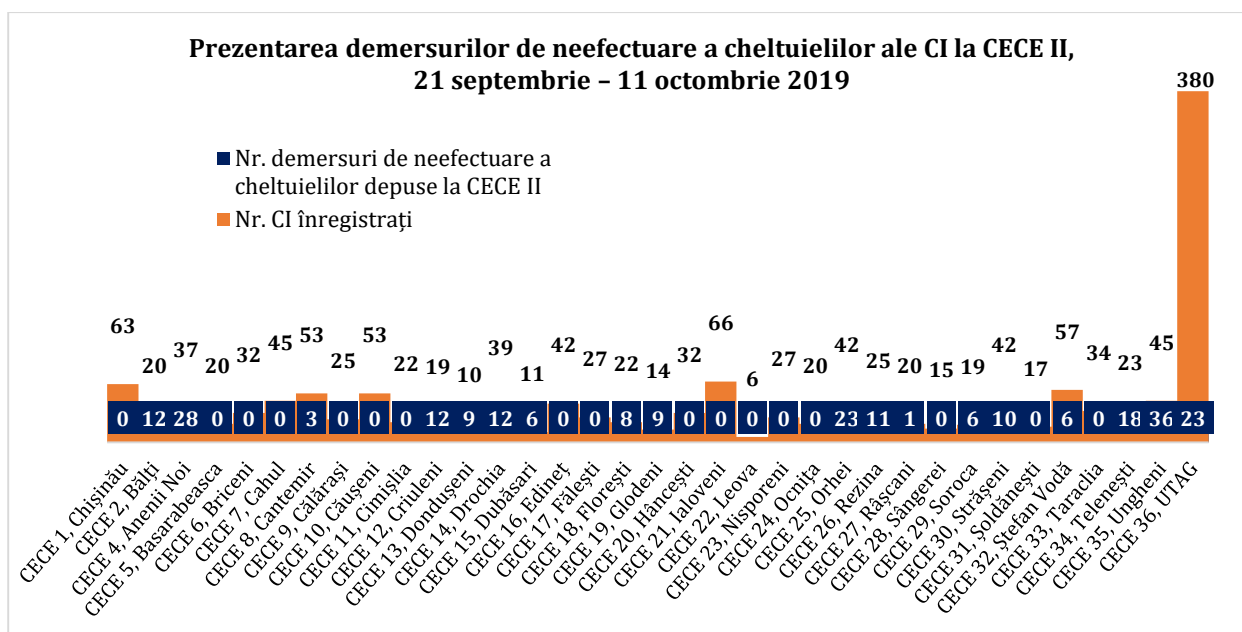
⁴⁸ Ibidem, <https://bit.ly/2kKYaaS>

⁴⁹ Cu nuanță roșie este evidențiată informația obținută în perioada de raportare.

O carență menționată și anterior de Misiune este formatul modelului de raport publicat pe pagina oficială a CEC. Rapoartele publicate nu sunt în formate *open data*, cum prevede planul strategic al CEC, ci pdf scanate, ceea ce face dificil nu numai accesul vizual, dar și pe cel digital la datele prezentate în rapoartele scanate.

MO Promo-LEX solicită CEC modificarea Regulamentului privind finanțarea campaniei electorale prin introducerea obligativității de completare a rapoartelor în format Excel și ulterior publicarea acestora pe pagina oficială a CEC, pentru ca datele să poată fi utilizate în scopuri de analiză de către sectorul asociativ, mass-media, mediul academic.

Graficul nr. 39

6.1.3. Veniturile și cheltuielile concurenților electorali reflectate în rapoartele privind finanțarea campaniei electorale

Conform rapoartelor prezentate la CEC, volumul veniturilor declarate de către șapte concurenți înregistrați, pentru perioada **21 septembrie–11 octombrie 2019**, este de 11 605 251 de lei cu un sold inițial de 2 029 507 lei și cuantumul cheltuielilor raportate de către 21 dintre aceștia de 12 857 002 lei, sold final – 777 756 de lei.

Astfel, PSRM a raportat venituri 0, sold inițial rămas de 5 781 789 de lei și cheltuieli de 2 646 044 de lei; PPȘ – venituri de 507 000 de lei, sold inițial rămas de 5 867 de lei și cheltuieli de 3 349 450 de lei; PLDM – venituri de 1 000 000 de lei, sold inițial rămas de 91 918 lei și cheltuieli de 1 757 615 lei; ACUM – venituri de 1 436 817 lei, sold inițial rămas de 320 507 lei și cheltuieli de 1 686 746 de lei; MSPFN – 86 150 de lei și cheltuieli de 60 148 de lei, PUN – 199 910 lei, sold inițial rămas de 28 000 de lei și cheltuieli de 209 181 de lei; PN – venituri de 2 874 302 lei, sold inițial rămas de 726 520 de lei și cheltuieli de 3 297 650 de lei; PVE – venituri de 33 600 de lei și cheltuieli de 25 899 de lei; PVP – venituri de 65 270 de lei, sold inițial de 8 932 de lei și cheltuieli de 67 254 de lei; MPSN – venituri de 2 500 de lei și cheltuieli de 2 407 lei; PCRN – venituri de 437 388 de lei și cheltuieli de 328 659 de lei; PL – venituri de 400 000 de lei și cheltuieli de 298 655 de lei; PPDA – venituri de 15 000 de lei și cheltuieli de 12 620 de lei; PPEM – venituri de 211 850 de lei și cheltuieli de 204 964 de lei; MPA – venituri de 1 765 de lei și cheltuieli – 0; USB – venituri de 70 000 de lei, sold inițial rămas de 67 759 de lei și cheltuieli de 125 458 de lei; PAD – venituri de 7 320 de lei și cheltuieli de 6 917 lei; PNL – venituri de 134 400 de lei și cheltuieli de 117 211 lei; PPR – venituri de 42 500 de lei și cheltuieli de 39 090 de lei; PPRM – venituri de 28 815 lei și cheltuieli de 28 811 lei; PSE – venituri de 2 214 lei și cheltuieli de 2 103 lei.

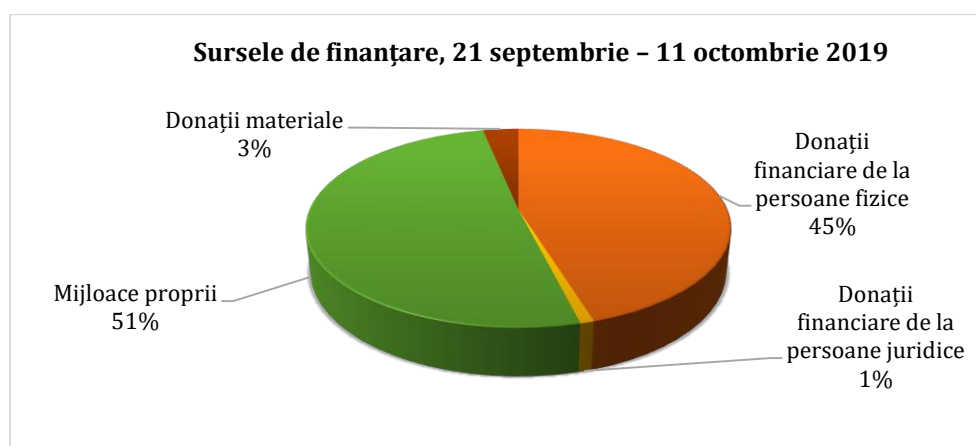
Referitor la candidații independenți, MO Promo-LEX constată că volumul total al veniturilor reflectate în rapoartele financiare a 61 de candidați independenți⁵⁰ este de 230 054 de lei și cuantumul cheltuielilor de 106 835 de lei în perioada 21 septembrie–11 octombrie. Amintim că, potrivit Codului electoral, candidații independenți au obligația de a depune rapoartele financiare/demersurile de neefectuare a cheltuielilor la CECE de nivelul I sau II o dată la două săptămâni.

Sursele de finanțare ale concurenților electorali sunt constituite din:

- donațiile financiare a 574 de persoane fizice în valoare de 4 703 395 de lei pentru 20 de concurenți (PPȘ, PDM, PLDM, ACUM, MSPFN, PUN, PN, PVE, PVP, MPSN, PCRM, PPDA, PPEM, MPA, USB, PAD, PNL, PPR, PPRM, PSE);
- donații financiare din partea a șapte persoane juridice în valoare de 92 440 de lei pentru doi concurenți electorali (ACUM, PVP);
- mijloace proprii de pe contul curent a opt formațiuni (subvenții de la bugetul de stat) în valoare de 5 224 012 lei (PDM, PLDM, PPPDA, PAS, PVE, PVP, PCRM, PL);
- credit fără dobândă în valoare de 50 000 de lei (PNL)⁵¹;
- donații materiale în valoare totală de 335 387 de lei, pentru patru formațiuni⁵² (PPȘ, MSPFN, PUN, PVP) (a se vedea graficul nr. 40).

Misiunea constată că două partide politice (PL și PLDM) care au virat mijloace de pe conturile curente pe conturile „Fond electoral” nu s-au conformat obligației de a prezenta rapoartele lor financiare la începutul campaniei electorale. La fel, constatăm, în premieră, declararea a trei donații din partea a două persoane fizice din afara țării pentru Blocul ACUM, în valoare de 16 800 de lei.

Graficul nr. 40

Date obținute pe baza rapoartelor depuse la CEC

Conform rapoartelor financiare prezentate și făcute publice de CEC, MO Promo-LEX constată încălcarea plafonului donațiilor recepționate de către un concurent electoral – Blocul ACUM, din partea persoanelor juridice, în special din partea „Edit Prom” SRL, care la data de 1 octombrie 2019 a virat în contul „Fond electoral” al Blocului ACUM 200 000 de lei. Concurentul a fost sesizat de organul de supraveghere și control și la 8.10.2019 acesta a rambursat donatorului cuantumul de 116 300 de lei, adică surplusul, potrivit prevederilor Codului electoral.

Cât privește cheltuielile raportate la CEC, ponderea majoră a cheltuielilor declarate este: pentru publicitate – 57%, pentru materiale promoționale – 30%, pentru întruniri și evenimente – 4%, pentru utilizarea transportului – 3%, pentru locațiunea încăperilor permanente – 2%, pentru remunerarea

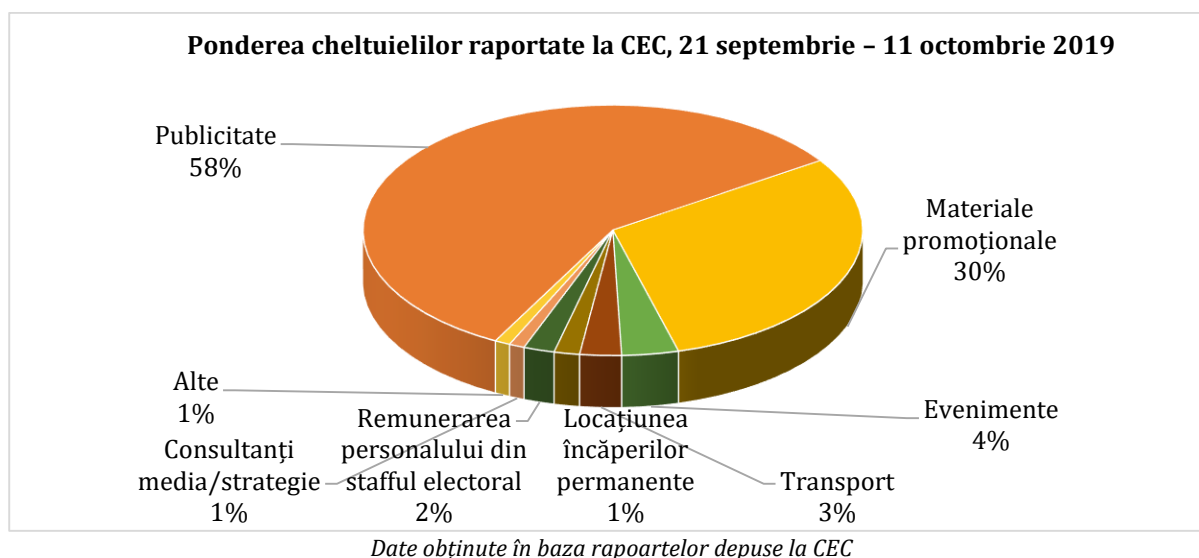
⁵⁰ Candidații independenți vizați concurează la primării și consilii.

⁵¹ Cuantumul creditului fără dobândă acordat concurenților electorali la alegerile locale din 20 octombrie 2019 este în mărime de 50 000 de lei pentru fiecare partid politic, organizație social-politică și bloc electoral. Totodată, CEC a stabilit că Ministerul Finanțelor va elabora și va aproba Regulamentul privind modul de acordare a creditelor fără dobândă concurenților electorali în vederea desfășurării campaniei electorale.

⁵² Donațiile materiale nu sunt incluse la balanța raportului financiar, la compartimentul rulajele mijloacelor financiare.

personalului din stafful electoral – 2%, pentru consultanți media/strategie – 2%, costuri suplimentare de întreținere – 1%, alte cheltuieli – 1% (a se vedea graficul nr. 41).

Graficul nr. 41

6.2. Finanțarea campaniilor electorale pentru alegerile parlamentare noi

6.2.1. Raportarea financiară a concurenților electorali la Comisia Electorală Centrală

Până la data de 11 octombrie 2019, opt formațiuni politice înregistrate în calitate de concurenți electorali (PUN, PDM, PSRM, ACUM, PCRM, PLDM, PNL) au depus rapoarte financiare la CEC (PDM – săptămânile IV, V, VI; PUN, ACUM – săptămânile II, III, IV; PSRM, PCRM – săptămânile I, II, III; PNL, PSE, PLDM – săptămânile I, II, III).

Doar doi CI (Ion Dron și Teodor Turta) din 12 înregistrați la CEC au prezentat rapoarte financiare pentru săptămânile I, II și III, alți doi CI (Lidia Grozav și Carolina Panico) au anunțat CEC că nu vor efectua cheltuieli. Ceilalți opt candidați independenți (Emilia Ristic, Ion Angheluță, Alexei Nicolae, Petru Ursu, Mihail Boicu, Ilie Rotaru, Vasile Calmațui, Valentin Haraz) nu au prezentat nici rapoarte financiare, nici demersuri de neefectuare a cheltuielilor.

6.3. Cheltuielile concurenților electorali efectuate pentru scrutinul local general constatate de observatorii Promo-LEX și nereflectate în rapoartele financiare

a) Costul întrunirilor și evenimentelor electorale

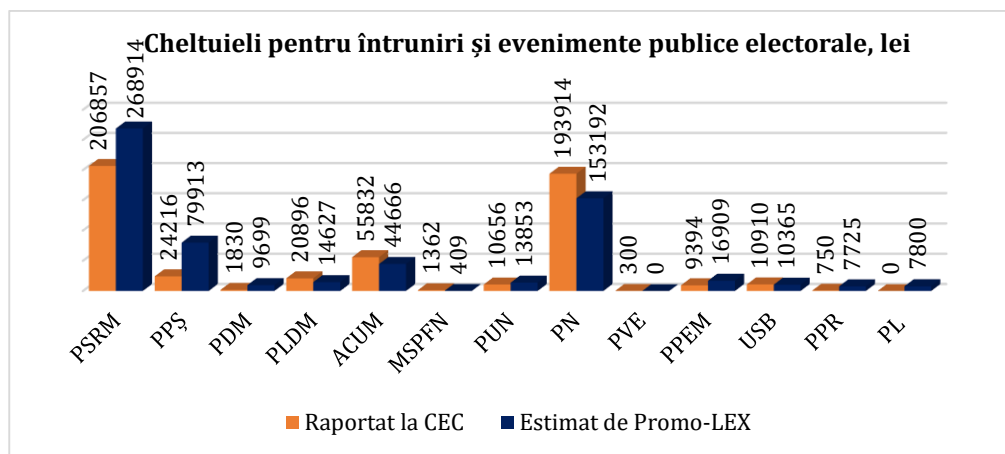
În perioada de observare, 12 concurenți electorali au organizat 408 întruniri electorale, opt concerte și festivități, două marșuri automobilistice și două competiții sportive, festivități cu caracter electoral. În concertele respective au fost implicați Olia Tira, Adriana Ochișanu, Ionel Istrati, „Tharmis”, „Zdob și Zdub” și artiști locali. Concertele s-au încheiat cu focuri de artificii. Șase concurenți electorali (PSRM, PPȘ, PDM, PUN, PPEM, PPR, PL) au raportat cheltuieli mai mici decât evaluările Promo-LEX, cuantumul total estimat ridicându-se la 144 135 de lei (a se vedea graficul nr. 42).

Cheltuielile pentru evenimente publice constau din promovarea în mass-media și din onorariile artiștilor, din costurile de închiriere a spațiului, ale scenei, ale sonorizării etc. La calcularea cheltuielilor pentru evenimente/concerte electorale, a fost luată drept bază de calcul înmulțirea onorariului fiecărui artist (tariful de piață) care a evoluat pentru un anumit concurent potențial la timpul de facto lucrat.

Potrivit observatorilor, PSRM a organizat 132 de întruniri electorale și patru concerte în mun. Chișinău și Bălți, dintre care unul a fost susținut de fundația „Echitate”, asociată PSRM; ACUM a desfășurat 87 de întruniri electorale; PDM – 55 de întruniri electorale, PPȘ – 33 de întruniri electorale

și două serbări pentru persoanele în etate „Vârsta de aur”⁵³ cu organizarea meselor festive; PN – 46 de întruniri electorale, două concerte și un marș automobilistic; PL – un marș automobilistic, o competiție sportivă și o întrunire electorală; PUN – 28 de întruniri electorale; USB – 9, PLDM – 8, PPEM – 4, PVP și PPR – câte 3, PCRM și MSPFN – câte una.

Graficul nr. 42

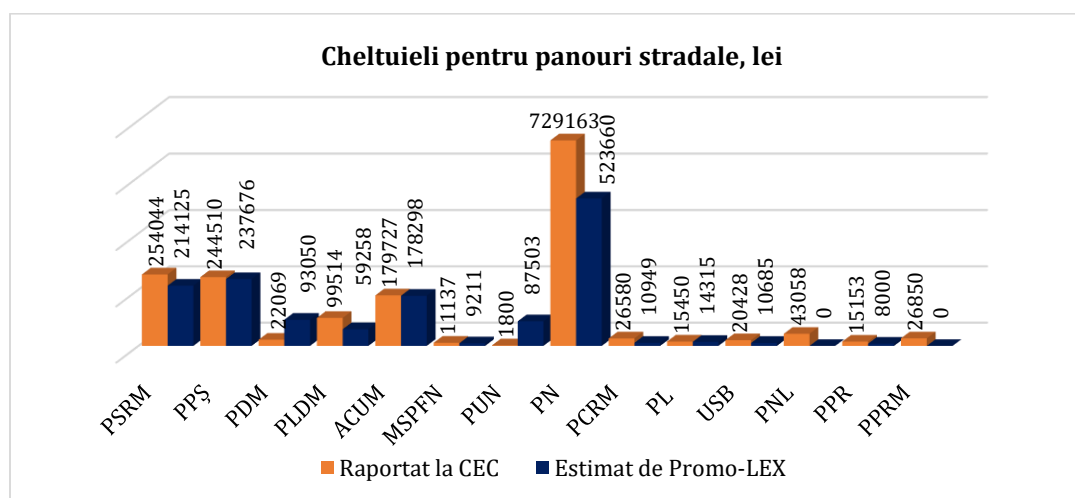
b) Cheltuieli de publicitate

Cheltuieli de publicitate stradală și mobilă

Potrivit constatărilor MO Promo-LEX, cel puțin doi concurenți (PDM, PUN) au efectuat cheltuieli pentru panouri stradale mai mari decât estimările noastre. Astfel, cei doi au omis să raporteze cel puțin 156 684 de lei (a se vedea graficul nr. 43). Pentru vizualizarea cheltuielilor raportate la CEC și estimate de Promo-LEX în fiecare circumscripție electorală pentru PSRM, PPȘ și PN⁵⁴.

Pentru estimarea cheltuielilor destinate panourilor stradale, s-au efectuat verificări la valoarea de piață a prețurilor pentru diverse mostre de panouri. Astfel, prețul minim lunar estimativ pentru plasarea unui panou stradal 6×9 m.p. este de cel puțin 6 660 de lei, al unui panou stradal 9×12 m.p. – de 10 100 de lei, al unui panou LED – de 7 770 de lei, al unui panou stradal 3×6 m.p. – de cel puțin 5 441 de lei, al unui banner 1,5×2 m.p. – de cel puțin 2 000 de lei, al unui cort – de 800 de lei.

Graficul nr. 43

⁵³ În raioanele Edineț, Cimișlia și Taraclia.

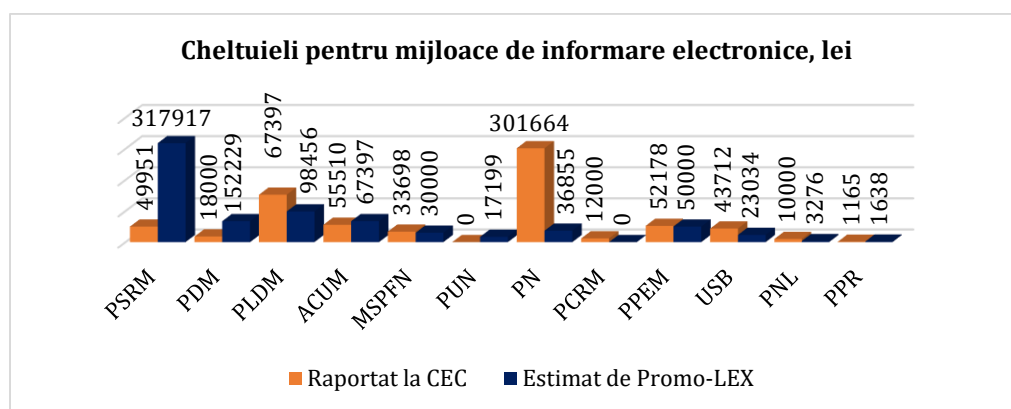
⁵⁴ Cheltuielile pentru evenimente publice au fost segregate doar la PSRM, deoarece numai acest concurent a raportat cheltuieli în fiecare circumscripție electorală.

Cheltuieli de publicitate on-line

Până la data de 20 septembrie 2019, MO Promo-LEX a constatat prezența publicității on-line – pagini oficiale ale candidaților, pagini sponsorizate în rețeaua Facebook, bannere on-line pe mai multe portaluri, spoturi video – la 12 concurenți electorali (PSRM, PDM, PLDM, ACUM, MSPFN, PUN, PN, PCRM, PPEM, USB, PNL, PPR). Cinci concurenți (PSRM, PDM, ACUM, PUN, PPR) au indicat cheltuieli care sunt mai mici decât evaluările Promo-LEX. Cheltuielile estimate ca fiind neraportate se ridică la cel puțin 346 992 de lei.

Formula de calcul utilizată pentru estimarea costului publicărilor sponsorizate în rețeaua Facebook presupune înmulțirea unei publicări sponsorizate la prețul de 6 euro (117 lei) cu numărul de zile în care a fost observată apariția. Pentru estimarea costului bannerelor on-line, a fost înmulțit numărul caselor de publicitate on-line care dețin platformele vizate mai jos cu prețul de 3 500 de euro lunar (68 007 lei) (a se vedea graficul nr. 44).

Graficul nr. 44

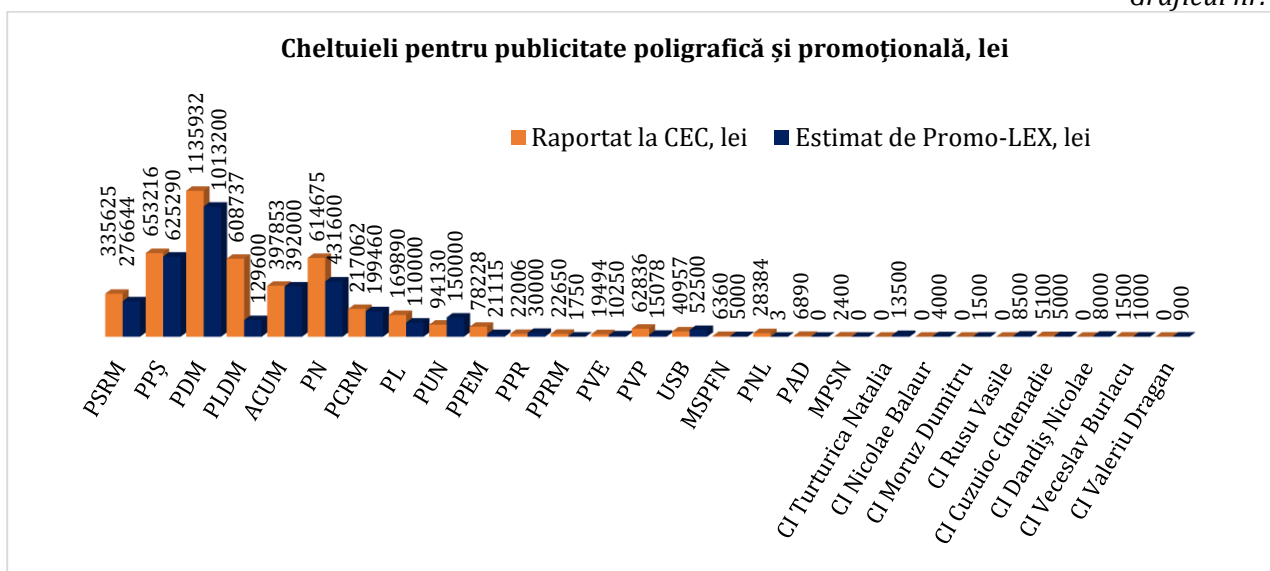

Cheltuieli pentru publicitate poligrafică și promoțională

Potrivit constatărilor MO Promo-LEX, cel puțin 26 de concurenți electorali au efectuat cheltuieli pentru publicitate poligrafică și promoțională. În opinia MO Promo-LEX, cuantumul cheltuielilor estimate (3 463 490 de lei) este mai mic decât cuantumul celor raportate în perioada 21 septembrie–11 octombrie 2019 (4 508 035 de lei). Totuși, în cazul a nouă concurenți luați separat, am constatat neraportarea completă a cheltuielilor, în cuantum de 111 807 lei: PUN – 55 870 de lei, PPR – 7 994 de lei, USB – 11 543 de lei, CI Natalia Turturica – 13 500 de lei, CI Nicolae Dandîș – 8 000 de lei, CI Nicolae Balaur – 4 000 de lei, CI Dumitru Moruz – 1 500 de lei, CI Vasile Rusu – 8 500 de lei, CI Valeriu Dragan – 900 de lei.

Observatorii Promo-LEX au raportat trei cazuri de utilizare a materialelor poligrafice cu date tipografice învechite, în special, de către PL (CECE Bălți – 12.05.2019) și PVE (CECE Șoldănești și Telenești – 14.02.2019). Îngrijorarea ține de neraportarea materialelor respective în lista donațiilor materiale – acestea constituind valori financiare.

În vederea estimării cheltuielilor pentru materiale promoționale și poligrafice, drept bază de calcul a fost fiecare tip de material poligrafic / promoțional raportat de observatorii Promo-LEX înmulțit la prețurile minime identificate pe piață. Conform verificărilor, prețul minim estimativ al unui poster format A3, hârtie lucioasă, constituie 2,0 lei pentru un tiraj de 50 000 și 3,0 lei pentru un tiraj de până la 5 000 de exemplare; al unui calendar format 10 x 7 cm.p., hârtie cartonată color – de 3,5 lei; al unui poster A4, hârtie mată – de 1 leu pentru un tiraj de 15 000; costul unui exemplar de ziar A3, color, 4 pagini – de 2,99 lei pentru un tiraj de 10 000 – 50 000 de exemplare; costul unui pliant 15 x 15 cm.p., color, de 6 pagini cu tiraj 50 000 de exemplare – 3,25 lei; costul unui exemplar de ziar A3, color, 12 pagini – de 0,48 lei pentru un tiraj de 100 000 de exemplare; costul unui pliant 21 x 20 cm.p. – 3 lei; unui pliant 15 x 15 cm.p. la un tiraj de 100 000 de exemplare – de 1,5 lei; 1 flyer format A5, hârtie lucioasă, la un tiraj de 50 000 de exemplare – 1,5 lei; un balon imprimat cu mesaj și logo – 1,5 lei; un magnet cu mesaj și logo – 5 lei; un flyer A5, hârtie mată – 1 leu.

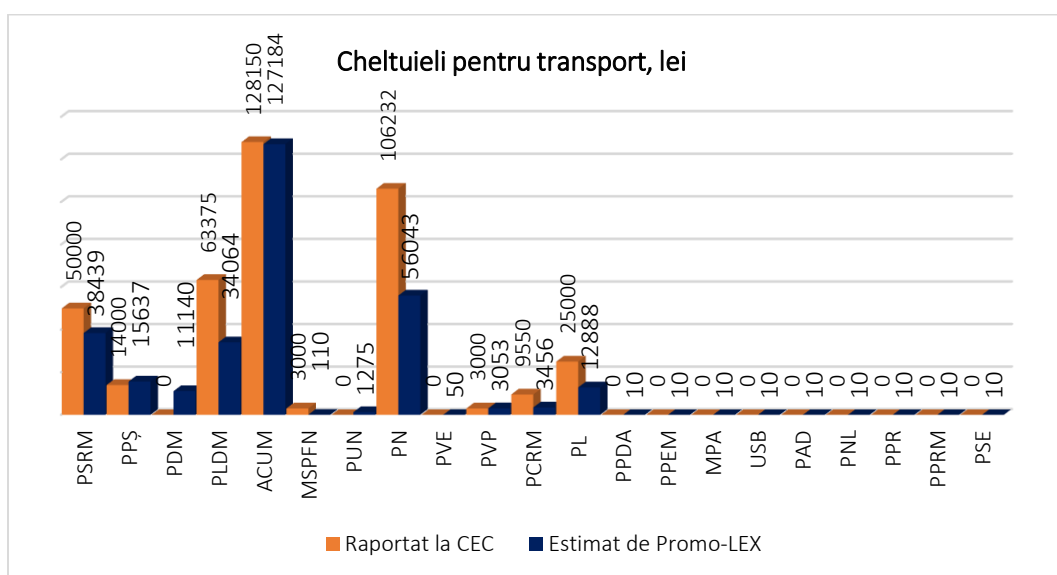

c) Cheltuieli pentru transport de persoane și bunuri

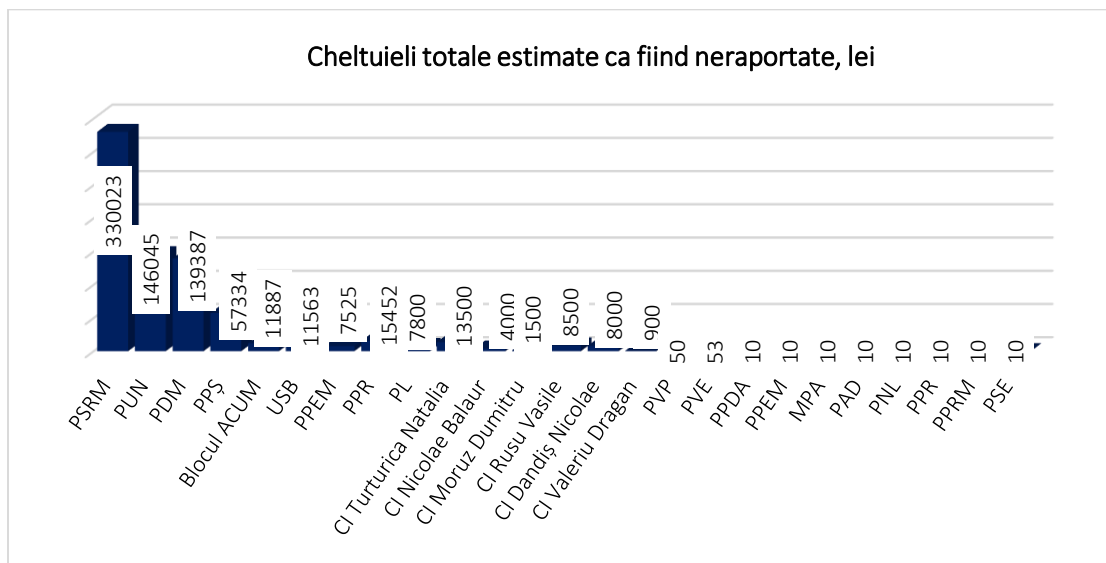
Observatorii Promo-LEX au raportat utilizarea automobilelor în Republica Moldova cu scop electoral de către cel puțin 21 de concurenți. Doar șapte dintre aceștia au indicat astfel de cheltuieli în rapoartele depuse la CEC. Din cei 21 de concurenți electorali, doi concurenți (PPȘ și PVP) au raportat la CEC „mai puține” cheltuieli comparativ cu estimările, iar alți 12 concurenți au prezentat la CEC rapoarte cu „0” cheltuieli la această categorie. Estimările MO Promo-LEX arată că aceștia au omis să raporteze un quantum de cel puțin 14 245 de lei.

Formula de calcul utilizată reflectă înmulțirea unei medii de consum de 9 l/100 km (automobil), 10 l/100 km (microbuz), 35 l/100 km (autocar) cu distanța parcursă și cu prețul de combustibil de 18,78 lei (a se vedea graficul nr. 46).

Graficul nr. 46

MO Promo-LEX constată că 25 de concurenți electorali au omis reflectarea completă a cheltuielilor efectuate în perioada 21 septembrie–11 octombrie 2019: PSRM, PUN, PDM, PPȘ, Blocul ACUM, USB, PPEM, PPR, CI Natalia Turturica, CI Nicolae Balaur, CI Dumitru Moruz, CI Vasile Rusu, CI Nicolae Dandiș, CI Valeriu Dragan, PVP, PVE, PPDA, PPEM, MPA, PAD, PNL, PPR, PPRM, PSE. Suma totală estimată neraportată este de cel puțin 763 599 de lei.

VII. DISCURSUL INSTIGATOR LA URĂ

Pe baza informațiilor raportate de către observatori, au fost identificate cel puțin 16 cazuri în care concurenții electorali au generat mesaje discriminatorii sau alte forme de intoleranță în spațiul public, dintre care: PL – 8 situații, PN – 6 situații, iar USB și PPDA câte un caz.

S-a identificat că în discursul instigator la ură în două cazuri au fost vizați reprezentanții PL și PSRM, și în câte un caz Blocul ACUM, PN și candidata independentă Valentina Casian.

Analizând situația după criteriile care au stat la baza discursului de ură, observăm că în 11 cazuri au fost utilizate prejudecățile și stereotipurile de gen, în cinci cazuri au fost utilizate prejudecățile legate de dizabilitate, iar în alte patru cazuri s-a constatat instigarea la violență. La fel, au fost identificate două cazuri de incitare la discriminare pe aspecte etnice și naționale și un caz în care a fost exploatată intoleranța față de persoanele LGBT.

7.1. Candidații care au utilizat mesaje de instigare la ură și discriminare

În perioada de monitorizare au fost înregistrate cel puțin 16 situații când discursul de ură sau instigarea la discriminare a pornit de la candidați. Acesta perpetuează intoleranța în societate, având la bază instigarea la discriminare, denigrarea, incitarea la violență sau alte forme de promovare a stereotipurilor și prejudecăților în spațiul public. Opt din cele 16 situații identificate au fost generate de reprezentantul PL – Dorin Chirtoacă, iar șase de către reprezentantul PN – Renato Usatîi.

1. În cadrul perioadei de monitorizare, Dorin Chirtoacă a făcut mai multe declarații pe rețelele de socializare bazate pe prejudecăți, promovând intoleranța și instigând la violență împotriva oponentilor săi politici. Astfel, într-o serie de adresări către oponentul său electoral Ion Ceban, Dorin Chirtoacă utilizează cuvântul „prințesă”, cu scopuri de umilire și ridiculare.

a) „Am depus sesizare la CECEM pentru a scoate pe «prințesa» Ivan Ceban din turnul sau de fildeș, improvizat în Turnul de Apa al orașului, în Muzeul Orașului Chișinău.” (25.09.2019)⁵⁵

b) „La noi în Chișinău a apărut o prințesă, dacă nu ați observat până acumva. Deci la noi a apărut o prințesă, se numește Ion Ceban. Și s-a închis de la o vreme în turnul de apă, în muzeul orașului... Că prințesa Ceban și-a luat sala de la ultimul nivel pentru o lună de zile prin contract de chirie...” „Că prințesa Ion Ceban, bula de săpun de fapt. El este o bulă de săpun, un nimeni...” (25.09.2019)⁵⁶.

c) „Aceasta este realitatea, nu minciunile spuse de «prințesa» Ivan Ceban din turnul de fildeș, Muzeul Orașului Chișinău, ocupat ilegal.” (26.09.2019)⁵⁷

d) „Și la noi Ceban s-a suit ca prințesa în turnul de apă în muzeul orașului și ne arată de acolo desene animate.” (06.10.2019)⁵⁸.

e) „(...) Șefii lui Ivan Ceban, pe care dumnealui îi apără și îi promovează peste tot și după fusta doamnei Grecean se ascunde... Noi ne pregătim pentru ce? Pentru concurs de miss și de prințese la primăria Chișinău, sau pentru o administrare grea a celui ce ne-a lăsat Plahotniuc și Dodon în ultimii doi ani după dezastru?” (07.10.2019)⁵⁹

f) În cadrul unei întâlniri cu alegătorii din 6.10.2019, Dorin Chirtoacă a comentat un accident rutier care s-a produs în Chișinău cu câteva zile mai devreme, utilizând din nou prejudecăți de gen:

„De ce am ajuns noi în anul 2019, ziua în amiază mare, pe un jeep – o mașină de lux, cu 130 la oră, să intre o femeie cu un copil de 5 ani de zile într-un troleibuz? Unde este conștiința noastră, unde este

⁵⁵ <http://bit.ly/31j1Orp>

⁵⁶ <http://bit.ly/33D9Vkg>

⁵⁷ <http://bit.ly/2OUNB1E>

⁵⁸ <http://bit.ly/2nVwNfM>

⁵⁹ <http://bit.ly/31qtj9f>

mintea noastră, cum e posibil așa ceva ? Mută de bată ziua în amiaza mare. Femeie. Și nu e vorba că e femeie sau e bărbat, mai tare mă doare că e femeie”⁶⁰.

Astfel, pentru a-și înjosi oponentul politic, Dorin Chirtoacă a făcut apel de cel puțin șase ori la prejudecățile de gen în discursurile sale, promovând intoleranța și stereotipurile în spațiul public.

g) În cadrul briefingului de presă din 27.09.2019, Dorin Chirtoacă a declarat:

„Să nu uităm că noi totuși suntem puternici. Eu personal l-am bătut pe Dodon în 2011. Eu personal am bătut-o pe Greceanii în 2015. ”

Moderator: „La figurat?”

D. Chirtoacă: „Și la propriu dacă trebuie. Cu femeile nu mă pun în poară, dar cu Dodon, cu Robu, cu Morari, cu ăștia pot să am și o discuție bărbătească, și cu Plahotniuc. La bot până n-o să se vadă...”⁶¹

h) Tot pe 27.09.2019, în cadrul unei emisiuni de la postul „Vocea Basarabiei”, Dorin Chirtoacă a declarat:

„Toată clasa politică trebuie arsă pe rug!”; „Ei toți trebuie măturați, așa îi vom arde pe rug!”⁶²

Astfel, prin ambele declarații, Dorin Chirtoacă promovează mesaje agresive față de oponentii săi politici, instigând la violență împotriva acestora.

2. Renato Usatîi a făcut uz în câteva rânduri de expresii bazate pe prejudecăți de gen, homofobie și stereotipuri legate de persoanele cu dizabilități mintale. Cel mai des Renato Usatîi a vizat-o în discursurile sale pe Maia Sandu, satirizând-o prin afirmații sexiste, care exploatează prejudecățile față de femei.

a) „La noi Maia Sandu, ea ca femeie cred că e bună și ca să fie primar undeva în Geneva, unde totul e gata, dar eu vreau s-o văd odată în ciubote prin satele noastre din raion.” (27.09.2019)⁶³

b) «Майя, она маленькая, там метр с кепкой, но двухметрового Додона она в состоянии посадить, я вам скажу (...) Я говорил что раньше детей в детстве пугали Бабой Ягой, а сейчас пугают Майей Санду, потому что она закрывала школы по стране, я был против.» (05.10.2019)⁶⁴

c) La mai multe întâlniri cu alegătorii, dar și prin intervenții live pe rețelele de socializare, Renato Usatîi a făcut declarații denigratoare la adresa oponentilor săi politici, în mare parte reprezentanți ai PSRM, utilizând cel mai des prejudecățile și intoleranța față de persoanele cu dizabilități mintale și persoanele homosexuale:

«Я во вчерашнем лайве говорил что они (социалисты) самая лживая, самая подлая парторганизация в стране. Чистые пропагандисты, многие из которых, к сожалению, являются дебилами (...)

И так как территория в Кондрице большая, я уверен что через год Додон оттуда съедет, но нужно им построить какой-то корпус для сумасшедших, начиная главным негодяем Цырди, по другому не могу его назвать, заканчивая тем кто под них косит, наш бельцкий кандидат Нестеровский (...)

Я хочу чтоб вы увидели что слово дебилы – оно не просто аргументировано, после него можно ставить три восклицательных знака, потому что один не хватит (...)

Цырдя ты понимаешь что ты даже не дебил? ты просто сказочный далбайоб (...)

Это вы партия розово-красных-голубых без фотосессии прожить не можете (...)

⁶⁰ <http://bit.ly/2nVwNfM>

⁶¹ <http://bit.ly/20ThuPH>

⁶² <http://bit.ly/2Mp4RdH>

⁶³ <http://bit.ly/2pqI3Fv>

⁶⁴ <http://bit.ly/31k1FUW>

Есть там всякие крема, помады вообще напоминают социалистов, ей пользоваться нельзя (...)

Я обращаюсь к министру здравоохранения, пригласите..., не пригласите, а требуйте, чтобы прошел медкомиссию в Костюженах Цырдя, и Нестеровский в Бельцах.» (09.10.2019)⁶⁵

d) «Если вы его увидите (despre Bogdan Țirdea), вызывайте срочно Костюжены. Приедут Костюжены, сажайте в машину и везите в психушку (...) Он больной человек, смотришь на них, либо они в детстве ходили на Кашпировского и с них забыли снять порчу, один вариант, ori le-a pus seva în mâncare și oleacă s-a dus cu mintea.» (10.10.2019)⁶⁶

e) «А Чяпа сегодня у красных в списке? Видите, был синий, стал красным. А если мешаешь синюю с красной краской, в тазике получается голубой (...)

Eu dacă o să-l prind pe Țirdea și pe aista de la Bălți, eu le-am cumpărat cămăși de aistea de la Costiujeni, frumușel să-i împachetez și ei până nu-mi aduc certificat de la doctor, eu cu dâșii n-am să stau de vorbă...” (12.10.2019)⁶⁷

f) «Я обращаюсь ко всем гражданам страны, и это не шутка, я во всех районах, много не смогу, но начну раздавать по одной-две рубашки с Костюжен, либо с психбольницы в Бельцах. Где будете ловить социалистов – Цырдю и прочих, просто завязывать и вести к врачу, потому что бред который они пропагандируют про то как вытаскивали меня с багажника на Рублевке в Москве, по его источникам (...)

Сегодня нужен примар-прокурор Дьяков, который, я уверен что по крайней мере если у вас нету паяльника беспроводного, есть уже современный беспроводной который я вам подарю в первый день когда вы станете примаром Кишинева.» (12.10.2019)⁶⁸

Astfel, în majoritatea cazurilor identificate, Renato Usatîi încearcă să denigreze și să-și ridiculizeze oponenții politici, prin asocierea lor cu persoane cu dizabilități mintale și prin menționarea spitalului de psihiatrie de la Costiujeni, insinuând necesitatea de a-i îmbrăca în cămăși de forță. Astfel de etichetări, deși adresate concurenților electorali, afectează în același timp și persoanele cu dizabilități, perpetuează în societate prejudecățile și sporesc gradul de intoleranță față de aceste persoane.

3. Pe data de 3.10.2019, Vasile Costiuc, președintele PPDA, în cadrul unui eveniment public, a declarat:

„Socialiști zombați, rău de tot, ovinii... să inițieze lupta cu oligarhul nr. 1, banditul și trădătorul de țară... (...) Venim cu furca, cu grebla să scoatem acești impostori.”⁶⁹

Aceste afirmații incită la violență față de oponenții politici și pot provoca creșterea ostilității și a tensiunilor sociale.

4. Pe data de 12.10.2019, Valeriu Munteanu a publicat pe pagina sa de Facebook un mesaj în care sugerează că reprezentanții PSRM au deficiențe mintale:

„La asta chiar nu mai am nicio replică, dar îi sfătuiesc cu blândețe să se întoarcă la Costiujeni, acolo sunt oameni care le vor binele și îi vor îngriji.”⁷⁰

Astfel de mesaje de ironizare a oponenților politici recurg la prejudecăți și la imaginea negativă a persoanelor cu dizabilități mintale în societate, perpetuând intoleranța față de acestea.

7.2. Candidații vizați în mesaje care instigă la ură sau discriminare

⁶⁵ <http://bit.ly/35EW274>

⁶⁶ <http://bit.ly/31pp6ff>

⁶⁷ <http://bit.ly/31k6KfK>

⁶⁸ <http://bit.ly/2OSFLFv>

⁶⁹ <http://bit.ly/2nVxeqq>

⁷⁰ <http://bit.ly/2MLNmDk>

1. În cadrul unui eveniment public din 25.09.2019, realizat de organizația Unirea ODIP cu scopul de a invita PSRM-ul să vizioneze filmul „Siberia din oase”, s-au făcut mai multe declarații xenofobe. Astfel, un participant subliniază:

„Dar rușii sunt deprinși să nu muncească. De ce vin aici să conducă, de ce nu se duc acasă? Rusia e mare, se întinde pe două continente. Fiindcă acolo trebuie să muncească, aici ei conduc”.

Ulterior, Vlad Bilețchi, unul dintre liderii organizației, a menționat:

„Dacă nu vin diavolii ăștia (socialiștii), atunci mergem noi la film”⁷¹.

Astfel de declarații xenofobe promovează intoleranța, prejudecățile și ostilitatea față de rușii și vorbitorii de limbă rusă din Republica Moldova.

2. Într-un articol publicat pe portalul Bloknot-Moldova, la 28.09.2019, intitulat «Киртоакэ хорохорится: Я готов разговаривать со всеми по-мужски», Dorin Chirtoacă este ironizat, făcându-se apel la expresii denigratoare și sexiste. Autorii articolului menționează că Dorin Chirtoacă încearcă să se dea tare, deși a fost părăsit de fosta soție la doar câteva luni după căsătorie.

Prin astfel de insinuări se urmărește scopul de a-l ridiculiza pe Dorin Chirtoacă, sugerându-se că un bărbat nu se poate da tare dacă a fost părăsit de soție.

La final apare și o întrebare provocatoare: „Este în stare Chirtoacă să facă acțiuni bărbătești?”⁷²

Astfel de articole media perpetuează prejudecățile de gen atât față de femei, cât și față de bărbați, prin promovarea unor atitudini sexiste, a unor clișee și stereotipuri, care nu fac decât să sporească inegalitatea de gen în societate.

3. Pe data de 4.10.2019, pe pagina de Facebook Mercury Detox, a fost plasată o imagine discriminatorie la adresa reprezentantului PSRM Ion Ceban, în care acesta este asociat cu maimuțele⁷³.

4. Pe data de 8.10.2019, pe portalul Vedomosti.md a fost publicat un articol intitulat «Румынская крыса прошмыгнула по Красной площади. Новый обман Усатого».

Autorul articolului îl numește pe Renato Usatîi guzgan român:

«В конечном итоге Усатый обманул сам себя. Трусливо прошмыгнувшая по Красной площади «крыса» не стала пророссийской. Мешают увесистый румынский хвост и криминальная вонь. Как такого терпят в Бухаресте – непонятно.»⁷⁴

Dezumanizarea obținută prin comparația cu animalele este unul dintre procedeele folosite pentru denigrarea politicianilor. În același timp, prin asocierea cu naționalitatea română se exploatează fricile, tensiunile și intoleranța din societate la adresa românilor, împărțite de o parte din vorbitorii de limbă rusă din Republica Moldova.

5. Într-un mesaj public pe pagina sa de Facebook, la 9.10.2019, Mihai Ghimpu a făcut declarații denigratoare și umilitoare la adresa lui Andrei Năstase:

„Eu cred, că era nu doar «prostul satului», dar și putoarea orașului”⁷⁵.

Afirmația are la bază intoleranța și ostilitatea legată de activitatea politică a oponentului său, pe care Mihai Ghimpu încearcă să îl satirizeze prin expresii ofensatoare.

⁷¹ <http://bit.ly/2BivpXK>

⁷² <http://bit.ly/2V0qzKU>

⁷³ <http://bit.ly/2pqJNKN>

⁷⁴ <http://bit.ly/32n1glU>

⁷⁵ <http://bit.ly/2pnpUnV>

6. Pe data de 8.10.2019, în orașul Strășeni au fost afișate mai multe postere în diverse locuri publice care o vizau pe candidata independentă pentru funcția de primar Valentina Casian⁷⁶.

Pe postere apare o fotografie a doamnei Casian și un mesaj calomniator, bazat pe prejudecăți de gen și pe asocierea candidatei cu prostituatele. În legătură cu acest incident, Platforma pentru Egalitate de Gen și Coaliția Națională „Viața fără violență în familie” au publicat o declarație publică prin care și-au exprimat îngrijorarea față de promovarea în spațiile publice a mesajelor defăimătoare, care instigă la ură și discriminare, la adresa femeilor candidate⁷⁷.

7. Pe data de 12.10.2019, portalul KP.md a publicat un articol intitulat «Сексуальный скандал в Молдове: Кандидатка от либералов мечтает сняться в порно, публикуя в сети интимные фото на секс-сайтах».

Autorii articolului fac referire la informațiile publicate de bloggerul Eugen Luchianiu despre unele fotografii intime ale reprezentantei PL Ecaterina Babina.

«Молдавские либералы знают толк не только в политических извращениях; Порою кажется, что Екатерина способна удовлетворить самый взыскательный сексуальный вкус мужчины любой расы, размера и возраста; девушки из провинции раскованные и частенько без комплексов»⁷⁸.

În articol se conțin aluzii și expresii defăimătoare la adresa reprezentantei PL, având la bază prejudecățile de gen și portretizarea femeii ca obiect sexual.

⁷⁶ <http://bit.ly/2IWhBWK>

⁷⁷ <http://bit.ly/2IXiJJO>

⁷⁸ <http://bit.ly/35ES7XH>

VIII. EDUCAȚIA ELECTORALĂ

În contextul alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019, Asociația Promo-LEX desfășoară Campania de informare, educație electorală și mobilizare apolitică a cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot „Dau Votul Pentru...”. Obiectivul general al campaniei este de a contribui la sporirea nivelului de participare a cetățenilor Republicii Moldova la alegerile locale generale din 20 octombrie 2019.

CEC și CICDE au continuat activitățile de instruire a funcționarilor electorali și de informare a alegătorilor. Categoriile de beneficiari ai instruirilor organizate au fost: trezorerii, operatorii SIASA, membrii BESV, reprezentanții cu drept de vot consultativ etc. CEC și CICDE au lansat Campania de informare și educație electorală „Eu aleg să votez! Indiferența NU aduce schimbări”.

8.1. Activități de informare ale Promo-LEX

Campania de informare, educație electorală și mobilizare apolitică a cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot „Dau Votul Pentru ...”

În contextul alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019, Asociația Promo-LEX desfășoară Campania de informare, educație electorală și mobilizare apolitică a cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot „Dau Votul Pentru...”.

Obiectivul general al campaniei este de a contribui la sporirea nivelului de participare a cetățenilor Republicii Moldova la alegerile locale generale din 20 octombrie 2019.

Pentru primul tur de scrutin au fost realizate următoarele activități:

- În perioada 4–17 octombrie, au fost realizate activități de informare „din ușă în ușă” în 70 de localități (orașe și sate), cu implicarea a 34 de echipe, formate din 34 de coordonatori locali de campanie și 170 de voluntari. În total, circa 27 de mii de alegători au fost informați cu privire la ziua alegerilor, procedurile de vot și importanța unui vot informat și conștient.
- În perioada 4–13 octombrie, Promo-LEX a organizat nouă dezbateri publice electorale cu candidații pentru funcția de primar în următoarele localități: mun. Ungheni; mun. Hâncești; s. Drâslăeni, Criuleni; s. Sopoteni, Călărăși; mun. Soroca; or. Fălești; s. Brăviceni, Orhei; s. Peresecina, Orhei; s. Lozova, Strășeni.
Din 59 de candidați pentru funcția de primar înregistrați în cursa electorală în localitățile respective, la dezbateri au participat 35, reprezentând 12 partide politice, un bloc electoral și un candidat independent.
La dezbateri au luat parte și 645 de alegători. Dezbaterile au fost transmise în direct pe www.privesc.eu și sunt disponibile pe pagina web Promo-LEX.
- În contextul campaniei electorale pentru alegerile locale generale din 20 octombrie 2019, în perioada 30 septembrie–18 octombrie, Promo-LEX, în parteneriat cu postul public de televiziune „Moldova 1” și postul public „Radio Moldova”, a organizat 23 de dezbateri TV și radio cu candidații pentru funcția de primar al municipiilor Chișinău, Cahul, Comrat și Bălți.
De asemenea, au fost organizate două dezbateri tematice cu participarea reprezentanților CEC, ai CICDE, ai Promo-LEX și ai Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte. În cadrul dezbaterilor s-au discutat procedurile electorale, mersul campaniilor electorale, activitățile de mobilizare a alegătorilor etc.
- Pe 8 octombrie, Promo-LEX a lansat primul spot de promovare a votului conștient și de mobilizare apolitică a alegătorilor⁷⁹. Spotul a fost difuzat pe rețelele de socializare și la șapte posturi TV cu acoperire națională și regională.

De asemenea, în contextul Campaniei electorale pentru alegerile parlamentare noi din 20 octombrie 2019, în perioada 30 septembrie–18 octombrie, Promo-LEX, în parteneriat cu postul public de televiziune „Moldova 1” și postul public „Radio Moldova”, a organizat 17 dezbateri TV și radio cu candidații pentru funcția de deputat în circumscripțiile uninominale 17, 33, 48 și 50, unde au loc alegeri parlamentare noi.

⁷⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=2sA9uJk-G9g>

8.2. Activități ale CEC și CICDE

Informare electorală. La 3 octombrie 2019, reprezentanții CICDE au participat la un atelier de informare a persoanelor cu nevoi speciale despre specificul alegerilor locale generale și parlamentare noi din 20 octombrie curent. Circa 60 de persoane cu dizabilități auditive din Chișinău au fost informate despre incluziunea în procesele electorale și participarea la vot a persoanelor cu dizabilități auditive, precum și despre metodele practice care sunt aplicate la scrutinele naționale. Comunicarea a fost asigurată de un translator în limbajul mimico-gestual⁸⁰.

La 3 octombrie 2019, CEC a dat start campaniei de informare și educație electorală prin intermediul echipelor mobile „Eu aleg să votez! Indiferența NU aduce schimbări”. Până în ziua alegerilor, două echipe mobile se deplasează pe teritoriul țării, pentru a informa alegătorii despre alegerile locale generale din 20 octombrie 2019 și pentru a promova votul informat și conștient în rândul cetățenilor cu drept de vot⁸¹. Campania mai cuprinde o serie de spoturi video⁸² de educare electorală pentru alegerile locale generale și alegerile parlamentare noi, care sunt difuzate atât în mediul on-line, cât și la TV.

Instruiri ale organelor electorale inferioare și ale actorilor implicați în procesul electoral. La 26 septembrie 2019, trezorerii concurenților electorali au fost instruiți de către reprezentanții Direcției financiar-economice a CEC. Aceștia le-au fost prezentate metodele și instrumentele de examinare a datelor și rapoartelor despre veniturile și cheltuielile din campania electorală la alegerile locale generale din 20 octombrie 2019⁸³.

La 6 octombrie 2019, CICDE a dat startul⁸⁴ unor seminare de instruire pentru operatorii responsabili de introducerea informației privind prezența la vot în SIAS „ALEGERI”, care vor activa în cadrul BESV la alegerile locale generale din 20 octombrie 2019.

În perioada 7–11 octombrie 2019, CICDE a desfășurat instruirii pentru reprezentanții cu drept de vot consultativ, observatorii din partea concurenților electorali și reprezentanții societății civile.

În perioada de raportare, reprezentanții CICDE au instruit angajații poliției referitor la prevederile legale care vizează organizarea alegerilor locale generale și parlamentare noi în Republica Moldova, modificările operate la legislația electorală, competențele angajaților poliției în secțiile de votare și răspunderea penală și contravențională pentru încălcarea legislației electorale.

La 11 octombrie 2019, în parteneriat cu Institutul Național de Justiție, CICDE a organizat un seminar în vederea familiarizării judecătorilor cu cadrul legal, practica judiciară și cele mai bune practici de soluționare a litigiilor electorale⁸⁵.

Totodată, la Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova a avut loc instruirea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare constituite în afara țării pentru alegerile parlamentare noi din 20 octombrie curent⁸⁶.

⁸⁰ Comunicat CICDE. <https://bit.ly/33qutME>

⁸¹ <https://bit.ly/35ypPyk>

⁸² Spoturi video de educație electorală. <https://bit.ly/2ONoxcS>, <https://bit.ly/2B8yZDp>

⁸³ <https://bit.ly/2pjuROx>

⁸⁴ Comunicat CICDE. <https://bit.ly/2peX9cR>

⁸⁵ Comunicat CICDE. <https://bit.ly/2Bbh4MI>

⁸⁶ <https://bit.ly/2Mfgy6H>

RECOMANDĂRI

Parlamentului Republicii Moldova

1. Excluderea de la art. 47, alin. (3) din Codul electoral a frazei „Lista de subscripție va conține numai semnături ale susținătorilor care domiciliază într-o singură localitate”.
2. Modificarea Codului electoral prin introducerea obligativității de completare a rapoartelor în format Excel și ulterior publicarea acestora pe pagina oficială a CEC, pentru ca datele să poată fi analizate de sectorul asociativ, mass-media, mediul academic.

Comisiei Electorale Centrale și organelor electorale inferioare

3. Revizuirea Regulamentului privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție în sensul ajustării stricte la prevederile Codului electoral la subiectul respectiv. A se ține cont de specificul fiecărui tip de scrutin.
4. Plasarea informației cu privire la contestațiile depuse și la modul de soluționare a acestora pe site-ul instituției în termene ce ar permite observarea procesului electoral în timp util.
5. Elucidarea cazurilor în care CECE înregistrează concurenți electorali fără a respecta cota de gen, iar ulterior, după ce termenul de înregistrare a concurenților deja a expirat, emite o hotărâre de abrogare.
6. Reglementarea procedurii de depunere a demersului privind modificarea listelor de consilieri, acceptarea sau refuzul demersului, iar ulterior adoptarea unei hotărâri de anulare a înregistrării concurentului electoral.
7. Modificarea Regulamentului privind finanțarea campaniei electorale prin introducerea obligativității de completare a rapoartelor în format Excel și ulterior publicarea acestora pe pagina oficială a CEC, pentru ca datele să poată fi utilizate în scopuri de analiză de sectorul asociativ, mass-media, mediul academic.
8. Găsirea unei modalități de a introduce valoarea de piață a donațiilor materiale raportate de către concurenți la balanța raportului privind finanțarea campaniei electorale – compartimentul II. Rulajul mijloacelor bănești.

Concurenților electorali

9. Neadmiterea acceptării donațiilor peste plafoanele stabilite de Codul electoral.
10. Reflectarea plinară a tuturor veniturilor și cheltuielilor în rapoartele privind finanțarea campaniei electorale, fără comiterea unor falsuri în acte.

ABREVIERI

alin. – alineatul
APL – administrația publică locală
art. – articolul
ASP – Agenția Servicii Publice
BESV – birou electoral al secției de votare
Blocul ACUM – Blocul Electoral „ACUM Platforma DA și PAS”
com. – comuna
CEC – Comisia Electorală Centrală
CECE I – Consiliul electoral al circumscripției electorale de nivelul I
CECE II – Consiliul electoral al circumscripției electorale de nivelul al II-lea
CECEU – Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale
CI – candidat independent
CICDE – Centrul de Instruire Continuă în domeniul Electoral
CMC – Consiliul Municipal Chișinău
CU – circumscripție uninominală
DUE – Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova
GI – grup de inițiativă
lit. – litera
MO – misiune(a) de observare
MPA – Partidul Politic „Mișcarea Populară Antimafie”
MPSN – Mișcarea Profesioniștilor „Speranța – Nadejda”
MSPFN – Mișcarea Social-Politică „Forța Nouă”
mun. – municipiul
nr. – numărul
or. – orașul
OSCE – Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa
OSCE/BIDDO – Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului
OT – organizația teritorială
OTL – observator pe termen lung
OTS – observator pe termen scurt
PAD – Partidul Acțiunea Democratică
PAS – Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”
PCRM – Partidul Comuniștilor din Republica Moldova
pct. – punct
PDM – Partidul Democrat din Moldova
PL – Partidul Liberal
PLDM – Partidul Liberal Democrat din Moldova
PN – Partidul Politic „Partidul Nostru”
PNL – Partidul Național Liberal
PNUD – Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
POM – Partidul Politic „Partidul Oamenilor Muncii”
PPDA – Partidul Politic „Democrația Acasă”
PPEM – Partidul Politic „Partidul Popular European din Moldova”
PPM – Partidul „Patrioții Moldovei”
PPPDA – Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”
PPR – Partidul Politic „Partidul Popular Românesc”
PPRM – Partidul Politic „Partidul Popular din Republica Moldova”
PPȘ – Partidul Politic „Șor”
PPVP – Partidul Politic „Voința Poporului”
PSE – Partidul Politic „Partidul Stânga Europeană”
PSM – Partidul Socialist din Moldova
PSRM – Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”
PUN – Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”

PVE – Partidul Politic „Partidul Verde Ecologist”
RFE – Registrul funcționarilor electorali
RSA – Registrul de stat al alegătorilor
RSP – Registrul de Stat al Populației
s. – satul
S.F. – sold final
S.I. – sold inițial
SIASA - Sistemul informațional automatizat de stat „Alegeri”
SV – secție de votare
UAT – unitate administrativ-teritorială
USAID – Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională
USB – Partidul Politic „Uniunea Salvați Basarabia”
UTAG – Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia

Anexe

Anexa nr. 1. CECE I: candidați înregistrați cu nume asemănătoare sau identice

N/O	CECE I	Localitate	Primari	Partid politic
1	1/10	Chișinău, Ciorescu	Scripnic Constantin	PSRM
			Scripnic Ivan	ACUM
2	1/18	Chișinău, Trușeni	Madan Vladimir	PSRM
			Madan Iurie	ACUM
3	4/9	Anenii Noi, Cobusca Veche	Perju Laurențiu	PDM
			Perju Ruslan	USB
4	4/14	Anenii Noi, Hârbovăț	Curbet Ion	PN
			Curbet Igor	PCRM
5	4/19	Anenii Noi, Puhăceni	Plamadeala Angelica	ACUM
			Plamadeala Veaceslav	PLDM
6	5/5	Basarabeasca, Carabetovca	Catana Dorina	PPȘ
			Catana Ana	ACUM
			Catana Ion	PSRM
7	5/6	Basarabeasca, Iordanovca	Mereanu Anatoli	PDM
			Mereanu Mihail	PSRM
8	6/17	Briceni, Halahora de Sus	Michitiuc Alexandru	PSRM
			Michitiuc Aliona	PDM
9	6/18	Briceni, Hlina	Golban Alla	PSRM
			Golban Galina	POM
10	6/27	Briceni, Tețcani	Scutelnic Alexei	CI
			Scutelnic Andrei	CI
11	6/28	Briceni, Trebisăuți	Cojocari Dumitru	PDM
			Cojocaru Alexandru	ACUM
12	8/21	Cantemir, Sadâc	Porumbescu Ilie	PSRM
			Porumbescu Ștefan	PDM
13	9/1	Călărași	Stratan Gheorghe	PSRM
			Stratan Grigore	PLDM
			Stratan Gheorghe	PDM
14	9/19	Călărași, Răciula	David Pavel	PUN
			David Maria	ACUM
15	9/26	Călărași, Țibirica	Bordei Marin	PLDM
			Bordei Svetlana	PPȘ
16	9/27	Călărași, Vălcineț	Curmei Gheorghe	PSRM
			Curmei Alexandru	PUN
17	10/19	Căușeni, Săiți	Musteață Valeriu	PDM
			Musteață Petru	PCRM
18	11/20	Cimișlia, Suric	Ghenciu Alexandru	ACUM
			Ghenciu Efim	PLDM
19	12/2	Criuleni, Bălăbănești	Cotoman Mihail	PSRM
			Cotoman Ion	ACUM
20	12/6	Criuleni, Corjova	Padurean Simion	ACUM
			Padurean Tudor	PSRM
21	12/13	Criuleni, Hrușova	Cotovici Simion	PSRM
			Cotovici Parascovia	PVE
22	12/16	Criuleni, Jevreni	Rotari Igor	PLDM
			Rotari Valeriu	PPȘ
23	13/18	Dondușeni, Scăieni	Racu Rita	ACUM
			Racu Lucian	PLDM
24	14/3	Drochia, Baroncea	Rotari Valeriu	PPȘ
			Rotari Ana	PN
			Rotaru Galina	ACUM

25	14/15	Drochia, Moara de Piatră	Copacinschi Grigore	PSRM
			Copacinschi Veronica	PN
26	15/7	Dubăsari, Molovata	Popa Ion	PSRM
			Popa Ina	PPȘ
27	15/9	Dubăsari, Oxentea	Rusu Pavel	PDM
			Rusu Valeriu	PSRM
28	16/16	Edineț, Gașpar	Guțu Ala	PDM
			Guțu Oleg	PPȘ
			Pulber Gheorghe	CI
			Pulber Ruslan	PN
29	16/25	Edineț, Ruseni	Rusanovschi Anatolie	PCRM
			Rusanovschi Vladimir	PDM
30	17/2	Fălești, Albinețul Vechi	Țaranu Alla	PSRM
			Țaranu Leonid	PLDM
31	17/15	Fălești, Ilenuța	Moroi Ruslan	ACUM
			Moroi Alexandr	PDM
32	17/16	Fălești, Ișcălău	Procopciuc Vasile	PCRM
			Procopciuc Maria	ACUM
33	18/17	Florești, Gura Camencii	Chișlari Nina	PPȘ
			Chișlari Ion	ACUM
34	18/21	Florești, Japca	Pascaru Iurie	PDM
			Pascari Leonid	PSRM
35	18/24	Florești, Năpadova	Moroi Pantilimon	PPȘ
			Moroi Maria	PSRM
36	18/25	Florești, Nicolaevca	Rîbacioc Iurii	PCRM
			Rîbacioc Ecaterina	PDM
37	18/36	Florești, Trifănești	Snegur Ion	ACUM
			Snegur Dumitru	USB
38	18/39	Florești, Vertiujeni	Istratuc Ivan	PSRM
			Istratuc Petru	PLDM
39	18/40	Florești, Zăluceni	Pascaru Viorica	PDM
			Prisacari Stepan	PSRM
40	20/17	Hâncești, Drăgușenii Noi	Gonța Petru	PDM
			Gonța Daria	ACUM
41	20/22	Hâncești, Leușeni	Vasilache Victor	PSRM
			Vasilache Genovieva	PDM
42	20/23	Hâncești, Logănești	Danu Natalia	CI
			Danu Valentin	ACUM
43	20/25	Hâncești, Mingir	Chisanu Ilie	ACUM
			Chisanu Andrei	PPȘ
44	20/28	Hâncești, Nemțeni	Mardare Galina	PDM
			Mardare Maia	ACUM
45	20/31	Hâncești, Pașcani	Stropșa Dumitru	PPȘ
			Stropșa Eugen	PSRM
46	20/37	Hâncești, Stolniceni	Manic Maria	PDM
			Manic Nina	CI
47	21/2	Ialoveni, Bardar	Tonu Galina	PLDM
			Tonu Mihail	ACUM
			Tonu Grigore	PDM
48	21/14	Ialoveni, Nimoreni	Eremia Andrei	ACUM
			Covali Andrei	PLDM
			Eremia Natalia	CI
			Covali Andrei	PDM
49	22/17	Leova, Sărata-Răzeși	Bostan Serghei	ACUM
			Bostan Angela	PLDM
50	25/5	Orhei, Brăviceni	Cociorvă Andrei	PDM
			Cociorvă Anatol	CI

51	25/10	Orhei, Crihana	Josan Alexandru	ACUM
			Josan Serghei	PDM
52	25/14	Orhei, Isacova	Morozan Mircea	PN
			Morozan Taisia	PPEM
53	25/22	Orhei, Pelivan	Railean Elena	PSRM
			Railean Mariana	PDM
54	25/23	Orhei, Peresecina	Buzu Nicolae	PDM
			Buzu Valentina	ACUM
55	26/5	Rezina, Cuizăuca	Rusu Alexandru	PLDM
			Rusu Gheorghe	ACUM
56	26/21	Rezina, Saharna Noua	MACRII Victor	PSRM
			MACRII Elena	PCRM
57	27/7	Râșcani, Corlăteni	Baciu Victor	PLDM
			Baciu Anatolie	PSRM
58	27/11	Râșcani, Hiliuți	Matei Ana	PDM
			Matei Serghei	PLDM
59	27/23	Râșcani, Sturzeni	Scripluc Veaceslav	PSRM
			Scripluc Rita	PL
			Scripluc Dumitru	PDM
60	27/24	Râșcani, Șaptebani	Panico Nicolae	PSRM
			Panico Galina	PPȘ
61	28/16	Sângerei, Dumbrăvița	Porcescu Ion	PSRM
			Porcescu Iurie	PDM
62	28/24	Sângerei, Tăura Veche	Ivaschiv Iraida	PSRM
			Ivaschiv Ina	PPȘ
63	28/25	Sângerei, Sângereii Noi	Guțu Galina	PSRM
			Guțu Lilia	PDM
64	29/16	Soroca, Ocolina	Ceban Anatolie	PPȘ
			Ceban Valentina	PDM
65	29/22	Soroca, Rublenița	Ursachi Cozma	PDM
			Ursachi Ana	PSRM
66	29/31	Soroca, Vărăncău	Leșco Lilia	PSRM
			Leșco Gheorghe	PCRM
67	29/34	Soroca, Volovița	Nitrean Vasile	PCRM
			Nitrean Ghenadie	PDM
68	29/35	Soroca, Zastâncă	Covalciuc Valeriu	PSRM
			Covalciuc Pavel	PDM
69	30/10	Strășeni, Greblești	Chircu Vasile	PL
			Chircu Aliona	PDM
70	30/15	Strășeni, Onești	Cotelea Oleg	PDM
			Cotelea Tatiana	ACUM
71	31/13	Șoldănești, Olișcani	POPA VIOLETA	PDM
			POPA ALEXEI	PCRM
72	32/3	Ștefan Vodă, Antonești	Morari Ion	CI
			Morari Nadejda	CI
73	32/15	Ștefan Vodă, Popeasca	Cazacu Vladimir	PSRM
			Cazacu Chiril	ACUM
			Cazacu Ion	CI
74	32/19	Ștefan Vodă, Slobozia	Zavalisca Anatolie	PDM
			Zavalisca Nicolae	PPR
75	33/11	Taraclia, Musaitu	Iachimenco Axenia	ACUM
			Iachimenco Alexandr	CI
76	34/2	Telenești, Bănești	Popovici Vasile	PLDM
			Popovici Olesea	ACUM
77	34/16	Telenești, Inești	Bunescu Vladimir	PSRM
			Bunescu Ghenadie	CI
78	34/26	Telenești, Suhuluceni	Stegarescu Iacob	PPȘ

			Stegarescu Iacob	PDM
79	35/5	Ungheni, Boghenii Noi	Margarint Gheorghe	PSRM
			Margarint Gheorghe	ACUM
80	35/16	Ungheni, Florițoaia Veche	Cucu Ruslan	PCRM
			Cucu Nicolae	PLDM
81	35/24	Ungheni, Petrești	Gorea Serghei	PDM
			Gorea Marin	ACUM
82	35/28	Ungheni, Sinești	Sîrbu Lidia	PPȘ
			Sîrbu Sidor	PDM

Anexa nr. 2. CECE II care au înregistrat listele de candidați cu abateri de la art. 46, alin. (3)

CECE II	Nr.	Candidați	Cota 40%	Minimum 3 la 10	CECE II	Nr.	Candidați	Cota 40%	Minimum 3 la 10
Chișinău	1	PPEM	39,29%		Leova	22	PLDM	38,46%	
	1	PLDM	39,29%			22	ACUM	33,33%	
Bălți	2	PPR	61,11%		Nisporeni	23	PPEM	38,89%	
Basarabeasca	5	ACUM	36,84%			23	MPA	36,84%	
Briceni	6	PN	38,10%		Ocnîța	24	PPȘ	38,89%	
	6	PDM	40,63%	Nu		24	PN	38,10%	
Cahul	7	PLDM	36,36%		Orhei	25	ACUM	43,33%	Nu
Cantemir	8	PN	39,29%		Rezina	26	PPEM	37,50%	
	8	PL	28,57%			26	ACUM	38,46%	
Călărași	9	PPȘ	60,71%		Râșcani	27	PCRM	35,29%	
	9	PCRM	38,10%			27	PL	34,62%	
Căușeni	10	PDA	38,89%		Soroca	29	PN	38,89%	
Cimișlia	11	ACUM	39,39%			29	PPR	38,89%	
	11	PPEM	38,46%			29	ACUM	38,71%	
Criuleni	12	PLDM	38,10%		Strășeni	30	PCRM	38,46%	
	12	ACUM	35,29%			30	PDM	42,42%	Nu
	12	PVE	59,46%	Nu	Șoldănești	31	ACUM	38,46%	
	12	PUN	39,13%		Ștefan Vodă	32	PCRM	39,29%	
Dondușeni	13	ACUM	30,77%		Telenești	34	PCRM	38,10%	
Drochia	14	PLDM	38,89%			34	PLDM	38,46%	
Dubăsari	15	PDM	36,00%			34	PDM	40,00%	Nu
	15	ACUM	34,78%		Ungheni	35	PLDM	38,89%	
Edineț	16	ACUM	25,00%						
Fălești	17	PN	39,39%						
	17	ACUM	40,63%	Nu					
	17	USB	35,00%						
	17	PL	60,00%	Nu					
	17	PDM	30,30%						
Glodeni	19	PCRM	38,89%						
Hâncești	20	PSRM	39,39%						
	20	PPȘ	37,14%	Nu					
	20	ACUM	35,29%						
	20	PDM	38,89%						
	20	PPEM	77,78%						
Ialoveni	21	PLDM	36,36%						
	21	PCRM	36,84%						
	21	PUN	38,89%						
	21	PDM	39,39%						
	21	PL	38,89%						

Anexa nr. 3. CECE I care au înregistrat listele de candidați cu abateri de la art. 46, alin. (3)

CECE II	Nr.	CECE I	Nr.	Candidat	% gen	Minimum 3 la 10
Chișinău	1	Codru	nr. 1/1	ACUM	60,87%	
Chișinău	1	Codru	nr. 1/1	PL	61,54%	
Chișinău	1	Colonița	nr. 1/11	ACUM	53,33%	Nu
Chișinău	1	Condrita	nr. 1/12	PSRM	37,50%	
Chișinău	1	Cruzești	nr. 1/13	PSRM	33,33%	
Chișinău	1	Ghidighici	nr. 1/14	PSRM	62,50%	
Chișinău	1	Ghidighici	nr. 1/14	PL	36,36%	
Chișinău	1	Tohatin	nr. 1/17	PLDM	61,54%	
Chișinău	1	Tohatin	nr. 1/17	PNL	37,50%	
Chișinău	1	Tohatin	nr. 1/17	PDM	37,50%	
Chișinău	1	Tohatin	nr. 1/17	PL	62,50%	
Chișinău	1	Tohatin	nr. 1/17	PSRM	63,64%	
Chișinău	1	Sângera	nr. 1/4	PL	62,50%	
Chișinău	1	Vadul lui Vodă	nr. 1/5	ACUM	62,50%	
Chișinău	1	Băcioi	nr. 1/7	ACUM	60,87%	
Chișinău	1	Băcioi	nr. 1/7	PSRM	57,69%	Nu
Chișinău	1	Bubuieci	nr. 1/8	PVE	38,46%	
Chișinău	1	Bubuieci	nr. 1/8	PDM	63,64%	
Chișinău	1	Bubuieci	nr. 1/8	PPEM	63,64%	
Chișinău	1	Bubuieci	nr. 1/8	PCRM	63,64%	
Chișinău	1	Budești	nr. 1/9	PSRM	61,54%	
Căușeni	10	Căușeni	nr. 10/1	PDM	62,50%	
Căușeni	10	Căușeni	nr. 10/1	PPȘ	25,00%	
Căușeni	10	Căușeni	nr. 10/1	PLDM	60,87%	
Căușeni	10	Copanca	nr. 10/10	PDM	64,29%	
Căușeni	10	Copanca	nr. 10/10	PPR	62,50%	
Căușeni	10	Grădinița	nr. 10/13	PPȘ	30,00%	
Căușeni	10	Grădinița	nr. 10/13	PSRM	61,54%	
Căușeni	10	Grigorievca	nr. 10/14	PSRM	36,36%	
Căușeni	10	Grigorievca	nr. 10/14	PDM	37,50%	
Căușeni	10	Grigorievca	nr. 10/14	PCRM	30,77%	
Căușeni	10	Hagimus	nr. 10/15	PLDM	63,64%	
Căușeni	10	Hagimus	nr. 10/15	PDM	38,46%	
Căușeni	10	Pervomaisc	nr. 10/17	PCRM	63,64%	
Căușeni	10	Plop-Știubei	nr. 10/18	PCRM	69,23%	
Căușeni	10	Plop-Știubei	nr. 10/18	PSRM	61,54%	
Căușeni	10	Săiți	nr. 10/19	PSRM	62,50%	
Căușeni	10	Săiți	nr. 10/19	PCRM	66,67%	
Căușeni	10	Săiți	nr. 10/19	PDM	37,50%	
Căușeni	10	Sălcuța	nr. 10/20	PDM	37,50%	
Căușeni	10	Sălcuța	nr. 10/20	PLDM	62,50%	
Căușeni	10	Sălcuța	nr. 10/20	PSRM	63,64%	
Căușeni	10	Sălcuța	nr. 10/20	PPȘ	20,00%	
Căușeni	10	Taraclia	nr. 10/21	PDM	71,43%	
Căușeni	10	Taraclia	nr. 10/21	PCRM	66,67%	
Căușeni	10	Taraclia	nr. 10/21	ACUM	61,54%	
Căușeni	10	Taraclia	nr. 10/21	PPȘ	30,00%	
Căușeni	10	Tănătarii Noi	nr. 10/23	PLDM	37,50%	

Căușeni	10	Tănătarii Noi	nr. 10/23	PCRM	62,50%	
Căușeni	10	Tocuz	nr. 10/24	PSRM	37,50%	
Căușeni	10	Tocuz	nr. 10/24	PDM	61,54%	
Căușeni	10	Tocuz	nr. 10/24	PCRM	37,50%	
Căușeni	10	Tocuz	nr. 10/24	PPȘ	61,54%	
Căușeni	10	Ursoaia	nr. 10/26	ACUM	61,54%	
Căușeni	10	Zaim	nr. 10/27	PCRM	25,00%	
Căușeni	10	Baccealia	nr. 10/3	PDM	36,36%	
Căușeni	10	Baimaclia	nr. 10/4	PLDM	66,67%	
Căușeni	10	Chircăiești	nr. 10/5	PDM	38,46%	
Căușeni	10	Chircăiești	nr. 10/5	PSRM	61,54%	
Căușeni	10	Chircăiești	nr. 10/5	PCRM	63,64%	
Căușeni	10	Chircăiești	nr. 10/5	PLDM	61,54%	
Căușeni	10	Chircăiești	nr. 10/5	ACUM	61,54%	
Căușeni	10	Ciuflești	nr. 10/6	PSRM	66,67%	
Căușeni	10	Chircăieștii Noi	nr. 10/7	PDM	63,64%	
Căușeni	10	Cârnățeni	nr. 10/8	PSRM	63,64%	
Căușeni	10	Cârnățeni	nr. 10/8	ACUM	40,00%	Nu
Căușeni	10	Cârnățeni	nr. 10/8	PCRM	37,50%	
Căușeni	10	Cârnățeni Noi	nr. 10/9	PPȘ	36,36%	
Cimișlia	11	Cimișlia	nr. 11/1	PCRM	61,54%	
Cimișlia	11	Cimișlia	nr. 11/1	PPȘ	35,00%	
Cimișlia	11	Cimișlia	nr. 11/1	PLDM	61,54%	
Cimișlia	11	Ialpujeni	nr. 11/11	PDM	63,64%	
Cimișlia	11	Ialpujeni	nr. 11/11	ACUM	63,64%	
Cimișlia	11	Javgur	nr. 11/13	ACUM	61,54%	
Cimișlia	11	Javgur	nr. 11/13	PSRM	66,67%	
Cimișlia	11	Javgur	nr. 11/13	PDM	71,43%	
Cimișlia	11	Javgur	nr. 11/13	PLDM	61,54%	
Cimișlia	11	Lipoveni	nr. 11/14	ACUM	63,64%	
Cimișlia	11	Mihailovca	nr. 11/15	PSRM	61,54%	
Cimișlia	11	Mihailovca	nr. 11/15	PDM	66,67%	
Cimișlia	11	Mihailovca	nr. 11/15	PLDM	62,50%	
Cimișlia	11	Porumbrei	nr. 11/16	ACUM	66,67%	
Cimișlia	11	Porumbrei	nr. 11/16	PPEM	33,33%	
Cimișlia	11	Sagaidac	nr. 11/17	ACUM	63,64%	
Cimișlia	11	Sagaidac	nr. 11/17	PPEM	62,50%	
Cimișlia	11	Satul Nou	nr. 11/18	PDM	63,64%	
Cimișlia	11	Satul Nou	nr. 11/18	PPEM	36,36%	
Cimișlia	11	Satul Nou	nr. 11/18	ACUM	66,67%	
Cimișlia	11	Selemet	nr. 11/19	PDM	85,71%	
Cimișlia	11	Selemet	nr. 11/19	PPȘ	62,50%	
Cimișlia	11	Suric	nr. 11/20	PPȘ	66,67%	
Cimișlia	11	Suric	nr. 11/20	PLDM	75,00%	
Cimișlia	11	Troițcoe	nr. 11/22	PSRM	63,64%	
Cimișlia	11	Batâr	nr. 11/3	PSRM	66,67%	
Cimișlia	11	Batâr	nr. 11/3	PCRM	66,67%	
Cimișlia	11	Batâr	nr. 11/3	PN	37,50%	
Cimișlia	11	Cenac	nr. 11/4	PSRM	62,50%	
Cimișlia	11	Cenac	nr. 11/4	PPEM	66,67%	
Cimișlia	11	Cenac	nr. 11/4	PDM	16,67%	
Cimișlia	11	Ciucur-Mingir	nr. 11/5	ACUM	69,23%	
Cimișlia	11	Ciucur-Mingir	nr. 11/5	PDM	66,67%	
Cimișlia	11	Ciucur-Mingir	nr. 11/5	PSRM	66,67%	

Cimișlia	11	Codreni	nr. 11/6	PPȘ	28,57%	
Cimișlia	11	Codreni	nr. 11/6	PSRM	71,43%	
Cimișlia	11	Gradiște	nr. 11/8	PPEM	66,67%	
Criuleni	12	Criuleni	nr. 12/1	PSRM	61,11%	
Criuleni	12	Criuleni	nr. 12/1	ACUM	63,16%	
Criuleni	12	Criuleni	nr. 12/1	PUN	61,54%	
Criuleni	12	Drășliceni	nr. 12/10	PSRM	63,64%	
Criuleni	12	Drășliceni	nr. 12/10	ACUM	64,71%	
Criuleni	12	Drășliceni	nr. 12/10	USB	75,00%	Nu
Criuleni	12	Dubăsarii Vechi	nr. 12/11	PDM	62,50%	
Criuleni	12	Dubăsarii Vechi	nr. 12/11	PVP	62,50%	
Criuleni	12	Dubăsarii Vechi	nr. 12/11	PSRM	69,23%	
Criuleni	12	Hârtopul Mare	nr. 12/12	ACUM	38,46%	
Criuleni	12	Hârtopul Mare	nr. 12/12	PCRM	63,64%	
Criuleni	12	Hrușova	nr. 12/13	PSRM	63,64%	
Criuleni	12	Hrușova	nr. 12/13	PVE	38,89%	
Criuleni	12	Jevreni	nr. 12/16	PSRM	63,64%	
Criuleni	12	Jevreni	nr. 12/16	PDM	36,36%	
Criuleni	12	Jevreni	nr. 12/16	PLDM	62,50%	
Criuleni	12	Măgdăcești	nr. 12/17	PSRM	62,50%	
Criuleni	12	Mașcăuți	nr. 12/18	ACUM	62,50%	
Criuleni	12	Bălăbănești	nr. 12/2	PDM	61,54%	
Criuleni	12	Bălăbănești	nr. 12/2	PLDM	62,50%	
Criuleni	12	Bălăbănești	nr. 12/2	PSRM	61,54%	
Criuleni	12	Bălăbănești	nr. 12/2	ACUM	70,00%	
Criuleni	12	Onițcani	nr. 12/20	PSRM	63,64%	
Criuleni	12	Onițcani	nr. 12/20	PVE	36,36%	
Criuleni	12	Onițcani	nr. 12/20	PLDM	63,64%	
Criuleni	12	Pașcani	nr. 12/21	ACUM	70,00%	
Criuleni	12	Pașcani	nr. 12/21	USB	71,43%	
Criuleni	12	Răculești	nr. 12/22	PSRM	36,36%	
Criuleni	12	Răculești	nr. 12/22	PPȘ	37,50%	
Criuleni	12	Răculești	nr. 12/22	PLDM	33,33%	
Criuleni	12	Răculești	nr. 12/22	ACUM	63,64%	
Criuleni	12	Râșcova	nr. 12/23	PSRM	63,64%	
Criuleni	12	Râșcova	nr. 12/23	PDM	63,64%	
Criuleni	12	Slobozia-Dușca	nr. 12/24	ACUM	61,54%	
Criuleni	12	Zăicana	nr. 12/25	PSRM	63,64%	
Criuleni	12	Bălțata	nr. 12/3	PPȘ	36,36%	
Criuleni	12	Bălțata	nr. 12/3	PLDM	66,67%	
Criuleni	12	Boșcana	nr. 12/4	PDM	28,57%	
Criuleni	12	Cimișeni	nr. 12/5	ACUM	71,43%	
Criuleni	12	Corjova	nr. 12/6	PUN	62,50%	
Criuleni	12	Corjova	nr. 12/6	ACUM	61,54%	
Criuleni	12	Corjova	nr. 12/6	PSRM	63,64%	
Criuleni	12	Coșernița	nr. 12/7	PSRM	63,64%	
Criuleni	12	Coșernița	nr. 12/7	PLDM	62,50%	
Criuleni	12	Coșernița	nr. 12/7	PDM	37,50%	
Criuleni	12	Cruglic	nr. 12/8	PSRM	63,64%	
Dondușeni	13	Dondușeni	nr. 13/1	ACUM	71,43%	
Dondușeni	13	Elizavetovca	nr. 13/10	PCRM	33,33%	
Dondușeni	13	Frasin	nr. 13/11	PSRM	63,64%	
Dondușeni	13	Frasin	nr. 13/11	PDM	62,50%	
Dondușeni	13	Horodiște	nr. 13/12	ACUM	63,64%	

Dondușeni	13	Moșana	nr. 13/13	PN	61,54%	
Dondușeni	13	Pivniceni	nr. 13/14	PDM	62,50%	
Dondușeni	13	Pivniceni	nr. 13/14	ACUM	66,67%	
Dondușeni	13	Plop	nr. 13/15	PDM	66,67%	
Dondușeni	13	Scăieni	nr. 13/18	PSRM	63,64%	
Dondușeni	13	Sudarca	nr. 13/19	PSRM	61,54%	
Dondușeni	13	Sudarca	nr. 13/19	PPȘ	71,43%	
Dondușeni	13	Sudarca	nr. 13/19	ACUM	63,64%	
Dondușeni	13	Teleșeuca	nr. 13/20	ACUM	70,00%	
Dondușeni	13	Târnova	nr. 13/21	PPȘ	36,36%	
Dondușeni	13	Baraboi	nr. 13/3	PSRM	61,54%	
Dondușeni	13	Baraboi	nr. 13/3	PN	63,64%	
Dondușeni	13	Baraboi	nr. 13/3	PPȘ	33,33%	
Dondușeni	13	Briceni	nr. 13/4	PSRM	63,64%	
Dondușeni	13	Briceni	nr. 13/4	ACUM	66,67%	
Dondușeni	13	Cernoleuca	nr. 13/5	ACUM	70,00%	
Dondușeni	13	Corbu	nr. 13/6	PDM	71,43%	
Dondușeni	13	Climăuți	nr. 13/7	PSRM	66,67%	
Dondușeni	13	Crișcăuți	nr. 13/8	ACUM	37,50%	
Dondușeni	13	Crișcăuți	nr. 13/8	PCRM	62,50%	
Drochia	14	Hăsnășenii Mari	nr. 14/10	ACUM	63,64%	
Drochia	14	Hăsnășenii Mari	nr. 14/10	PSRM	63,64%	
Drochia	14	Hăsnășenii Noi	nr. 14/11	PSRM	63,64%	
Drochia	14	Hăsnășenii Noi	nr. 14/11	PDM	63,64%	
Drochia	14	Maramonovca	nr. 14/12	PSRM	63,64%	
Drochia	14	Mândâc	nr. 14/14	PDM	69,23%	
Drochia	14	Mândâc	nr. 14/14	PSRM	61,54%	
Drochia	14	Moara de Piatră	nr. 14/15	PDA	33,33%	
Drochia	14	Moara de Piatră	nr. 14/15	PCRM	33,33%	
Drochia	14	Moara de Piatră	nr. 14/15	PN	16,67%	
Drochia	14	Nicoreni	nr. 14/16	ACUM	66,67%	
Drochia	14	Nicoreni	nr. 14/16	PSRM	61,54%	
Drochia	14	Nicoreni	nr. 14/16	PDM	66,67%	
Drochia	14	Ochiul Alb	nr. 14/17	PN	61,54%	
Drochia	14	Ochiul Alb	nr. 14/17	PDM	28,57%	
Drochia	14	Ochiul Alb	nr. 14/17	ACUM	71,43%	
Drochia	14	Pelinia	nr. 14/19	PCRM	70,00%	
Drochia	14	Pelinia	nr. 14/19	PSRM	63,64%	
Drochia	14	Petreni	nr. 14/21	PSRM	18,18%	
Drochia	14	Petreni	nr. 14/21	PDM	66,67%	
Drochia	14	Popeștii de Jos	nr. 14/22	PSRM	38,46%	
Drochia	14	Popeștii de Sus	nr. 14/23	ACUM	66,67%	
Drochia	14	Popeștii de Sus	nr. 14/23	PLDM	37,50%	
Drochia	14	Sofia	nr. 14/24	ACUM	66,67%	
Drochia	14	Sofia	nr. 14/24	PSRM	63,64%	
Drochia	14	Sofia	nr. 14/24	PCRM	62,50%	
Drochia	14	Șuri	nr. 14/26	PSRM	61,54%	
Drochia	14	Șuri	nr. 14/26	PL	37,50%	
Drochia	14	Șuri	nr. 14/26	ACUM	64,29%	
Drochia	14	Țarigrad	nr. 14/27	PSRM	28,57%	
Drochia	14	Zgurița	nr. 14/28	ACUM	66,67%	
Drochia	14	Zgurița	nr. 14/28	PSRM	36,36%	
Drochia	14	Zgurița	nr. 14/28	PN	36,36%	
Drochia	14	Baroncea	nr. 14/3	PSRM	63,64%	

Drochia	14	Baroncea	nr. 14/3	PCRM	72,73%	
Drochia	14	Baroncea	nr. 14/3	PN	33,33%	
Drochia	14	Chetrosu	nr. 14/4	PDM	69,23%	
Drochia	14	Chetrosu	nr. 14/4	PL	36,36%	
Drochia	14	Chetrosu	nr. 14/4	ACUM	69,23%	
Drochia	14	Cotova	nr. 14/5	PN	62,50%	
Drochia	14	Cotova	nr. 14/5	ACUM	62,50%	
Drochia	14	Dominteni	nr. 14/6	PSRM	63,64%	
Drochia	14	Drochia	nr. 14/7	PDM	64,29%	
Drochia	14	Gribova	nr. 14/9	ACUM	37,50%	
Drochia	14	Gribova	nr. 14/9	PSRM	27,27%	Nu
Dubăsari	15	Cocieri	nr. 15/1	PPȘ	64,29%	
Dubăsari	15	Pârâta	nr. 15/10	ACUM	63,64%	
Dubăsari	15	Pârâta	nr. 15/10	PPȘ	66,67%	
Dubăsari	15	Ustia	nr. 15/11	PPȘ	30,00%	
Dubăsari	15	Corjova	nr. 15/2	ACUM	62,50%	
Dubăsari	15	Corjova	nr. 15/2	PLDM	70,00%	
Dubăsari	15	Doroțcaia	nr. 15/4	PPȘ	63,64%	
Dubăsari	15	Doroțcaia	nr. 15/4	ACUM	38,46%	
Dubăsari	15	Marcăuți	nr. 15/6	ACUM	70,00%	
Dubăsari	15	Molovata	nr. 15/7	ACUM	61,54%	
Dubăsari	15	Molovata	nr. 15/7	PCRM	16,67%	
Dubăsari	15	Molovata	nr. 15/7	PDM	70,00%	
Dubăsari	15	Molovata Nouă	nr. 15/8	ACUM	71,43%	
Dubăsari	15	Molovata Nouă	nr. 15/8	PCRM	66,67%	
Dubăsari	15	Molovata Nouă	nr. 15/8	PDM	66,67%	
Edineț	16	Edineț	nr. 16/1	PUN	75,00%	
Edineț	16	Edineț	nr. 16/1	PN	61,11%	
Edineț	16	Edineț	nr. 16/1	ACUM	76,92%	
Edineț	16	Cepeleuți	nr. 16/10	PDM	62,50%	
Edineț	16	Cepeleuți	nr. 16/10	PLDM	62,50%	
Edineț	16	Cepeleuți	nr. 16/10	PPȘ	30,00%	
Edineț	16	Cepeleuți	nr. 16/10	PSRM	36,36%	
Edineț	16	Chetroșica Nouă	nr. 16/11	PLDM	71,43%	
Edineț	16	Chetroșica Nouă	nr. 16/11	PDM	27,27%	Nu
Edineț	16	Constantinovca	nr. 16/12	PPȘ	36,36%	
Edineț	16	Constantinovca	nr. 16/12	PDM	20,00%	
Edineț	16	Corpaci	nr. 16/13	PDM	61,54%	
Edineț	16	Cuconeștii Noi	nr. 16/14	PDM	0,00%	
Edineț	16	Cuconeștii Noi	nr. 16/14	PN	33,33%	
Edineț	16	Fetești	nr. 16/15	PDM	61,54%	
Edineț	16	Fetești	nr. 16/15	ACUM	69,23%	
Edineț	16	Gașpar	nr. 16/16	PDM	62,50%	
Edineț	16	Gașpar	nr. 16/16	PLDM	66,67%	
Edineț	16	Gașpar	nr. 16/16	PPȘ	71,43%	
Edineț	16	Gordinești	nr. 16/18	PDM	66,67%	
Edineț	16	Gordinești	nr. 16/18	PN	66,67%	
Edineț	16	Gordinești	nr. 16/18	ACUM	75,00%	
Edineț	16	Hancăuți	nr. 16/19	PLDM	30,00%	
Edineț	16	Hancăuți	nr. 16/19	PPȘ	36,36%	
Edineț	16	Cupcini	nr. 16/2	ACUM	72,73%	Nu
Edineț	16	Cupcini	nr. 16/2	PPȘ	35,71%	
Edineț	16	Hincăuți	nr. 16/20	PDM	30,00%	
Edineț	16	Hincăuți	nr. 16/20	PSRM	36,36%	

Edineț	16	Lopatnic	nr. 16/22	PDM	63,64%	
Edineț	16	Lopatnic	nr. 16/22	PLDM	28,57%	
Edineț	16	Lopatnic	nr. 16/22	PCRM	71,43%	
Edineț	16	Parcova	nr. 16/23	PDM	61,54%	
Edineț	16	Rotunda	nr. 16/24	PSRM	63,64%	
Edineț	16	Rotunda	nr. 16/24	ACUM	20,00%	
Edineț	16	Ruseni	nr. 16/25	PDM	66,67%	
Edineț	16	Ruseni	nr. 16/25	PSRM	64,29%	
Edineț	16	Ruseni	nr. 16/25	ACUM	71,43%	
Edineț	16	Stolniceni	nr. 16/26	PDM	80,00%	
Edineț	16	Stolniceni	nr. 16/26	PCRM	0,00%	
Edineț	16	Șofrâncani	nr. 16/27	PPȘ	30,00%	
Edineț	16	Terebna	nr. 16/28	PN	66,67%	
Edineț	16	Terebna	nr. 16/28	PSRM	63,64%	
Edineț	16	Alexeevca	nr. 16/3	PDM	33,33%	
Edineț	16	Alexeevca	nr. 16/3	PCRM	33,33%	
Edineț	16	Trinca	nr. 16/30	PPȘ	38,46%	
Edineț	16	Trinca	nr. 16/31	PLDM	40,00%	Nu
Edineț	16	Bădragii Noi	nr. 16/4	PPȘ	37,50%	
Edineț	16	Bădragii Vechi	nr. 16/5	PDM	30,00%	
Edineț	16	Bădragii Vechi	nr. 16/5	ACUM	62,50%	
Edineț	16	Bleșteni	nr. 16/6	PL	66,67%	
Edineț	16	Bleșteni	nr. 16/6	ACUM	71,43%	
Edineț	16	Brătușeni	nr. 16/7	PSRM	62,50%	
Edineț	16	Brânzeni	nr. 16/8	PSRM	36,36%	
Edineț	16	Burlănești	nr. 16/9	PPȘ	37,50%	
Edineț	16	Burlănești	nr. 16/9	ACUM	63,64%	
Fălești	17	Fălești	nr. 17/1	USB	66,67%	
Fălești	17	Fălești	nr. 17/1	PCRM	61,11%	
Fălești	17	Fălești	nr. 17/1	PLDM	61,54%	
Fălești	17	Hiliuți	nr. 17/12	PPȘ	66,67%	
Fălești	17	Hiliuți	nr. 17/12	PDM	37,50%	
Fălești	17	Hiliuți	nr. 17/12	PSRM	63,64%	
Fălești	17	Hiliuți	nr. 17/12	PCRM	66,67%	
Fălești	17	Hâncești	nr. 17/13	ACUM	33,33%	
Fălești	17	Ilenuța	nr. 17/15	PSRM	36,36%	
Fălești	17	Ilenuța	nr. 17/15	ACUM	70,00%	
Fălești	17	Ilenuța	nr. 17/15	PPȘ	33,33%	
Fălești	17	Logofteni	nr. 17/18	PDM	33,33%	
Fălești	17	Mărăndeni	nr. 17/19	ACUM	30,77%	
Fălești	17	Mărăndeni	nr. 17/19	PSRM	63,64%	
Fălești	17	Musteața	nr. 17/20	ACUM	37,50%	
Fălești	17	Năvârneț	nr. 17/22	PCRM	37,50%	
Fălești	17	Năvârneț	nr. 17/22	PDM	61,54%	
Fălești	17	Pânzăreni	nr. 17/25	PDM	66,67%	
Fălești	17	Pârlița	nr. 17/26	PSRM	63,64%	
Fălești	17	Catranic	nr. 17/4	PDM	66,67%	
Fălești	17	Catranic	nr. 17/4	PCRM	20,00%	
Fălești	17	Catranic	nr. 17/4	PSRM	33,33%	
Fălești	17	Călinești	nr. 17/5	PSRM	28,57%	
Fălești	17	Călinești	nr. 17/5	PPȘ	25,00%	
Fălești	17	Călinești	nr. 17/5	PDM	37,50%	
Florești	18	Gura Camencii	nr. 18/17	PDM	61,54%	
Florești	18	Gura Camencii	nr. 18/17	PSRM	61,54%	

Florești	18	Gura Căinarului	nr. 18/18	PSRM	63,64%	
Florești	18	Ilicioanca	nr. 18/19	PSRM	70,00%	
Florești	18	Mărculești	nr. 18/23	PPȘ	37,50%	
Florești	18	Prajila	nr. 18/26	PCRM	62,50%	
Florești	18	Putinești	nr. 18/28	PDM	35,71%	
Florești	18	Putinești	nr. 18/28	PSRM	62,50%	
Florești	18	Mărculești	nr. 18/3	ACUM	38,46%	
Florești	18	Sevirova	nr. 18/32	PSRM	62,50%	
Florești	18	Sevirova	nr. 18/32	PPȘ	33,33%	
Florești	18	Ștefănești	nr. 18/33	PSRM	36,36%	
Florești	18	Trifănești	nr. 18/36	PLDM	62,50%	
Florești	18	Trifănești	nr. 18/36	ACUM	37,50%	
Florești	18	Vărvăreuca	nr. 18/37	PSRM	61,54%	
Florești	18	Vărvăreuca	nr. 18/37	PDM	64,29%	
Florești	18	Cașunca	nr. 18/6	PPȘ	63,64%	
Florești	18	Cașunca	nr. 18/6	ACUM	63,64%	
Florești	18	Ciripcău	nr. 18/8	PCRM	66,67%	
Glodeni	19	Glodeni	nr. 19/1	PCRM	61,11%	
Glodeni	19	Glodeni	nr. 19/1	PSRM	60,87%	
Glodeni	19	Glodeni	nr. 19/1	ACUM	62,50%	
Glodeni	19	Fundurii Noi	nr. 19/10	PSRM	63,64%	
Glodeni	19	Hâjdieni	nr. 19/12	PPȘ	37,50%	
Glodeni	19	Hâjdieni	nr. 19/12	ACUM	61,54%	
Glodeni	19	Hâjdieni	nr. 19/12	PSRM	61,54%	
Glodeni	19	Hâjdieni	nr. 19/12	PDM	61,54%	
Glodeni	19	Iabloana	nr. 19/13	PDM	66,67%	
Glodeni	19	Iabloana	nr. 19/13	ACUM	62,50%	
Glodeni	19	Limbenii Noi	nr. 19/14	PDM	63,64%	
Glodeni	19	Limbenii Noi	nr. 19/14	PPȘ	36,36%	
Glodeni	19	Limbenii Noi	nr. 19/14	PSRM	61,54%	
Glodeni	19	Limbenii Vechi	nr. 19/15	PLDM	62,50%	
Glodeni	19	Limbenii Vechi	nr. 19/15	PDM	63,64%	
Glodeni	19	Petrunea	nr. 19/16	PPȘ	30,00%	
Glodeni	19	Petrunea	nr. 19/16	PSRM	63,64%	
Glodeni	19	Sturzovca	nr. 19/17	PPȘ	61,54%	
Glodeni	19	Sturzovca	nr. 19/17	PDM	66,67%	
Glodeni	19	Ustia	nr. 19/18	PDM	62,50%	
Glodeni	19	Ustia	nr. 19/18	PN	37,50%	
Glodeni	19	Viișoara	nr. 19/19	ACUM	62,50%	
Glodeni	19	Balatina	nr. 19/2	ACUM	63,64%	
Glodeni	19	Balatina	nr. 19/2	PLDM	62,50%	
Glodeni	19	Cajba	nr. 19/3	PSRM	63,64%	
Glodeni	19	Cajba	nr. 19/3	PDM	61,54%	
Glodeni	19	Cajba	nr. 19/3	PPȘ	36,36%	
Glodeni	19	Cajba	nr. 19/3	ACUM	37,50%	
Glodeni	19	Camenca	nr. 19/4	PPȘ	33,33%	
Glodeni	19	Camenca	nr. 19/4	ACUM	63,64%	
Glodeni	19	Ciuciulea	nr. 19/5	ACUM	63,64%	
Glodeni	19	Cobani	nr. 19/6	PL	63,64%	
Glodeni	19	Danu	nr. 19/8	PPȘ	36,36%	
Glodeni	19	Danu	nr. 19/8	PSRM	38,46%	
Glodeni	19	Danu	nr. 19/8	ACUM	62,50%	
Glodeni	19	Dușmani	nr. 19/9	PDM	37,50%	
Bălți	2	Elizavetovca	nr. 2/1	PDM	63,64%	

Hâncesti	20	Hâncesti	nr. 20/1	ACUM	63,64%	
Hâncesti	20	Hâncesti	nr. 20/1	PPEM	25,00%	
Hâncesti	20	Hâncesti	nr. 20/1	PPȘ	55,00%	Nu
Hâncesti	20	Ciuciuleni	nr. 20/13	PLDM	62,50%	
Hâncesti	20	Ciuciuleni	nr. 20/13	PSRM	61,54%	
Hâncesti	20	Drăgușenii Noi	nr. 20/17	PDM	61,54%	
Hâncesti	20	Drăgușenii Noi	nr. 20/17	ACUM	69,23%	
Hâncesti	20	Drăgușenii Noi	nr. 20/17	PSRM	66,67%	
Hâncesti	20	Drăgușenii Noi	nr. 20/17	PPȘ	33,33%	
Hâncesti	20	Fundul Galbenei	nr. 20/19	PSRM	63,64%	
Hâncesti	20	Fundul Galbenei	nr. 20/19	PPR	62,50%	
Hâncesti	20	Ivanovca	nr. 20/20	PSRM	63,64%	
Hâncesti	20	Lăpușna	nr. 20/21	PDM	70,59%	
Hâncesti	20	Lăpușna	nr. 20/21	ACUM	70,59%	
Hâncesti	20	Lăpușna	nr. 20/21	PPȘ	62,50%	
Hâncesti	20	Logănești	nr. 20/23	PDM	38,46%	
Hâncesti	20	Logănești	nr. 20/23	ACUM	62,50%	
Hâncesti	20	Mereșeni	nr. 20/24	PSRM	63,64%	
Hâncesti	20	Mirești	nr. 20/26	PDM	63,64%	
Hâncesti	20	Mirești	nr. 20/26	ACUM	63,64%	
Hâncesti	20	Obileni	nr. 20/29	PSRM	63,64%	
Hâncesti	20	Bobeica	nr. 20/3	PDM	61,54%	
Hâncesti	20	Bobeica	nr. 20/3	ACUM	64,29%	
Hâncesti	20	Onești	nr. 20/30	PSRM	63,64%	
Hâncesti	20	Onești	nr. 20/30	PLDM	63,64%	
Hâncesti	20	Onești	nr. 20/30	PPȘ	20,00%	
Hâncesti	20	Pașcani	nr. 20/31	ACUM	62,50%	
Hâncesti	20	Pervomaiscoe	nr. 20/32	PSRM	62,50%	
Hâncesti	20	Pervomaiscoe	nr. 20/32	ACUM	63,64%	
Hâncesti	20	Sărata Galbenei	nr. 20/34	PDM	62,50%	
Hâncesti	20	Sărata Galbenei	nr. 20/34	ACUM	71,43%	
Hâncesti	20	Sărata Galbenei	nr. 20/34	PSRM	61,54%	
Hâncesti	20	Stolniceni	nr. 20/37	PSRM	61,54%	
Hâncesti	20	Stolniceni	nr. 20/37	ACUM	63,64%	
Hâncesti	20	Boghiceni	nr. 20/4	USB	62,50%	
Hâncesti	20	Boghiceni	nr. 20/4	PDM	62,50%	
Hâncesti	20	Buteni	nr. 20/7	PDM	70,00%	
Hâncesti	20	Caracui	nr. 20/8	PDM	66,67%	
Hâncesti	20	Caracui	nr. 20/8	PSRM	63,64%	
Hâncesti	20	Caracui	nr. 20/8	PCRMR	63,64%	
Hâncesti	20	Călmățui	nr. 20/9	PDM	61,54%	
Hâncesti	20	Călmățui	nr. 20/9	PPȘ	22,22%	
Hâncesti	20	Călmățui	nr. 20/9	PSRM	62,50%	
Ialoveni	21	IALOVENI	nr. 21/1	PPȘ	31,82%	
Ialoveni	21	Horodca	nr. 21/10	ACUM	70,00%	
Ialoveni	21	Malcoci	nr. 21/11	PPȘ	30,00%	
Ialoveni	21	Malcoci	nr. 21/11	ACUM	33,33%	
Ialoveni	21	Mileștii Mici	nr. 21/12	PUN	66,67%	
Ialoveni	21	Mileștii Mici	nr. 21/12	PDM	62,50%	
Ialoveni	21	Mileștii Mici	nr. 21/12	PPȘ	66,67%	
Ialoveni	21	Molești	nr. 21/13	PDM	61,54%	
Ialoveni	21	Molești	nr. 21/13	ACUM	62,50%	
Ialoveni	21	Nimoreni	nr. 21/14	PLDM	61,54%	
Ialoveni	21	Nimoreni	nr. 21/14	ACUM	63,64%	

Ialoveni	21	Pojăreni	nr. 21/15	PSRM	20,00%	
Ialoveni	21	Puhoi	nr. 21/16	PDM	38,46%	
Ialoveni	21	Răzeni	nr. 21/17	PLDM	66,67%	
Ialoveni	21	Răzeni	nr. 21/17	PCRM	66,67%	
Ialoveni	21	Răzeni	nr. 21/17	ACUM	62,50%	
Ialoveni	21	Răzeni	nr. 21/17	PPR	66,67%	
Ialoveni	21	Sociteni	nr. 21/19	PDM	66,67%	
Ialoveni	21	Bardar	nr. 21/2	PDM	69,23%	
Ialoveni	21	Bardar	nr. 21/2	PL	28,57%	
Ialoveni	21	Suruceni	nr. 21/20	PAD	66,67%	
Ialoveni	21	Țipala	nr. 21/21	PSRM	63,64%	
Ialoveni	21	Văratice	nr. 21/23	PSRM	70,00%	
Ialoveni	21	Cărbuna	nr. 21/3	PDM	66,67%	
Ialoveni	21	Cărbuna	nr. 21/3	PSRM	72,73%	
Ialoveni	21	Cărbuna	nr. 21/3	ACUM	72,73%	
Ialoveni	21	Costești	nr. 21/5	PSRM	61,54%	
Ialoveni	21	Costești	nr. 21/5	USB	63,16%	
Ialoveni	21	Costești	nr. 21/5	PCRM	61,54%	
Ialoveni	21	Dănceni	nr. 21/6	ACUM	61,54%	
Ialoveni	21	Dănceni	nr. 21/6	PDM	66,67%	
Ialoveni	21	Gangura	nr. 21/7	PDM	66,67%	
Ialoveni	21	Gangura	nr. 21/7	PSRM	70,00%	
Ialoveni	21	Gangura	nr. 21/7	PPȘ	62,50%	
Ialoveni	21	Horești	nr. 21/9	PSRM	66,67%	
Leova	22	Leova	nr. 22/1	PCRM	63,64%	
Leova	22	Covurlui	nr. 22/10	PLDM	63,64%	
Leova	22	Filipeni	nr. 22/12	PDM	37,50%	
Leova	22	Filipeni	nr. 22/12	PLDM	63,64%	
Leova	22	Filipeni	nr. 22/12	ACUM	76,92%	
Leova	22	Romanovca	nr. 22/15	PDM	66,67%	
Leova	22	Sărata Noua	nr. 22/16	PCRM	66,67%	
Leova	22	Sărata Noua	nr. 22/16	PN	61,54%	
Leova	22	Sărata-Răzeși	nr. 22/17	ACUM	81,82%	
Leova	22	Sărata-Răzeși	nr. 22/17	PPȘ	66,67%	
Leova	22	Sărățica Nouă	nr. 22/19	PDM	33,33%	
Leova	22	Sărățica Noua	nr. 22/19	PPȘ	33,33%	
Leova	22	Iargara	nr. 22/2	PDM	37,50%	
Leova	22	Iargara	nr. 22/2	PN	61,54%	
Leova	22	Iargara	nr. 22/2	PSRM	61,54%	
Leova	22	Iargara	nr. 22/2	ACUM	62,50%	
Leova	22	Tochile-Răducani	nr. 22/22	ACUM	30,00%	
Leova	22	Tochile-Răducani	nr. 22/22	PLDM	62,50%	
Leova	22	Tomai	nr. 22/23	ACUM	61,54%	
Leova	22	Tomaiul Nou	nr. 22/24	PDM	33,33%	
Leova	22	Vozneseni	nr. 22/25	PN	62,50%	
Leova	22	Borogani	nr. 22/5	PDM	35,71%	
Leova	22	Borogani	nr. 22/5	ACUM	66,67%	
Leova	22	Cazangic	nr. 22/6	PDM	66,67%	
Leova	22	Cazangic	nr. 22/6	PSRM	36,36%	
Leova	22	Cazangic	nr. 22/6	ACUM	66,67%	
Leova	22	Cazangic	nr. 22/6	PCRM	25,00%	
Leova	22	Cneazevca	nr. 22/8	PSRM	33,33%	
Leova	22	Cneazevca	nr. 22/8	PCRM	33,33%	
Leova	22	Cneazevca	nr. 22/8	PLDM	66,67%	

Nisporeni	23	Nisporeni	nr. 23/1	PLDM	66,67%	
Nisporeni	23	Nisporeni	nr. 23/1	ACUM	60,87%	
Nisporeni	23	Nisporeni	nr. 23/1	PSRM	61,11%	
Nisporeni	23	Nisporeni	nr. 23/1	MPA	62,50%	
Nisporeni	23	Nisporeni	nr. 23/1	PPEM	64,29%	
Nisporeni	23	Ciorești	nr. 23/10	PDM	64,29%	
Nisporeni	23	Ciutești	nr. 23/11	ACUM	61,54%	
Nisporeni	23	Grozești	nr. 23/13	ACUM	36,36%	
Nisporeni	23	Grozești	nr. 23/13	PCRM	71,43%	
Nisporeni	23	Iurcenii	nr. 23/14	ACUM	71,43%	
Nisporeni	23	Marinici	nr. 23/15	ACUM	66,67%	
Nisporeni	23	Marinici	nr. 23/15	PDM	61,54%	
Nisporeni	23	Milești	nr. 23/16	PN	63,64%	
Nisporeni	23	Milești	nr. 23/16	ACUM	64,71%	
Nisporeni	23	Seliște	nr. 23/17	PDM	64,29%	
Nisporeni	23	Seliște	nr. 23/17	PSRM	63,64%	
Nisporeni	23	Seliște	nr. 23/17	ACUM	69,23%	
Nisporeni	23	Bălănești	nr. 23/2	PDM	66,67%	
Nisporeni	23	Bălănești	nr. 23/2	PCRM	71,43%	
Nisporeni	23	Bălănești	nr. 23/2	ACUM	63,64%	
Nisporeni	23	Vărzărești	nr. 23/21	PVE	62,50%	
Nisporeni	23	Vărzărești	nr. 23/21	PDM	38,46%	
Nisporeni	23	Vărzărești	nr. 23/21	PCRM	62,50%	
Nisporeni	23	Vărzărești	nr. 23/21	PPEM	62,50%	
Nisporeni	23	Vânători	nr. 23/22	PDM	30,77%	
Nisporeni	23	Bârboieni	nr. 23/4	PSRM	63,64%	
Nisporeni	23	Boldurești	nr. 23/5	ACUM	72,73%	
Nisporeni	23	Bolțun	nr. 23/6	ACUM	66,67%	
Nisporeni	23	Bursuc	nr. 23/8	PSRM	61,54%	
Nisporeni	23	Călimănești	nr. 23/9	ACUM	70,00%	
Nisporeni	23	Călimănești	nr. 23/9	PDM	66,67%	
Ocnița	24	OCNIȚA	nr. 24/1	PPȘ	38,89%	
Ocnița	24	Gârbova	nr. 24/10	PSRM	63,64%	
Ocnița	24	Gârbova	nr. 24/10	ACUM	63,64%	
Ocnița	24	Grinăuți-Moldova	nr. 24/11	PSRM	38,46%	
Ocnița	24	Grinăuți-Moldova	nr. 24/11	PPȘ	36,36%	
Ocnița	24	Grinăuți-Moldova	nr. 24/11	PN	63,64%	
Ocnița	24	Hădărăuți	nr. 24/12	PLDM	62,50%	
Ocnița	24	Hădărăuți	nr. 24/12	ACUM	62,50%	
Ocnița	24	Lencăuți	nr. 24/13	PSRM	63,64%	
Ocnița	24	Lencăuți	nr. 24/13	ACUM	61,54%	
Ocnița	24	Lencăuți	nr. 24/13	PDM	66,67%	
Ocnița	24	Lipnic	nr. 24/14	ACUM	69,23%	
Ocnița	24	Mereșeuca	nr. 24/15	PDM	18,18%	
Ocnița	24	Mereșeuca	nr. 24/15	ACUM	37,50%	
Ocnița	24	Mihălășeni	nr. 24/16	PPȘ	66,67%	
Ocnița	24	Naslavcea	nr. 24/17	PPȘ	66,67%	
Ocnița	24	Naslavcea	nr. 24/17	PCRM	33,33%	
Ocnița	24	Naslavcea	nr. 24/17	ACUM	66,67%	
Ocnița	24	Naslavcea	nr. 24/17	PDM	66,67%	
Ocnița	24	Otaci	nr. 24/2	PDM	66,67%	
Ocnița	24	Vălcineț	nr. 24/21	PN	63,64%	
Ocnița	24	Vălcineț	nr. 24/21	ACUM	66,67%	
Ocnița	24	Frunză	nr. 24/3	PN	36,36%	

Orhei	25	Crihana	nr. 25/10	PVP	66,67%	
Orhei	25	Crihana	nr. 25/10	PDM	66,67%	
Orhei	25	Crihana	nr. 25/10	ACUM	71,43%	
Orhei	25	Cucuruzeni	nr. 25/11	PSRM	63,64%	
Orhei	25	Cucuruzeni	nr. 25/11	PPŞ	37,50%	
Orhei	25	Donici	nr. 25/12	PPŞ	66,67%	
Orhei	25	Donici	nr. 25/12	PSRM	63,64%	
Orhei	25	Donici	nr. 25/12	PDM	33,33%	
Orhei	25	Donici	nr. 25/12	ACUM	63,64%	
Orhei	25	Ghetlova	nr. 25/13	PDM	63,64%	
Orhei	25	Ghetlova	nr. 25/13	PPŞ	38,89%	
Orhei	25	Ghetlova	nr. 25/13	PLDM	37,50%	
Orhei	25	Isacova	nr. 25/14	PN	63,64%	
Orhei	25	Isacova	nr. 25/14	PLDM	63,64%	
Orhei	25	Isacova	nr. 25/14	PDM	63,64%	
Orhei	25	Isacova	nr. 25/14	ACUM	72,73%	
Orhei	25	Ivancea	nr. 25/15	PSRM	37,50%	
Orhei	25	Jora de Mijloc	nr. 25/16	PSRM	37,50%	
Orhei	25	Jora de Mijloc	nr. 25/16	ACUM	66,67%	
Orhei	25	Mălăieşti	nr. 25/17	PSRM	62,50%	
Orhei	25	Mitoc	nr. 25/18	PSRM	61,54%	
Orhei	25	Mitoc	nr. 25/18	PPŞ	61,54%	
Orhei	25	Mârzeşti	nr. 25/19	PPŞ	35,71%	
Orhei	25	Mârzeşti	nr. 25/19	PPEM	33,33%	
Orhei	25	Berezlogi	nr. 25/2	PPEM	63,64%	
Orhei	25	Berezlogi	nr. 25/2	PDM	66,67%	
Orhei	25	Berezlogi	nr. 25/2	ACUM	63,64%	
Orhei	25	Berezlogi	nr. 25/2	PSRM	63,64%	
Orhei	25	Morozeni	nr. 25/20	PSRM	62,50%	
Orhei	25	Morozeni	nr. 25/20	ACUM	66,67%	
Orhei	25	Morozeni	nr. 25/20	PDM	72,73%	
Orhei	25	Neculăieuca	nr. 25/21	PSRM	66,67%	
Orhei	25	Neculăieuca	nr. 25/21	PVE	33,33%	
Orhei	25	Neculăieuca	nr. 25/21	ACUM	61,54%	
Orhei	25	Pelivan	nr. 25/22	PPEM	63,64%	
Orhei	25	Pelivan	nr. 25/22	PL	63,64%	
Orhei	25	Pelivan	nr. 25/22	PPŞ	36,84%	
Orhei	25	Piatra	nr. 25/24	PPŞ	38,89%	
Orhei	25	Podgoreni	nr. 25/25	PSRM	62,50%	
Orhei	25	Podgoreni	nr. 25/25	ACUM	37,50%	
Orhei	25	Pohorniceni	nr. 25/26	PPŞ	35,71%	
Orhei	25	Pohorniceni	nr. 25/26	PN	37,50%	
Orhei	25	Pohorniceni	nr. 25/26	ACUM	36,36%	
Orhei	25	Pohorniceni	nr. 25/26	PDM	33,33%	
Orhei	25	Pohrebeni	nr. 25/27	PDM	62,50%	
Orhei	25	Pohrebeni	nr. 25/27	PSRM	63,64%	
Orhei	25	Pohrebeni	nr. 25/27	PN	69,23%	
Orhei	25	Pohrebeni	nr. 25/27	ACUM	61,54%	
Orhei	25	Puţinţei	nr. 25/28	USB	61,54%	
Orhei	25	Sămănanca	nr. 25/29	ACUM	62,50%	
Orhei	25	Bieşti	nr. 25/3	ACUM	62,50%	
Orhei	25	Selişte	nr. 25/30	PUN	71,43%	
Orhei	25	Selişte	nr. 25/30	PSRM	63,64%	
Orhei	25	Selişte	nr. 25/30	PDM	31,25%	

Orhei	25	Step-Soci	nr. 25/31	PPEM	33,33%	
Orhei	25	Step-Soci	nr. 25/31	PPȘ	38,89%	
Orhei	25	Step-Soci	nr. 25/31	PN	63,64%	
Orhei	25	Step-Soci	nr. 25/31	PL	33,33%	
Orhei	25	Susleni	nr. 25/32	PSRM	63,64%	
Orhei	25	Susleni	nr. 25/32	ACUM	63,64%	
Orhei	25	Susleni	nr. 25/32	PPȘ	38,89%	
Orhei	25	Susleni	nr. 25/32	PL	64,29%	
Orhei	25	Teleșeu	nr. 25/33	PPȘ	38,46%	
Orhei	25	Teleșeu	nr. 25/33	PDM	66,67%	
Orhei	25	Teleșeu	nr. 25/33	ACUM	62,50%	
Orhei	25	Trebujeni	nr. 25/34	PN	62,50%	
Orhei	25	Vatici	nr. 25/35	PSRM	63,64%	
Orhei	25	Vatici	nr. 25/35	PL	66,67%	
Orhei	25	Vatici	nr. 25/35	ACUM	36,36%	
Orhei	25	Zahoreni	nr. 25/37	PPȘ	35,71%	
Orhei	25	Zahoreni	nr. 25/37	PSRM	63,64%	
Orhei	25	Zorile	nr. 25/38	PSRM	62,50%	
Orhei	25	Bolohan	nr. 25/4	PPȘ	64,29%	
Orhei	25	Bolohan	nr. 25/4	PDM	20,00%	
Orhei	25	Bulăiești	nr. 25/6	PUN	33,33%	
Orhei	25	Chiperceni	nr. 25/7	PPȘ	38,89%	
Orhei	25	Chiperceni	nr. 25/7	PDM	66,67%	
Orhei	25	Chiperceni	nr. 25/7	ACUM	75,00%	
Orhei	25	Chiperceni	nr. 25/7	PSRM	66,67%	
Orhei	25	Clișova	nr. 25/9	PPȘ	30,77%	
Orhei	25	Clișova	nr. 25/9	ACUM	66,67%	
Rezina	26	Ignăței	nr. 26/10	PN	37,50%	
Rezina	26	Lalova	nr. 26/11	PDM	70,00%	
Rezina	26	Lalova	nr. 26/11	ACUM	66,67%	
Rezina	26	Mateuți	nr. 26/13	PPȘ	37,50%	
Rezina	26	Mateuți	nr. 26/13	PDM	66,67%	
Rezina	26	Mateuți	nr. 26/13	ACUM	66,67%	
Rezina	26	Meșeni	nr. 26/14	PDM	33,33%	
Rezina	26	Peciște	nr. 26/18	PN	63,64%	
Rezina	26	Pereni	nr. 26/19	PCRM	33,33%	
Rezina	26	Pereni	nr. 26/19	ACUM	66,67%	
Rezina	26	Bușăuca	nr. 26/2	PSRM	33,33%	
Rezina	26	Pripiceni-Răzeși	nr. 26/20	PCRM	62,50%	
Rezina	26	Pripiceni-Răzeși	nr. 26/20	ACUM	33,33%	
Rezina	26	Saharna Noua	nr. 26/21	PSRM	66,67%	
Rezina	26	Saharna Noua	nr. 26/21	PCRM	38,46%	
Rezina	26	Sârcova	nr. 26/22	PDM	36,36%	
Rezina	26	Solonceni	nr. 26/23	PDM	70,00%	
Rezina	26	Solonceni	nr. 26/23	PSRM	63,64%	
Rezina	26	Solonceni	nr. 26/23	PN	36,36%	
Rezina	26	Solonceni	nr. 26/23	ACUM	63,64%	
Rezina	26	Solonceni	nr. 26/23	PCRM	36,36%	
Rezina	26	Trifești	nr. 26/24	PDM	36,36%	
Rezina	26	Țareuca	nr. 26/25	PPȘ	37,50%	
Rezina	26	Cogâlniceni	nr. 26/4	PSRM	37,50%	
Rezina	26	Cogâlniceni	nr. 26/4	ACUM	66,67%	
Rezina	26	Cogâlniceni	nr. 26/4	PDM	37,50%	
Rezina	26	Echimăuți	nr. 26/6	PDM	66,67%	

Rezina	26	Echimăuți	nr. 26/6	PPȘ	33,33%	
Rezina	26	Echimăuți	nr. 26/6	PSRM	66,67%	
Rezina	26	Echimăuți	nr. 26/6	PCRM	37,50%	
Rezina	26	Ghiduleni	nr. 26/7	PPȘ	63,64%	
Rezina	26	Horodiște	nr. 26/9	ACUM	63,64%	
Râșcani	27	Râșcani	nr. 27/1	PDM	61,54%	
Râșcani	27	Râșcani	nr. 27/1	PSRM	60,87%	
Râșcani	27	Râșcani	nr. 27/1	PCRM	61,54%	
Râșcani	27	Grinăuți	nr. 27/10	PPȘ	25,00%	
Râșcani	27	Grinăuți	nr. 27/10	PDM	28,57%	
Râșcani	27	Mihăileni	nr. 27/14	PCRM	66,67%	
Râșcani	27	Mihăileni	nr. 27/14	PN	62,50%	
Râșcani	27	Nihoreni	nr. 27/15	PDM	36,36%	
Râșcani	27	Petrușeni	nr. 27/16	PLDM	20,00%	
Râșcani	27	Costești	nr. 27/2	PPȘ	16,67%	Nu
Râșcani	27	Recea	nr. 27/21	PSRM	62,50%	
Râșcani	27	Recea	nr. 27/21	ACUM	38,46%	
Râșcani	27	Singureni	nr. 27/22	PSRM	62,50%	
Râșcani	27	Singureni	nr. 27/22	PDM	33,33%	
Râșcani	27	Sturzeni	nr. 27/23	PSRM	62,50%	
Râșcani	27	Sturzeni	nr. 27/23	PL	33,33%	
Râșcani	27	Sturzeni	nr. 27/23	PCRM	33,33%	
Râșcani	27	Sturzeni	nr. 27/23	PPȘ	40,00%	Nu
Râșcani	27	Șaptebani	nr. 27/24	PPȘ	37,50%	
Râșcani	27	Șumna	nr. 27/25	PPȘ	12,50%	
Râșcani	27	Șumna	nr. 27/25	PDM	12,50%	
Râșcani	27	Șumna	nr. 27/25	PCRM	80,00%	
Râșcani	27	Vasileuți	nr. 27/26	PSRM	63,64%	
Râșcani	27	Alexandrești	nr. 27/3	PSRM	62,50%	
Râșcani	27	Aluniș	nr. 27/4	PSRM	36,36%	
Râșcani	27	Aluniș	nr. 27/4	PDM	66,67%	
Râșcani	27	Aluniș	nr. 27/4	ACUM	70,00%	
Râșcani	27	Branște	nr. 27/6	PSRM	37,50%	
Râșcani	27	Corlăteni	nr. 27/7	PUN	62,50%	
Râșcani	27	Corlăteni	nr. 27/7	PDM	63,64%	
Râșcani	27	Corlăteni	nr. 27/7	PCRM	62,50%	
Râșcani	27	Gălășeni	nr. 27/9	PDM	63,64%	
Râșcani	27	Gălășeni	nr. 27/9	PSRM	37,50%	
Râșcani	27	Gălășeni	nr. 27/9	PLDM	66,67%	
Sângerei	28	Copăceni	nr. 28/10	PPȘ	33,33%	
Sângerei	28	Coșcodeni	nr. 28/11	PPȘ	62,50%	
Sângerei	28	Cotiujenii Mici	nr. 28/12	PPȘ	37,50%	
Sângerei	28	Cotiujenii Mici	nr. 28/12	PLDM	64,29%	
Sângerei	28	Drăgănești	nr. 28/15	PLDM	33,33%	
Sângerei	28	Drăgănești	nr. 28/15	PAD	66,67%	
Sângerei	28	Drăgănești	nr. 28/15	PCRM	66,67%	
Sângerei	28	Dumbrăvița	nr. 28/16	PSRM	66,67%	
Sângerei	28	Dumbrăvița	nr. 28/16	ACUM	66,67%	
Sângerei	28	Dumbrăvița	nr. 28/16	PAD	36,36%	
Sângerei	28	Grigorăuca	nr. 28/17	PPȘ	33,33%	
Sângerei	28	Grigorăuca	nr. 28/17	USB	66,67%	
Sângerei	28	Heciul Nou	nr. 28/18	PAD	33,33%	
Sângerei	28	Heciul Nou	nr. 28/18	PDM	62,50%	
Sângerei	28	Heciul Nou	nr. 28/18	PSRM	61,54%	

Sângerei	28	Heciul Nou	nr. 28/18	PPȘ	37,50%	
Sângerei	28	Iezărenii Vechi	nr. 28/19	PSRM	63,64%	
Sângerei	28	Biruința	nr. 28/2	ACUM	63,64%	
Sângerei	28	Biruința	nr. 28/2	PCRM	33,33%	
Sângerei	28	Biruința	nr. 28/2	USB	62,50%	
Sângerei	28	Pepeni	nr. 28/21	PCRM	61,54%	
Sângerei	28	Prepeșița	nr. 28/22	PLDM	35,71%	
Sângerei	28	Prepeșița	nr. 28/22	ACUM	33,33%	
Sângerei	28	Prepeșița	nr. 28/22	PAD	27,27%	
Sângerei	28	Rădoaia	nr. 28/23	PDM	69,23%	
Sângerei	28	Sângerei Noi	nr. 28/25	PPȘ	36,36%	
Sângerei	28	Alexăndreni	nr. 28/3	PDM	38,46%	
Sângerei	28	Alexăndreni	nr. 28/3	ACUM	69,23%	
Sângerei	28	Alexăndreni	nr. 28/3	PAD	33,33%	
Sângerei	28	Alexăndreni	nr. 28/3	PPȘ	28,57%	
Sângerei	28	Biliceni Noi	nr. 28/5	PAD	33,33%	
Sângerei	28	Biliceni Vechi	nr. 28/6	PPȘ	33,33%	
Sângerei	28	Biliceni Vechi	nr. 28/6	PSRM	38,46%	
Sângerei	28	Biliceni Vechi	nr. 28/6	PLDM	36,36%	
Sângerei	28	Biliceni Vechi	nr. 28/6	PCRM	61,54%	
Sângerei	28	Chișcăreni	nr. 28/8	PCRM	37,50%	
Sângerei	28	Chișcăreni	nr. 28/8	PAD	62,50%	
Soroca	29	Soroca	nr. 29/1	PVP	66,67%	
Soroca	29	Soroca	nr. 29/1	PN	61,11%	
Soroca	29	Soroca	nr. 29/1	ACUM	61,29%	
Soroca	29	Hristici	nr. 29/12	PLDM	62,50%	
Soroca	29	Hristici	nr. 29/12	ACUM	62,50%	
Soroca	29	Iarova	nr. 29/13	PCRM	66,67%	
Soroca	29	Nimereuca	nr. 29/14	PDM	66,67%	
Soroca	29	Nimereuca	nr. 29/14	ACUM	66,67%	
Soroca	29	Oclanda	nr. 29/15	ACUM	62,50%	
Soroca	29	Ocolina	nr. 29/16	PSRM	62,50%	
Soroca	29	Parcani	nr. 29/17	PSRM	63,64%	
Soroca	29	Parcani	nr. 29/17	ACUM	63,64%	
Soroca	29	Bădiceni	nr. 29/2	PDM	61,54%	
Soroca	29	Bădiceni	nr. 29/2	ACUM	63,64%	
Soroca	29	Regina Maria	nr. 29/21	ACUM	33,33%	
Soroca	29	Rublenița	nr. 29/22	PCRM	70,00%	
Soroca	29	Rudi	nr. 29/23	ACUM	62,50%	
Soroca	29	Schineni	nr. 29/24	PSRM	62,50%	
Soroca	29	Șolcani	nr. 29/27	ACUM	30,77%	
Soroca	29	Tătărauca Veche	nr. 29/28	PLDM	63,64%	
Soroca	29	Trifăuți	nr. 29/29	PSRM	62,50%	
Soroca	29	Vărăncău	nr. 29/31	PSRM	61,54%	
Soroca	29	Vărăncău	nr. 29/31	PDM	61,54%	
Soroca	29	Vărăncău	nr. 29/31	PLDM	66,67%	
Soroca	29	Vărăncău	nr. 29/31	PCRM	63,64%	
Soroca	29	Vădeni	nr. 29/32	PL	71,43%	
Soroca	29	Vădeni	nr. 29/32	PSRM	66,67%	
Soroca	29	Vădeni	nr. 29/32	PLDM	63,64%	
Soroca	29	Vădeni	nr. 29/32	ACUM	63,64%	
Soroca	29	Vădeni	nr. 29/32	PPȘ	66,67%	
Soroca	29	Visoca	nr. 29/33	PDM	63,64%	
Soroca	29	Volovița	nr. 29/34	PSRM	70,00%	

Soroca	29	Volovița	nr. 29/34	PCRM	63,64%	
Soroca	29	Zastâncea	nr. 29/35	PLDM	63,64%	
Soroca	29	Bulboci	nr. 29/4	PL	66,67%	
Soroca	29	Bulboci	nr. 29/4	PSRM	63,64%	
Soroca	29	Bulboci	nr. 29/4	PDM	66,67%	
Soroca	29	Bulboci	nr. 29/4	PPȘ	66,67%	
Soroca	29	Cosăuți	nr. 29/6	PSRM	61,54%	
Soroca	29	Cosăuți	nr. 29/6	PCRM	62,50%	
Soroca	29	Cosăuți	nr. 29/6	PDM	70,00%	
Soroca	29	Dubna	nr. 29/9	PSRM	62,50%	
Strășeni	30	Lozova	nr. 30/11	PCRM	70,00%	
Strășeni	30	Lozova	nr. 30/11	PLDM	61,11%	
Strășeni	30	Lozova	nr. 30/11	ACUM	61,54%	
Strășeni	30	Micăuți	nr. 30/12	PDM	61,54%	
Strășeni	30	Micăuți	nr. 30/12	PLDM	66,67%	
Strășeni	30	Micăuți	nr. 30/12	PSRM	61,54%	
Strășeni	30	Micăuți	nr. 30/12	PCRM	66,67%	
Strășeni	30	Micleușeni	nr. 30/13	PLDM	72,73%	
Strășeni	30	Micleușeni	nr. 30/13	PSRM	62,50%	
Strășeni	30	Micleușeni	nr. 30/13	PCRM	66,67%	
Strășeni	30	Micleușeni	nr. 30/13	ACUM	37,50%	
Strășeni	30	Negrești	nr. 30/14	PSRM	66,67%	
Strășeni	30	Onești	nr. 30/15	PCRM	66,67%	
Strășeni	30	Rădeni	nr. 30/17	ACUM	61,54%	
Strășeni	30	Recea	nr. 30/18	PVP	64,29%	
Strășeni	30	Recea	nr. 30/18	PNL	66,67%	
Strășeni	30	Recea	nr. 30/18	PDM	36,36%	
Strășeni	30	Românești	nr. 30/19	PSRM	63,64%	
Strășeni	30	Românești	nr. 30/19	PPȘ	33,33%	
Strășeni	30	Românești	nr. 30/19	ACUM	33,33%	
Strășeni	30	Bucovăț	nr. 30/2	PPȘ	33,33%	
Strășeni	30	Bucovăț	nr. 30/2	ACUM	66,67%	
Strășeni	30	Roșcani	nr. 30/20	PLDM	33,33%	
Strășeni	30	Roșcani	nr. 30/20	PPȘ	33,33%	
Strășeni	30	Scoreni	nr. 30/21	PL	62,50%	
Strășeni	30	Scoreni	nr. 30/21	PLDM	64,71%	
Strășeni	30	Scoreni	nr. 30/21	PPȘ	71,43%	
Strășeni	30	Scoreni	nr. 30/21	PSRM	63,64%	
Strășeni	30	Scoreni	nr. 30/21	ACUM	64,71%	
Strășeni	30	Scoreni	nr. 30/21	PDM	36,36%	
Strășeni	30	Sireți	nr. 30/22	ACUM	63,64%	
Strășeni	30	Sireți	nr. 30/22	PCRM	62,50%	
Strășeni	30	Sireți	nr. 30/22	PUN	75,00%	
Strășeni	30	Tătărești	nr. 30/23	PUN	70,00%	
Strășeni	30	Țigănești	nr. 30/24	PDM	35,71%	
Strășeni	30	Vorniceni	nr. 30/26	PCRM	62,50%	
Strășeni	30	Vorniceni	nr. 30/26	PDM	63,64%	
Strășeni	30	Vorniceni	nr. 30/26	ACUM	63,16%	
Strășeni	30	Chirianca	nr. 30/4	PLDM	66,67%	
Strășeni	30	Codreanca	nr. 30/5	PPȘ	33,33%	
Strășeni	30	Codreanca	nr. 30/5	PDM	63,64%	
Strășeni	30	Codreanca	nr. 30/5	PSRM	62,50%	
Strășeni	30	Codreanca	nr. 30/5	PCRM	71,43%	
Strășeni	30	Codreanca	nr. 30/5	ACUM	63,64%	

Strășeni	30	Dolna	nr. 30/7	PCRM	33,33%	
Strășeni	30	Dolna	nr. 30/7	PLDM	66,67%	
Strășeni	30	Dolna	nr. 30/7	PDM	62,50%	
Strășeni	30	Ghelăuza	nr. 30/9	PUN	66,67%	
Strășeni	30	Ghelăuza	nr. 30/9	ACUM	63,64%	
Șoldănești	31	Șoldănești	nr. 31/1	PDM	73,33%	
Șoldănești	31	Șoldănești	nr. 31/1	PCRM	66,67%	
Șoldănești	31	Glinjeni	nr. 31/11	PSRM	62,50%	
Șoldănești	31	Mihuleni	nr. 31/12	ACUM	33,33%	
Șoldănești	31	Poiana	nr. 31/16	PDM	25,00%	
Șoldănești	31	Poiana	nr. 31/16	ACUM	22,22%	
Șoldănești	31	Poiana	nr. 31/16	PCRM	66,67%	
Șoldănești	31	Râspopeni	nr. 31/17	PSRM	63,64%	
Șoldănești	31	Salcia	nr. 31/19	PDM	36,36%	
Șoldănești	31	Salcia	nr. 31/19	PCRM	33,33%	
Șoldănești	31	Salcia	nr. 31/19	ACUM	33,33%	
Șoldănești	31	Alcedar	nr. 31/2	PDM	66,67%	
Șoldănești	31	Alcedar	nr. 31/2	PDM	66,67%	
Șoldănești	31	Vadul-Rașcov	nr. 31/23	PSRM	63,64%	
Șoldănești	31	Vadul-Rașcov	nr. 31/23	PDM	36,36%	
Șoldănești	31	Climăuții de Jos	nr. 31/4	PPȘ	62,50%	
Șoldănești	31	Climăuții de Jos	nr. 31/4	PDM	33,33%	
Șoldănești	31	Cobâlea	nr. 31/5	PCRM	33,33%	
Șoldănești	31	Cobâlea	nr. 31/5	PSRM	62,50%	
Ștefan Vodă	32	Ermoclia	nr. 32/10	PDM	69,23%	
Ștefan Vodă	32	Olănești	nr. 32/13	PCRM	62,50%	
Ștefan Vodă	32	Purcari	nr. 32/16	PSRM	61,54%	
Ștefan Vodă	32	Râscăieți	nr. 32/17	PVP	62,50%	
Ștefan Vodă	32	Râscăieți	nr. 32/17	PDM	38,46%	
Ștefan Vodă	32	Slobozia	nr. 32/19	PPR	62,50%	
Ștefan Vodă	32	Slobozia	nr. 32/19	ACUM	66,67%	
Ștefan Vodă	32	Alava	nr. 32/2	ACUM	70,00%	
Ștefan Vodă	32	Talmaza	nr. 32/21	PSRM	62,50%	
Ștefan Vodă	32	Tudora	nr. 32/22	ACUM	61,54%	
Ștefan Vodă	32	Tudora	nr. 32/22	PN	37,50%	
Ștefan Vodă	32	Volintiri	nr. 32/23	PSRM	61,54%	
Ștefan Vodă	32	Cioburciu	nr. 32/7	PSRM	61,54%	
Ștefan Vodă	32	Cioburciu	nr. 32/7	ACUM	69,23%	
Ștefan Vodă	32	Cioburciu	nr. 32/7	PPR	61,54%	
Taraclia	33	Taraclia	nr. 33/1	PCRM	66,67%	
Taraclia	33	Taraclia	nr. 33/1	PPȘ	64,71%	
Taraclia	33	Taraclia	nr. 33/1	PSRM	60,87%	
Taraclia	33	Taraclia	nr. 33/1	PDM	66,67%	
Taraclia	33	Corten	nr. 33/10	PSRM	61,54%	
Taraclia	33	Novosiolovca	nr. 33/12	PCRM	37,50%	
Taraclia	33	Salcia	nr. 33/13	PPȘ	37,50%	
Taraclia	33	Salcia	nr. 33/13	PDM	63,64%	
Taraclia	33	Vinogradovca	nr. 33/15	PCRM	66,67%	
Taraclia	33	Vinogradovca	nr. 33/15	PSRM	61,54%	
Taraclia	33	Vinogradovca	nr. 33/15	PPȘ	37,50%	
Taraclia	33	Tvardița	nr. 33/2	PPȘ	37,50%	
Taraclia	33	Albota de Sus	nr. 33/4	PPȘ	62,50%	
Taraclia	33	Albota de Sus	nr. 33/4	PCRM	63,64%	
Taraclia	33	Albota de Sus	nr. 33/4	ACUM	66,67%	

Telenești	34	Crăsnășeni	nr. 34/13	PSRM	63,64%
Telenești	34	Hirișeni	nr. 34/15	PLDM	66,67%
Telenești	34	Leușeni	nr. 34/17	ACUM	69,23%
Telenești	34	Leușeni	nr. 34/17	PSRM	62,50%
Telenești	34	Sărătenii Vechi	nr. 34/24	PSRM	61,54%
Telenești	34	Sărătenii Vechi	nr. 34/24	PDM	64,29%
Telenești	34	Sărătenii Vechi	nr. 34/24	ACUM	64,29%
Telenești	34	Suhuluceni	nr. 34/26	PPȘ	38,46%
Telenești	34	Văsieni	nr. 34/29	PPȘ	36,36%
Telenești	34	Văsieni	nr. 34/29	PDM	66,67%
Telenești	34	Văsieni	nr. 34/29	ACUM	62,50%
Telenești	34	Bogzești	nr. 34/3	PDM	66,67%
Telenești	34	Bogzești	nr. 34/3	ACUM	62,50%
Telenești	34	Verejeni	nr. 34/30	PDM	61,54%
Telenești	34	Verejeni	nr. 34/30	PLDM	61,54%
Telenești	34	Zgărdești	nr. 34/31	PSRM	62,50%
Telenești	34	Chiștelnița	nr. 34/7	PSRM	63,64%
Telenești	34	Chiștelnița	nr. 34/7	PPȘ	33,33%
Telenești	34	Ciulucani	nr. 34/9	PDM	62,50%
Ungheni	35	Ungheni	nr. 35/1	PPȘ	35,71%
Ungheni	35	Chirileni	nr. 35/10	ACUM	66,67%
Ungheni	35	Cioropcani	nr. 35/11	PSRM	36,36%
Ungheni	35	Cioropcani	nr. 35/11	PCRM	33,33%
Ungheni	35	Cornești	nr. 35/13	PDM	72,73%
Ungheni	35	Cornova	nr. 35/14	PDM	20,00%
Ungheni	35	Costuleni	nr. 35/15	PCRM	62,50%
Ungheni	35	Costuleni	nr. 35/15	PSRM	62,50%
Ungheni	35	Florițoaia Veche	nr. 35/16	PPȘ	38,46%
Ungheni	35	Florițoaia Veche	nr. 35/16	PLDM	61,54%
Ungheni	35	Florițoaia Veche	nr. 35/16	PUN	28,57%
Ungheni	35	Florițoaia Veche	nr. 35/16	ACUM	36,36%
Ungheni	35	Florițoaia Veche	nr. 35/16	PSRM	63,64%
Ungheni	35	Florițoaia Veche	nr. 35/16	PDM	69,23%
Ungheni	35	Hârcești	nr. 35/17	PCRM	16,67%
Ungheni	35	Măcărești	nr. 35/18	PUN	62,50%
Ungheni	35	Măcărești	nr. 35/18	PPȘ	33,33%
Ungheni	35	Măcărești	nr. 35/18	PSRM	63,64%
Ungheni	35	Măgurele	nr. 35/19	PDM	66,67%
Ungheni	35	Măgurele	nr. 35/19	ACUM	61,54%
Ungheni	35	Măgurele	nr. 35/19	PUN	63,64%
Ungheni	35	Cornești	nr. 35/2	PSRM	61,54%
Ungheni	35	Cornești	nr. 35/2	PDM	38,46%
Ungheni	35	Cornești	nr. 35/2	PLDM	37,50%
Ungheni	35	Mănoilești	nr. 35/20	ACUM	66,67%
Ungheni	35	Mănoilești	nr. 35/20	PPȘ	37,50%
Ungheni	35	Năpădeni	nr. 35/22	PCRM	28,57%
Ungheni	35	Năpădeni	nr. 35/22	ACUM	80,00%
Ungheni	35	Petrești	nr. 35/24	PPȘ	27,27%
Ungheni	35	Pârlița	nr. 35/25	PCRM	62,50%
Ungheni	35	Pârlița	nr. 35/25	PN	62,50%
Ungheni	35	Pârlița	nr. 35/25	PPȘ	38,46%
Ungheni	35	Rădenii Vechi	nr. 35/26	PLDM	63,64%
Ungheni	35	Sculeni	nr. 35/27	PSRM	61,54%
Ungheni	35	Sculeni	nr. 35/27	PCRM	33,33%

Ungheni	35	Sculeni	nr. 35/27	PLDM	66,67%	
Ungheni	35	Sculeni	nr. 35/27	PPŞ	33,33%	
Ungheni	35	Sculeni	nr. 35/27	PDM	62,50%	
Ungheni	35	Sculeni	nr. 35/27	ACUM	62,50%	
Ungheni	35	Sineşti	nr. 35/28	PPŞ	22,22%	
Ungheni	35	Teşcurenii	nr. 35/29	PDM	33,33%	
Ungheni	35	Agronomovca	nr. 35/3	PDM	80,00%	Nu
Ungheni	35	Todireşti	nr. 35/30	PDM	25,00%	
Ungheni	35	Todireşti	nr. 35/30	PN	36,36%	
Ungheni	35	Unţeşti	nr. 35/31	PSRM	63,64%	
Ungheni	35	Valea Mare	nr. 35/32	ACUM	36,36%	
Ungheni	35	Valea Mare	nr. 35/32	PPŞ	36,36%	
Ungheni	35	Zagarancea	nr. 35/33	ACUM	70,00%	
Ungheni	35	Alexeevca	nr. 35/4	ACUM	75,00%	
Ungheni	35	Boghenii Noi	nr. 35/5	PCRM	66,67%	
Ungheni	35	Boghenii Noi	nr. 35/5	ACUM	63,64%	
Ungheni	35	Buciumeni	nr. 35/6	ACUM	22,22%	
Ungheni	35	Buciumeni	nr. 35/6	PCRM	0,00%	
Ungheni	35	Bumbăta	nr. 35/7	PDM	70,00%	
Ungheni	35	Bumbăta	nr. 35/7	ACUM	63,64%	
Ungheni	35	Buşila	nr. 35/8	PPŞ	36,36%	
UTAG	36	Cazaclia	nr. 36/10	PSRM	64,71%	
UTAG	36	Chioselia Rusa	nr. 36/11	PN	37,50%	
UTAG	36	Chiriet-Lunga	nr. 36/12	PSRM	63,64%	
UTAG	36	Chiriet-Lunga	nr. 36/12	PCRM	66,67%	
UTAG	36	Chirsova	nr. 36/13	PSRM	62,50%	
UTAG	36	Chirsova	nr. 36/13	PPŞ	36,36%	
UTAG	36	Cioc-Maidan	nr. 36/14	PSRM	38,46%	
UTAG	36	Congazcicul de Sus	nr. 36/17	PSRM	63,64%	
UTAG	36	Cotovscoe	nr. 36/19	PSRM	36,36%	
UTAG	36	Ceadâr-Lunga	nr. 36/2	PCRM	33,33%	
UTAG	36	Dezghingea	nr. 36/20	ACUM	80,00%	Nu
UTAG	36	Ferapontievca	nr. 36/22	PPŞ	62,50%	
UTAG	36	Ferapontievca	nr. 36/22	PCRM	33,33%	
UTAG	36	Gaidar	nr. 36/23	PPŞ	37,50%	
UTAG	36	Svetlâi	nr. 36/25	PPŞ	28,57%	
UTAG	36	Vulcăneşti	nr. 36/3	PDM	61,54%	
UTAG	36	Vulcăneşti	nr. 36/3	PPŞ	38,46%	
UTAG	36	Avdarma	nr. 36/4	PPŞ	37,50%	
UTAG	36	Beşalma	nr. 36/6	PPŞ	25,00%	
UTAG	36	Bugeac	nr. 36/8	PCRM	63,64%	
UTAG	36	Bugeac	nr. 36/8	PSRM	63,64%	
UTAG	36	Bugeac	nr. 36/8	PPŞ	66,67%	
Anenii Noi	4	Anenii Noi	nr. 4/1	PSRM	61,54%	
Anenii Noi	4	Anenii Noi	nr. 4/1	PDM	62,50%	
Anenii Noi	4	Anenii Noi	nr. 4/1	ACUM	62,50%	
Anenii Noi	4	Delacău	nr. 4/10	PDM	66,67%	
Anenii Noi	4	Floreni	nr. 4/11	PCRM	20,00%	Nu
Anenii Noi	4	Floreni	nr. 4/11	PSRM	63,64%	
Anenii Noi	4	Floreni	nr. 4/11	ACUM	62,50%	
Anenii Noi	4	Floreni	nr. 4/11	PDM	64,29%	
Anenii Noi	4	Geamăna	nr. 4/12	PDM	37,50%	
Anenii Noi	4	Geamăna	nr. 4/12	ACUM	62,50%	
Anenii Noi	4	Hârbovăţ	nr. 4/14	PSRM	62,50%	
Anenii Noi	4	Maximovca	nr. 4/15	PDM	37,50%	
Anenii Noi	4	Maximovca	nr. 4/15	PN	66,67%	

Anenii Noi	4	Mereni	nr. 4/16	ACUM	66,67%	
Anenii Noi	4	Mereni	nr. 4/16	USB	62,50%	
Anenii Noi	4	Mereni	nr. 4/16	PDM	71,43%	
Anenii Noi	4	Mereni	nr. 4/16	PLDM	66,67%	
Anenii Noi	4	Roșcani	nr. 4/20	PDM	63,64%	
Anenii Noi	4	Bulboaca	nr. 4/3	PSRM	62,50%	
Anenii Noi	4	Ciobanovca	nr. 4/7	ACUM	36,36%	
Anenii Noi	4	Cobusca Noua	nr. 4/8	ACUM	77,78%	
Anenii Noi	4	Cobusca Noua	nr. 4/8	PSRM	71,43%	
Anenii Noi	4	Cobusca Veche	nr. 4/9	ACUM	37,50%	
Anenii Noi	4	Cobusca Veche	nr. 4/9	PDM	36,36%	
Basarabeasca	5	Basarabeasca	nr. 5/1	PCRM	81,25%	Nu
Basarabeasca	5	Basarabeasca	nr. 5/1	ACUM	61,54%	
Basarabeasca	5	Basarabeasca	nr. 5/1	PDM	39,13%	
Basarabeasca	5	Basarabeasca	nr. 5/1	PN	70,00%	
Basarabeasca	5	Iserlia	nr. 5/2	PN	66,67%	
Basarabeasca	5	Iserlia	nr. 5/2	PSRM	66,67%	
Basarabeasca	5	Abaclia	nr. 5/3	PDM	37,50%	
Basarabeasca	5	Abaclia	nr. 5/3	ACUM	61,54%	
Basarabeasca	5	Başcalia	nr. 5/4	PN	62,50%	
Basarabeasca	5	Carabetovca	nr. 5/5	PDM	61,54%	
Basarabeasca	5	Carabetovca	nr. 5/5	PPŞ	33,33%	
Basarabeasca	5	Carabetovca	nr. 5/5	ACUM	63,64%	
Briceni	6	Briceni	nr. 6/1	PPŞ	36,36%	
Briceni	6	Briceni	nr. 6/1	PDM	66,67%	
Briceni	6	Corjeuți	nr. 6/11	PDM	30,00%	
Briceni	6	Corjeuți	nr. 6/11	ACUM	66,67%	
Briceni	6	Drepcăuți	nr. 6/15	PPŞ	37,50%	
Briceni	6	Drepcăuți	nr. 6/15	PDM	28,57%	
Briceni	6	Drepcăuți	nr. 6/15	PL	71,43%	
Briceni	6	Grimăncăuți	nr. 6/16	PDM	62,50%	
Briceni	6	Grimăncăuți	nr. 6/16	PN	69,23%	
Briceni	6	Hlina	nr. 6/18	PDM	62,50%	
Briceni	6	Larga	nr. 6/19	PDM	37,50%	
Briceni	6	Larga	nr. 6/19	PN	38,46%	
Briceni	6	Lipcani	nr. 6/2	PSRM	61,54%	
Briceni	6	Lipcani	nr. 6/2	ACUM	70,00%	
Briceni	6	Lipcani	nr. 6/2	PPŞ	62,50%	
Briceni	6	Lipcani	nr. 6/2	PDM	66,67%	
Briceni	6	Lipcani	nr. 6/2	PN	61,54%	
Briceni	6	Medveja	nr. 6/21	PDM	71,43%	
Briceni	6	Medveja	nr. 6/21	PSRM	66,67%	
Briceni	6	Pererita	nr. 6/23	PSRM	63,64%	
Briceni	6	Pererita	nr. 6/23	PPŞ	33,33%	
Briceni	6	Șirăuți	nr. 6/24	PSRM	66,67%	
Briceni	6	Șirăuți	nr. 6/24	PDM	78,57%	
Briceni	6	Șirăuți	nr. 6/24	PPŞ	66,67%	
Briceni	6	Șirăuți	nr. 6/24	PL	66,67%	
Briceni	6	Slobozia-Șirăuți	nr. 6/25	PPŞ	66,67%	
Briceni	6	Slobozia-Șirăuți	nr. 6/25	PDM	66,67%	
Briceni	6	Tabani	nr. 6/26	PDM	61,54%	
Briceni	6	Tețcani	nr. 6/27	PPŞ	37,50%	
Briceni	6	Tețcani	nr. 6/27	PSRM	61,54%	
Briceni	6	Trebisăuți	nr. 6/28	ACUM	70,00%	

Briceni	6	Balasinești	nr. 6/3	PSRM	63,64%	
Briceni	6	Berlinți	nr. 6/6	PDM	27,27%	
Briceni	6	Bogdănești	nr. 6/7	PSRM	63,64%	
Briceni	6	Bogdănești	nr. 6/7	PPȘ	66,67%	
Briceni	6	Bulboaca	nr. 6/8	PDM	36,36%	
Briceni	6	Bulboaca	nr. 6/8	PPȘ	33,33%	
Briceni	6	Caracușenii Vechi	nr. 6/9	PDM	64,29%	
Briceni	6	Caracușenii Vechi	nr. 6/9	PPȘ	62,50%	
Cahul	7	Cahul	nr. 7/1	PSRM	61,54%	
Cahul	7	Bucuria	nr. 7/10	PDM	30,00%	
Cahul	7	Bucuria	nr. 7/10	PCRM	66,67%	
Cahul	7	Burlacu	nr. 7/11	PDM	37,50%	
Cahul	7	Burlacu	nr. 7/11	ACUM	66,67%	
Cahul	7	Burlăceni	nr. 7/12	PPȘ	12,50%	
Cahul	7	Chioselia Mare	nr. 7/13	PSRM	61,54%	
Cahul	7	Chioselia Mare	nr. 7/13	PDM	62,50%	
Cahul	7	Colibași	nr. 7/15	MPA	66,67%	
Cahul	7	Crihana Veche	nr. 7/16	PSRM	61,54%	
Cahul	7	Crihana Veche	nr. 7/16	PDM	28,57%	
Cahul	7	Cucoara	nr. 7/17	PPȘ	33,33%	
Cahul	7	Cucoara	nr. 7/17	PLDM	28,57%	
Cahul	7	Găvănoasa	nr. 7/19	PDM	37,50%	
Cahul	7	Găvănoasa	nr. 7/19	ACUM	72,73%	
Cahul	7	Găvănoasa	nr. 7/19	PSRM	66,67%	
Cahul	7	Găvănoasa	nr. 7/19	PCRM	33,33%	
Cahul	7	Iujnoe	nr. 7/22	PDM	66,67%	
Cahul	7	Iujnoe	nr. 7/22	ACUM	80,00%	
Cahul	7	Lebedenco	nr. 7/24	PPȘ	28,57%	
Cahul	7	Lebedenco	nr. 7/24	PSRM	63,64%	
Cahul	7	Lebedenco	nr. 7/24	PDM	66,67%	
Cahul	7	Lebedenco	nr. 7/24	ACUM	25,00%	
Cahul	7	Lopățica	nr. 7/25	PSRM	62,50%	
Cahul	7	Lopățica	nr. 7/25	PDM	16,67%	
Cahul	7	Lucești	nr. 7/26	PCRM	20,00%	
Cahul	7	Lucești	nr. 7/26	PDM	66,67%	
Cahul	7	Lucești	nr. 7/26	PPȘ	0,00%	
Cahul	7	Manta	nr. 7/27	PDM	61,54%	Nu
Cahul	7	Manta	nr. 7/27	ACUM	37,50%	
Cahul	7	Moscovei	nr. 7/28	PSRM	61,54%	
Cahul	7	Pelinei	nr. 7/29	PUN	63,64%	
Cahul	7	Slobozia Mare	nr. 7/31	PSRM	62,50%	
Cahul	7	Slobozia Mare	nr. 7/31	PDM	30,00%	
Cahul	7	Slobozia Mare	nr. 7/31	PCRM	62,50%	
Cahul	7	Tătărești	nr. 7/34	PDM	38,46%	
Cahul	7	Tătărești	nr. 7/34	ACUM	70,00%	
Cahul	7	Tătărești	nr. 7/34	PSRM	66,67%	
Cahul	7	Văleni	nr. 7/36	PSRM	28,57%	
Cahul	7	Văleni	nr. 7/36	PPȘ	83,33%	
Cahul	7	Văleni	nr. 7/36	ACUM	61,54%	
Cahul	7	Văleni	nr. 7/36	PDM	14,29%	
Cahul	7	Zărnești	nr. 7/37	ACUM	66,67%	
Cahul	7	Andrușul de Jos	nr. 7/4	PSRM	63,64%	
Cahul	7	Andrușul de Sus	nr. 7/5	ACUM	72,73%	
Cahul	7	Andrușul de Sus	nr. 7/5	PSRM	66,67%	

Cahul	7	Badicul Moldovenesc	nr. 7/6	PSRM	37,50%
Cahul	7	Badicul Moldovenesc	nr. 7/6	PDM	70,00%
Cahul	7	Baurci-Moldoveni	nr. 7/7	PPȘ	63,64%
Cahul	7	Baurci-Moldoveni	nr. 7/7	ACUM	100,00%
Cahul	7	Borceag	nr. 7/8	PLDM	66,67%
Cahul	7	Borceag	nr. 7/8	PSRM	66,67%
Cahul	7	Borceag	nr. 7/8	PDM	66,67%
Cahul	7	Brânza	nr. 7/9	PSRM	62,50%
Cahul	7	Brânza	nr. 7/9	PDM	20,00%
Cahul	7	Brânza	nr. 7/9	ACUM	69,23%
Cantemir	8	Cociulia	nr. 8/11	PSRM	38,46%
Cantemir	8	Lingura	nr. 8/17	ACUM	36,36%
Cantemir	8	Tartaul	nr. 8/24	ACUM	36,36%
Cantemir	8	Vișniovca	nr. 8/27	PN	38,46%
Cantemir	8	Ciobalaccia	nr. 8/7	ACUM	38,46%
Cantemir	8	Cârpești	nr. 8/9	ACUM	36,36%
Călărași	9	Hoginești	nr. 9/10	ACUM	66,67%
Călărași	9	Meleșeni	nr. 9/12	PSRM	33,33%
Călărași	9	Meleșeni	nr. 9/12	PDM	72,73%
Călărași	9	Meleșeni	nr. 9/12	ACUM	63,64%
Călărași	9	Nișcani	nr. 9/13	PLDM	62,50%
Călărași	9	Nișcani	nr. 9/13	PSRM	33,33%
Călărași	9	Nișcani	nr. 9/13	PDM	66,67%
Călărași	9	Păulești	nr. 9/15	USB	70,00%
Călărași	9	Pitușca	nr. 9/17	ACUM	69,23%
Călărași	9	Răciula	nr. 9/19	ACUM	35,71%
Călărași	9	Răciula	nr. 9/19	PDM	66,67%
Călărași	9	Răciula	nr. 9/19	PCRM	71,43%
Călărași	9	Răciula	nr. 9/19	PSRM	69,23%
Călărași	9	Răciula	nr. 9/19	USB	28,57%
Călărași	9	Răciula	nr. 9/19	PLDM	63,64%
Călărași	9	Bahmut	nr. 9/2	ACUM	66,67%
Călărași	9	Bahmut	nr. 9/2	PDM	63,64%
Călărași	9	Rădeni	nr. 9/20	PPȘ	37,50%
Călărași	9	Rădeni	nr. 9/20	PDM	27,27%
Călărași	9	Rădeni	nr. 9/20	ACUM	64,29%
Călărași	9	Sadova	nr. 9/21	PCRM	66,67%
Călărași	9	Sadova	nr. 9/21	ACUM	36,36%
Călărași	9	Sadova	nr. 9/21	PSRM	63,64%
Călărași	9	Săseni	nr. 9/22	PPȘ	33,33%
Călărași	9	Săseni	nr. 9/22	USB	63,64%
Călărași	9	Sipoteni	nr. 9/23	PDM	61,90%
Călărași	9	Sipoteni	nr. 9/23	PUN	61,11%
Călărași	9	Tuzara	nr. 9/25	USB	62,50%
Călărași	9	Vărzăreștii Noi	nr. 9/28	ACUM	66,67%
Călărași	9	Bravicea	nr. 9/3	ACUM	64,29%
Călărași	9	Bravicea	nr. 9/3	PLDM	62,50%
Călărași	9	Bravicea	nr. 9/3	PDM	63,64%
Călărași	9	Bravicea	nr. 9/3	PSRM	63,64%
Călărași	9	Dereneu	nr. 9/6	PSRM	63,64%
Călărași	9	Hârjauca	nr. 9/9	PSRM	66,67%

Anexa nr. 4. Întruniri electorale în incinta instituțiilor de stat în timpul orelor de lucru

Concurent	N/O	Locație	Data	Instituție
ACUM	1	Bălți, Bălți	30.09.2019	LT „A. Pușkin”
	2	Călărași, Călărași	03.10.2019	Gospodăria Comunal-Locativă
	3	Călărași, Călărași	03.10.2019	Inspectoratul de Poliție
	4	Călărași, Călărași	30.09.2019	Școala de Arte
	5	Chișinău, Centru	10.10.2019	Primăria mun. Chișinău
	6	Chișinău, Chișinău	16.10.2019	Universitatea Tehnică
	7	Chișinău, Chișinău	16.10.2019	Spitalul Clinic Municipal „E. Coțaga”
	8	Cimișlia, Cimișlia	11.10.2019	LT „Mihai Eminescu”
	9	Florești, Florești	11.10.2019	Grădinița nr. 7
	10	Florești, Florești	08.10.2019	LT „Mihai Eminescu”
	11	Rezina, Rezina	01.10.2019	Centrul de Sănătate Preventivă
	12	Ștefan Vodă, Ștefan Vodă	10.04.2019	Grădinița nr. 3
	13	Ungheni, Ungheni	08.10.2019	LT „Mihai Eminescu”
	14	Ungheni, Ungheni	03.10.2019	Grădinița „Steluța”
	15	Ungheni, Ungheni	01.10.2019	Grădinițele „Andrieș” și „Licurici”
PDM	1	Edineț, Edineț	07.10.2019	Grădiniță
	2	Edineț, Edineț	07.10.2019	Grădiniță
	3	Edineț, Edineț	07.10.2019	ST Ocuparea Forței de Muncă
	4	Hâncești, Hâncești	04.10.2019	LT „M. Sadoveanu”
	5	Orhei, Orhei	25.09.2019	Grădinița nr. 5
	6	Orhei, Orhei	25.09.2019	Colegiul „Vasile Lupu”
	7	Strășeni, Rădeni	27.09.2019	adunare cu părinții la gimnaziul Rădeni
PLDM	1	Cimișlia, Cimișlia	10.10.2019	LT „Mihai Eminescu”
	2	Chișinău, Sângera	11.10.2019	LT „Alexandru cel Bun”
PN	1	Bălți, Bălți	09.10.2019	Gimnaziul nr. 3
	2	Bălți, Bălți	10.10.2019	Școala Sportivă nr. 1
	3	Bălți, Bălți	10.10.2019	Gimnaziul nr. 2
	4	Bălți, Bălți	10.10.2019	Gimnaziul nr. 9
	5	Bălți, Bălți	10.10.2019	ÎM „Apă Canal”
	6	Bălți, Bălți	11.10.2019	Gimnaziul nr. 14
	7	Bălți, Bălți	01.10.2019	Gimnaziul nr. 7
	8	Bălți, Bălți	01.10.2019	LT „Vasile Alecsandri”
	9	Bălți, Bălți	30.09.2019	LT „D. Cantemir”
	10	Chișinău, Centru	10.10.2019	Spitalul Clinic Republican
PPR	1	Chișinău, Sângera	04.10.2019	Centrul de Sănătate și LT din localitate
PPȘ	1	Bălți, Bălți	03.10.2019	Grădinița nr. 49
	2	Bălți, Bălți	10.10.2019	Grădinița nr. 2
	3	Bălți, Bălți	03.10.2019	Grădinița nr. 31
	4	Bălți, Bălți	03.10.2019	Grădinița nr. 30
	5	Bălți, Bălți	30.09.2019	LT „Gogol”
	6	Bălți, Bălți	30.09.2019	Grădinița nr. 12
	7	Bălți, Bălți	02.10.2019	ÎS „Spații Verzi”
PSRM	1	Bălți, Bălți	07.10.2019	ÎS Calea Ferată Bălți
	2	Chișinău, Botanica	07.10.2019	ÎM EXDRUPO
	3	Chișinău, Botanica	03.10.2019	LT „Speranța”
	4	Chișinău, Botanica	01.10.2019	Liceul Teatral
	5	Chișinău, Botanica	26.09.2019	Gimnaziul nr. 31
	6	Chișinău, Botanica	25.09.2019	LT „Gloria”
	7	Chișinău, Buiucani	26.09.2019	ÎM „Regia Autosalubritate”
	8	Chișinău, Buiucani	27.09.2019	Spitalul Clinic Republican
	9	Chișinău, Centru	11.10.2019	Spitalul Municipal de Fiziopulmonologie
	10	Chișinău, Centru	09.10.2019	Centrul Stomatologic Municipal
	11	Chișinău, Centru	09.10.2019	Dispensarul Republican de Narcologie
	12	Chișinău, Centru	04.10.2019	Centrul Medicilor de Familie nr. 7

	13	Chişinău, Centru	04.10.2019	Institutul Oncologic
	14	Chişinău, Centru	04.10.2019	Spitalul Clinic Republican pentru Copii „E. Coţaga”
	15	Chişinău, Centru	03.10.2019	Spitalul Feroviarilor
	16	Chişinău, Centru	01.10.2019	Spitalul Clinic Municipal nr. 1
	17	Chişinău, Centru	01.10.2019	Centrul Stomatologic Municipal pentru Copii
	18	Chişinău, Centru	27.09.2019	Spitalul Clinic Republican
	19	Chişinău, Centru	25.09.2019	SA „Moldtelecom”
	20	Chişinău, Ciocana	30.09.2019	LT „Dacia”
	21	Chişinău, Ciocana	27.09.2019	CTAS
	22	Chişinău, Ciocana	25.09.2019	Grădiniţa nr. 67
	23	Chişinău, Ciocana	27.09.2019	Grădiniţa nr. 32
	24	Ocniţa, Clocuşna	30.09.2019	Punctul Medical
	25	Chişinău, Codru	26.09.2019	Spitalul Clinic de Psihiatrie
	26	Edineţ, Edineţ	11.10.2019	Centrul de Sănătate Publică
	27	Edineţ, Edineţ	11.10.2019	LT „P. Halippa”
	28	Edineţ, Edineţ	10.10.2019	Grădiniţa „Foişor”
	29	Edineţ, Edineţ	08.10.2019	LT „Dimitrie Cantemir”
	30	Edineţ, Edineţ	07.10.2019	Grădiniţa nr. 3
	31	Edineţ, Edineţ	07.10.2019	LT „V. Suhomlinski”
	32	Chişinău, Grătieşti	04.10.2019	Grădiniţă
	33	Chişinău, Râşcani	29.09.2019	LT „Alec Russo”
PUN	1	Bălţi, Bălţi	04.10.2019	Gimnaziul nr. 3
	2	Bălţi, Bălţi	09.10.2019	Spitalul Clinic Municipal
	3	Bălţi, Bălţi	04.10.2019	Centrul de Sănătate nr.6
	4	Bălţi, Bălţi	09.10.2019	LT „Vasile Alecsandri”
	5	Bălţi, Bălţi	03.10.2019	Gimnaziul nr. 6
	6	Bălţi, Bălţi	01.10.2019	LT „George Coşbuc”
	7	Bălţi, Bălţi	02.10.2019	LT „V. Maiakovski”
PVP	1	Chişinău, Centru	10.10.2019	Spitalul Municipal nr. 1
	2	Chişinău, Centru	07.10.2019	USMF „N. Testemiţanu”